

**T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ
ANA BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR DERSİNİN 12. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN BEKLENTİLERİNİ KARŞILAMA
DÜZEYİNİN İNCELENMESİ**

REMZİ EŞKİL

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Danışman

Doç. Dr. Cengiz KARAGÖZOĞLU

İSTANBUL – 2016

**T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ
ANA BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR DERSİNİN 12. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN BEKLENTİLERİNİ KARŞILAMA
DÜZEYİNİN İNCELENMESİ**

REMZİ EŞKİL

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Danışman

Doç. Dr. Cengiz KARAGÖZOĞLU

İSTANBUL – 2016

Tüm kullanım hakları

M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.

© 2011

ONAY

Remzi EŞKİL tarafından hazırlanan "Beden eğitimi ve spor dersinin 12. sınıf öğrencilerinin beklentilerini karşılama düzeyinin incelenmesi" konulu bu çalışma, 2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

imza

DANIŞMAN Doç. Dr. Cengiz KARAGÖZÖĞLU

JÜRİ ÜYESİ

Yr. Doç. Dr. Kubilay Cimen

JÜRİ ÜYESİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet İNAAL

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Eposta: remzi_besyo@hotmail.com remzieskil@gmail.com

Telefon:

ÖNSÖZ

Tezimi yaparken bana yol gösteren, bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen SPSS analiz işlemleri gerçekleştiren ve yorumlamaya yardımcı olan değerli danışmanım Doç. Dr. Cengiz Karagözoğlu'na anket istatistiklerinde ve tezimin her aşamasında bana yol gösteren ve destek olan değerli Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan, Doç. Dr. F. Filiz Çolakoğlu, Yrd. Doç. Dr. Ünal KARLI, Arş.Gör. Adem YAPICI ve Arş.Gör. Mustafa BİNER hocalarıma, tüm birlikteliğimiz boyunca maddi ve manevi destekleriyle her zaman yanımda olan canım eşim Kezban Gülşen EŞKİL'e, tezimi hazırlarken ihmal etmek zorunda kaldığım biricik anneme sabrından dolayı saygılarımı sunar, teşekkür ederim. Ayrıca bu çalışmada anketi yanıtlayan tüm öğrencilere teşekkür ederim.

Remzi EŞKİL

ÖZET

Çalışmanın amacı 12. Sınıf öğrencilerinin ilköğretim birinci sınıftan itibaren derslerde oyun, oyun kuralları, adil oyun, spor sakatlıkları ve ilkyardım bilgisi, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam ve düzenli spor alışkanlığı, sosyal beceri düzeyleri ve beden eğitimi dersinin öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyleri açısından hayatlarına neler kattıkları incelenmek ve çeşitli değişkenler açısından karşılaştırmayı amaçlanmaktadır.

Tarama modelindeki bu araştırmanın çalışma evrenini 2014 – 2015 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Avrupa yakasında 751 ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 91.446 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise 3 farklı türde eğitim veren 10 ilçe ve 30 ortaöğretim kurumunun 12. sınıflarında okuyan 718 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanması aşamasında, araştırmacı tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeği” (BESDBKÖ) kullanılmıştır. Geliştirilen ölçek 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgileri içeren 9 maddeden, ikinci bölüm ise ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi beklenti karşılama düzeyini ölçen 41 maddeden 3. bölüm ise okulların fiziki durumlarını ölçen 10 maddeden oluşmaktadır.

Veri toplama aracının oluşturulmasında öncelikle 60 öğrenciye Beden eğitimi dersiyle ilgili açık uçlu sorular sorulmuş ve içerik analizi yapılarak 87 soruluk madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçeğin geçerlik çalışmasında, kapsam geçerliğinde uzman görüş ve önerileri alınarak 51 sorudan oluşan ölçek taslağı hazırlanmış, yapı geçerliğinde faktör analizi ve madde analizi yapılarak beklenti karşılama düzeyleri 5 madde, sosyalleşme düzeyleri 9 madde, düzenli egzersiz yapma düzeyleri 7 madde, oyun kuralları bilgi düzeyleri 12 madde, adil oyun davranışları 4 madde, beslenme bilgi düzeyleri 5 madde, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri 3 toplamda 41 maddelik beşli likert tipi ölçek oluşturulmuştur. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı $\alpha=,950$ olarak bulunmuştur. Ayrıca, alt boyutlar için elde edilen alfa değerleri de beklenti karşılama düzeyleri $\alpha=,853$, sosyalleşme düzeyleri $\alpha=,943$, düzenli egzersiz yapma düzeyleri $\alpha=,782$, oyun kuralları bilgi düzeyleri $\alpha=,897$, adil oyun davranışları $\alpha=,773$, beslenme bilgi düzeyleri $\alpha=,864$, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri $\alpha=,926$ olmak üzere olarak hesaplanmıştır.

Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 17 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin genel dağılım özelliklerini belirlemek için frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, ölçekteki ifadelerle ilişkin görüşlerin ortalama değeri verilmiştir. Alt amaçların analizinde ilk olarak Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normal dağılıma uyup uymadığı incelenmiştir. Veriler normal dağılıma sahip olmadığından nonparametrik testlerden ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U, grup sayısı ikiden fazla ise Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Çalışmada anlamlılık düzeyi $p < 0,05$, $0,01$ ve $0,001$ olarak alınmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersindeki beklenti karşılama düzeyleri incelendiğinde genel beklenti düzeyleri, sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda, oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda orta derecede çıkmış. Adil oyun davranışları alt boyutunda beklenti karşılama düzeyleri iyi düzeyde çıkmıştır. Beslenme bilgileri alt boyutunda, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda ve beklenti karşılama düzeyleri boyutunda beklentileri az düzeyde karşılanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, beklenti karşılama düzeyi, oyun kuralları bilgisi, sosyalleşme düzeyi, beslenme bilgisi, adil oyun davranışları, düzenli egzersiz, spor sakatlıklarında ilk yardım bilgisi.

ABSTRACT

The aim of this study is to search and compare from a different point of view of the twelfth class students' games, rules of games, fair play, sport injuries and first aid knowledge, healthy nutrition, healthy life and regular sport routine, social ability level and level of students expectations in the physical education classes from the beginning of the first class in the primary education.

This research is in the form of the survey method and it consists of 91.446 students who has studied in the 751 high school institutions in the 2014-2015 educational period in the European side of Istanbul as a whole.

The sample group of this study is formed by 718 twelfth class students in the 30 high school institutions in 3 different kinds of educational institutions in 10 county.

In collecting datas, the scale of the expectancy level in the Physical Education lessons which has been developed by the reseacher, has been made use of.

The improved scale consists of three sections. In the first section there are nine articles about personal information. In the second section, there are 41 articles which evaluate the expectany of the high school students about the physical education class.

In the formation of data collecting appliance, first an article pool which consists of 87 questions has been formed by asking open-ended questions about the Physical Education lesson and by making a content analysis to 60 students.

At the validity study of the scale, a draft scale consisting of 51 questions was prepared by getting the opinion and proposals of the specialists at the validity extent. The factor analysis and article analysis were formed at the structure analysis and a quintette likert style scale was formed with 5 articles for the expectancy meeting, 9 articles fort he level of socialisation, 7 articles fort he level of doing exercise, 12 articles for knowledge level of game rules, 4 article for the attitude of fairplay, 5 articles for the level of nutrition knowledge, 3 articles for the first aid knowledge at the sports injuries.

The reliability of the scale was found as Cronbach Alpha internal coherence coefficient $\alpha=,950$. In addition, The alpha values which were attained for the low dimensions were calculated as $\alpha=,853$ for the expectancy supply levels, $\alpha=,943$ for socialisation level,

$n=773$ for fair play behaviors, $n=864$ for nutrition information levels, $n=926$ for first aid knowledge at the sports injuries.

Obtained data was analysed by SPSS 17 packaged software by using computer platform. In order to define the general distribution characteristics of data frequency and percentage distributions were used and the average value of the opinions about the expressions at the scale were given. In the analysis of the subgoals first the consistency of the data with the normal range was analysed by Kolmogorov-Smirnov test. When there was no normal distribution of data nonparametric tests for dual comparisons Mann-Whitney U, for groups more than two Kruskal Wallis tests were used. In the study relevance level was considered as $p < 0,05$, $0,01$ and $0,001$.

When the expectancy level in the Physical Education lessons of the students who joined this investigation was examined and the general expectancy levels, socialisation levels at the subdimension, doing regular exercise at the subdimension, the knowledge level of game rules at the subdimension were detected as medium degree. The expectancy meeting levels at the subdimension of fair play behaviors were detected as good level. Subdimension of nutrition knowledge, first aid knowledge at the subdimensional level in the sport injuries and at the meeting the expectations level dimension the expectations were met in a low level.

Key Words: Physical Education and sports, level of meeting expectation, knowledge of game rules, socialisation level, nutrition level, fair play behaviors, regular exercise, first aid knowledge in the sport injuries.

İÇİNDEKİLER

ONAY.....	HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.
İLETİŞİM BİLGİLERİ	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vii
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
BÖLÜM I.....	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2.Problem Cümlesi.....	3
1.3.Amaç	3
1.4.Alt Problemler	3
1.5.Önem	4
1.6.Varsayımlar	4
1.7.Sınırlılıklar	4
BÖLÜM II: İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.Kuramsal Temeller	5
2.1.Eğitim Kavramı.....	5
2.2.Sporun Tanımı	6
2.3.Beden Eğitiminin Tanımı ve Amacı	7
2.3.1.Beden Eğitimi Dersinin Önemi.....	9
2.3.2.Fiziksel Aktivite.....	9
2.3.3.Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Aktivite	10
2.3.4.Düzenli Fiziksel Aktivite ve Sağlık.....	11
2.4. Sosyalleşme Kavramı	11
2.4.1. Sosyalleşme Süreci	11
2.4.2. Sosyalleşme ve Spor.....	12
2.4.3.Sosyal Beceri ve Sporun Etkileri.....	12
2.5. Oyun Tanımı.....	13
2.5.1.Oyunun Etkileri	14
2.5.1.1. Oyunların Psikomotor Gelişime Etkileri	14

2.5.1.2.Oyunun Duygusal Gelişime Etkisi.....	15
2.5.1.3.Oyunun Zihinsel Gelişimine Etkisi.....	15
2.5.2.Oyun Beden Eğitimi ve Spor İlişkisi.....	16
2.5.2.1.Oyunların Sınıflandırılması	17
2.5.2.2.Eğitsel oyunlar	17
2.5.2.3.Sportif oyunlar.....	17
2.6. Adil Oyun.....	18
2.6.1.Formal Adil Oyun.....	19
2.6.2.İnformal Adil Oyun.....	19
2.6.3.Okul Sporlarında Adil Oyun	19
2.6.4.Beden Eğitimi Dersinde Fair Play Eğitimi Uygulamaları.....	20
2.7.Beslenme Tanımı.....	21
2.7.1.Sporde Yeterli ve Dengeli Beslenmenin Önemi	22
2.7.2.Yetersiz ve Dengesiz Beslenmenin Zararları.....	23
BÖLÜM III.....	24
3. YÖNTEM	24
3.1. Araştırma Modeli.....	24
3.2. Evren ve Örneklem	24
3.3. Veri Toplama Araçları	25
3.3.1.Kişisel Bilgi Formu	25
3.3.2.Beden Eğitimi Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeğinin Hazırlanması	25
3.3.2.1.Veritoplama Aracının Geliştirilmesi.....	26
3.3.2.2.Ölçeğin Geçerlik Çalışması	26
3.3.2.3.Kapsam Geçerliliği	27
3.3.2.4.Yapı Geçerliliği	27
3.3.2.5.Faktör Analizi	28
3.3.2.6.Madde Analizi	30
3.3.2.7. Güvenilirlik.....	33
3.3.3.Ölçek Geliştirmeye Yönelik Bulgular	34
3.4.Verilerin Toplanması.....	37
3.5.Verilerin Analizi.....	37
BÖLÜM IV	38
4. BULGULAR	38
4.1.Örneklem Grubunun Demografik Durumuna İlişkin Bulgular	38
4.2.Örneklem Grubunun Buldukları Okullardaki Fiziki İmkân ve Sportif Malzemelerine İlişkin Bulgular	43
4.3.Ölçekte Yer Alan Maddelere İlişkin Betimsel İstatistikler	47

4.4.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	55
4.5.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okulun bulunduğu bölge açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	58
4.6.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri ile okullarda spor salonu bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır? 59	
4.7.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okullarda okul bahçesi ve sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	61
4.8.Beden Eğitimi Ve Spor Dersinin Beklentileri Karşılama Düzeyleri İle Okudukları Okul Türü Açısından Anlamlı Bir Farklılık Bulunmakta mıdır?	64
BÖLÜM V	71
5. Tartışma ve Sonuç	71
5.1.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	71
5.2.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okulun bulunduğu bölge açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	76
5.3.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri ile okullarda spor salonu bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır? 77	
5.4.Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okullarda okul bahçesi ve sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?	78
5.5.Beden Eğitimi Ve Spor Dersinin Beklentileri Karşılama Düzeyleri İle Okudukları Okul Türü Açısından Anlamlı Bir Farklılık Bulunmakta mıdır?	79
ÖNERİLER	82
EKLER	94

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Faktör Analizi KMO ve Bartlett Testi Sonuçları	28
Tablo 2. Boyutlara Göre Madde – Toplam Korelasyon Değerleri	31
Tablo 3. Boyutların İç Tutarlılık Kat Sayıları.....	33
Tablo 4. KMO Değeri Yorumu (KALAYCI, 2010).....	34
Tablo 5. Toplam Varyans Değerleri.....	35
Tablo 6. Döndürülmüş Bileşenler Matrisi	36
Tablo 7. Cinsiyete Göre Dağılım Tablosu	38
Tablo 8. Öğrencilerin Yaşına Göre Dağılım Tablosu.....	38
Tablo 9. Öğrencilerin Okuduğu Okulların Bulunduğu Bölgeye Göre Dağılım Tablosu	39
Tablo 10. Öğrencilerin Okuduğu Okul Türüne Göre Dağılım Tablosu	39
Tablo 11. Öğrencilerin Aylık Gelir Düzeylerine Göre Dağılım Tablosu	39
Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Anne Öğrenim Düzeylerine İlişkin Tablo	40
Tablo 13. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Baba Öğrenim Düzeylerine İlişkin Tablo	40
Tablo 14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Spor Kulübünde Spor Yapıyor Olma Durumunu Açıklayan Tablo.....	41
Tablo 15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Kulüpte Kaç Yıl Spor Yaptıklarını Belirten Tablo	41
Tablo 16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Spor Branşlarını Gösteren Tablo	42
Tablo 17. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Hangi Cinsiyette Beden Eğitimi Öğretmeni İstediklerini Gösterir Tablo	43
Tablo 18. Okulların Spor Salonu Tablosu	43
Tablo 19. Okulların Çok Amaçlı Spor Salonu Tablosu.....	43
Tablo 20. Okulların Okul Bahçesi, Okul Sahası Bilgisi Tablosu	44
Tablo 21. Okullardaki Basketbol Sahası Ve Basketbol Potası Bilgisi Tablosu.....	44
Tablo 22. Okullardaki Voleybol Sahası Bilgisi Tablosu	44
Tablo 23. Okullarda Bulunan Futbol Malzemesi Bilgisi Tablosu	44
Tablo 24. Okullarda Bulunan Basketbol Malzemesi Bilgisi Tablosu	45
Tablo 25. Okullarda Bulunan Voleybol Malzemesi Bilgisi Tablosu.....	45
Tablo 26. Okullarda Bulunan Atletizm Malzemesi Bilgisi Tablosu	45
Tablo 27. Araştırma Gurubunun Beklenti Düzeyi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	48
Tablo 28. Araştırma Gurubunun Sosyalleşme Düzeyi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	48
Tablo 29. Araştırma Gurubunun Düzenli Egzersiz Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	49
Tablo 30. Araştırma Gurubunun Oyun Kuralları Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	50
Tablo 31. Araştırma Gurubunun Adil Oyun Davranışları Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	51

Tablo 32. Araştırma Grubunun Beslenme Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	51
Tablo 33. Araştırma Gurubunun Spor Sakatlıklarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	52
Tablo 34. Genel Beklenti Düzeylerini Karşılama İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	53
Tablo 35. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Düzeylerine İlişkin Boyutlara Göre Grupların Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi	54
Tablo 36. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	55
Tablo 37. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	55
Tablo 38. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	55
Tablo 39. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	56
Tablo 40. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	56
Tablo 41. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	57
Tablo 42. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	57
Tablo 43. Genel Beklenti Karşılama Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	57
Tablo 44. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Okulun Bulunduğu Bölgeye Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	58
Tablo 45. Beklenti Karşılama Alt Boyutunun Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	59
Tablo 46. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutunun Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	59
Tablo 47. Genel Beklenti Karşılama Düzeyinin Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	60
Tablo 48. Diğer Alt Boyutlara Açısından Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	60
Tablo 49. Beklenti Karşılama Düzeyinin Okulunuzda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	61
Tablo 50. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	61
Tablo 51. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	62

Tablo 52. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	62
Tablo 53. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	62
Tablo 54. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	63
Tablo 55. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	63
Tablo 56. Genel Beklenti Karşılama Düzeyinin Okulunuzda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	63
Tablo 57. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	64
Tablo 58. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları	65
Tablo 59. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları	65
Tablo 60. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	66
Tablo 61. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	67
Tablo 62. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları	68
Tablo 63. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	68
Tablo 64. Genel Beklenti Karşılama Düzeyi Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları	69

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İlkokuldan Bu Yana Kadar Beden Eğitimi Derslerinin İşlendiği Yerler	46
---	----

KISALTMALAR LİSTESİ

BESDBKÖ: Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeği

S.ort: Sıralamalar ortalaması

BÖLÜM I

1. Giriş

1.1. Problem Durumu

Beden eğitimi ve spor karmaşık bir terimdir. Doğal olarak aklın ve vücudun birleşmesine yönelirken, fizyoloji, psikoloji ve diğer dalları içererek, bir bütün halinde bulunan insan mekanizmasını gösterir. Beden eğitimi ve spor, insanın hareket kabiliyeti ve kişideki sürekli olan davranış değişiklikleriyle eğitim konusunun önemli bir parçası olup eğitimle beden eğitimi ve sporun amaçları birbiri ile paralellik göstermektedir (Karaküçük, 1995).

Milli Eğitimin Temel İlkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamakta, beden eğitimi ve sporu ifade eder. İnsanın, toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbiriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması, zeki, ruhsal ve bedensel yapı itibarıyla sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır (Aracı, 1998).

Beden eğitimi ve spor, insanın sosyalleşebilmesi ve kişiliğini oluşturup düzgün bir çizgi üzerinde yol kat etmesine, bedensel becerilerini artırmaya yönelik, gerektiğinde çevre koşullarına ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnetilebilir kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora yönelik alıştırma ve çalışmaların hepsini kapsayan geniş bir etkinliktir. Oyun, cimnastik ve sportif eğitimlerle, kişilerin bedenlen, ruhen ve fikren gelişimini sağlar, topluma beden olarak sağlam, fikir olarak uyanık ve ruhen sağlıklı bireyler kazandırılır (Aracı, 1998).

Beden eğitimi ve sporun eğitimdeki yeri; ilk olarak okul çevresinde ortaya çıkan öğrenmenin genel hatlarıyla ilgilidir. Genel eğitimde öğrenme üç boyutludur. Bunlar: bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardır. “Bilişsel öğrenme boyutu entelektüel yeteneklerin, gelişim üzerindeki etkisi ile eğitimin geleneksel görünümünü kapsar, psikomotor öğrenme boyutunda sanat, müzik, drama ve beden eğitimi gibi kişisel yeteneklerin geliştirilir duyuşsal öğrenme boyutu ise; bütün eğitimsel çerçevede

davranışların, değerlerin ve merakların çerçevesinde oluşan bir alandır” (Özşaker, 2001).

Çocuklar sürekli bir gelişim ve değişim içindedirler. Öğretmenler, okul ortamı içinde çocukların çok değişik alanlardaki kişisel, sosyal, duygusal ve akademik gelişimlerini desteklemek için birincil role sahip kişilerdir (Bacanlı, 1999). Öğretmenler, çocuklarla etkileşimleri yoğun olan kişilerdir. Çocukların ders başarıları kadar kişisel becerilerini ve sosyal becerileri düzeylerini de geliştirmek öğretmenlerin temel amaçlarındandır. Sözü edilen sosyal beceri düzeyleri kavramıyla ilgili birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımların çoğu birbirine içerik olarak benzerdir. Gülay sosyal beceriyi, kişilerin tabii çevrelerinde; okul, ev ve işte başkalarıyla başarılı bir şekilde etkileşimde bulunma ve bu etkileşimi sürdürme yeteneği olarak tanımlamaktadırlar (Gülay, 2008).

Kişi, sosyal beceri düzeyini, duygusal ve akademik yeteneklerini oyun oynarken de kullanılır. Oyun, hayatın her evresinde kullanılan bir öğrenme ve sosyalleşme aracıdır. Oyun, birçok kişi tarafından tanımlanmıştır. Kişiler oyunlara farklı sorumluluklar ve anlamlar yüklemiştir. Hollandalı kültür tarihçisi Huizinga, kültür açısından oyunu irdelerken farklı işlevlerini de belirtmiştir: “Oyun anlam bakımından zengin bir işlevidir. Oyunda, yaşamın gereksinimlerini aşan ve eyleme anlam katan bağımsız bir unsur oynamaktadır. Bu kısımdan bakıldığında oyunların hepsi bir anlam taşımaktadır.” (Huizinga, 1995).

Çocuklar oyun oynarken, oyunla birlikte adil oyun anlayışını kazanırlar. Bu anlamda adil oyun, oyun ve spora katılan kişiler ve taraftarların, oyunun kurallarına uymasının ötesinde, evrensel bir ahlakı temsil ederler. Bu ilke spora katılan kişilerin, oyunun gerilimli ortamında, haksız kazançlardan bilinçli bir şekilde vazgeçerek, rakibinin kişiliğine saygı göstermesi ve uyum içinde oyun oynamasıdır. Adil oyunda kişi rakibini düşman olarak değil aksine oyunun bir parçası, eşit haklara sahip olarak görmelidir. Bu anlamda adil oyun kişinin içsel yaşamında bulunan vicdandır. Vicdan kişinin içsel yaşamında bulunan hak ve sorumluluk duygusudur (Efe, 2006).

Beden eğitimi ve spor dersinin temel amacı sağlıklı ve performansları yüksek bireyler ve nesiller yetiştirmeye yönelik önemli görevleri üstlenebilme olarak ifade

edilir. Bu özelliği ile beden eğitimi ve spor dersi genel eğitimin vazgeçilmez en önemli yardımcılarında biridir (Kale, 2007)

Bu araştırmada amaç lise son sınıfa gelmiş öğrencilerin okul öncesi, ilköğretim ve lise son sınıfa kadar beden eğitimi dersinde öğrendiklerinin, bu öğrendiği konuların ne kadarını günlük yaşamına yansıtabildiğini incelenecektir. Bu araştırmada lise son sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersinde, oyun, oyun kuralları, adil oyun, spor sakatlıkları ve ilkyardım bilgisi, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam ve düzenli spor alışkanlığı, sosyal beceri düzeyleri ve beden eğitimi dersinin öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyi gibi değişkenler araştırılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Beden eğitimi ve spor dersinin 12. sınıf öğrencilerinin ilköğretim birinci sınıftan itibaren beden eğitimi ve spor derslerinde, oyun, oyun kuralları, adil oyun, spor sakatlıkları ve ilkyardım bilgisi, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam ve düzenli spor alışkanlığı, sosyal beceri düzeyleri ve öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyini karşılamakta mıdır?

1.3. Amaç

Bu çalışmada 12. Sınıf öğrencilerinin ilköğretim birinci sınıftan itibaren derslerde oyun, oyun kuralları, adil oyun, spor sakatlıkları ve ilkyardım bilgisi, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam ve düzenli spor alışkanlığı, sosyal beceri düzeyleri ve beden eğitimi dersinin öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyleri açısından hayatlarına neler kattıkları incelenmek amaçlanmaktadır.

1.4. Alt Problemler

- 1.4.1. Beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin dersle ilgili beklentilerini genel olarak karşılamakta mıdır?
- 1.4.2. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri için cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

1.4.3. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri için okulun bulunduğu bölge (merkeze yakınlık, uzaklık) açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

1.4.4. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri için okudukları okul türü açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

1.4.5. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri için okullarda spor salonu bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

1.4.6. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri için okullarda okul bahçesi veya sahası bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

1.5. Önem

Bu araştırmadan elde edilecek bulguların;

1. Beden eğitimi dersi programlarına kaynak olacağı,
2. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenme-öğretme etkinliklerini geliştirmelerine kaynak olacağı,
3. Program geliştirme uzmanlarının beden eğitimi programını geliştirmeye yönelik çalışmalarına ışık tutacağı,
4. Konu ile ilgili yeni araştırmalara yön vereceği düşünülmektedir.

1.6. Varsayımlar

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir;

1. Öğrencilerin araştırmaya içtenlikle cevap verdiği varsayılmıştır.
2. Seçilecek örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2014/2015 eğitim dönemiyle,

İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan tesadüfi yöntemle seçilmiş özel okullarda ve devlet okullarında okuyan 12. Sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.

BÖLÜM II: İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde ilgili araştırmalar ve kuramsal temeller yer almaktadır.

2. Kuramsal Temeller

2.1. Eğitim Kavramı

Eğitim bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir. Kasıtlı olarak kültürlenmeye eğitim denilir. (Öztürk F. , 1998) Genel anlamda eğitimin dört amacı vardır. Bunlar bireyi kültürlemek, toplumsallaştırmak, üretken olmasını sağlamak ve bireyselleştirmek. Bireyselleştirmede, bireylerin gizil güçlerinin ortaya çıkartılması ve istenen doğrultuda değiştirilmesi söz konusudur. Bu değişim bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda oluşturulabilir. Eğitimle aktarılan kültürel değerler; müzik, resim, folklor, bilim, teknik spor vb. olarak ele alınabilir (Öztürk, 1998). Çelikkaya'ya göre eğitim, önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda nesilleri yönlendirme ve yetiştirme çalışmasıdır. Eğitim bu yetiştirme ve yönlendirmenin bilimini, tekniğini, taktiğini vb. öğreten bir bilimdir. Eğitim, eğitenle eğitilen arasındaki karşılıklı iletişim ve etkileşimdir. (Çelikkaya, 2006). İnal ise eğitimi insanın doğduğu andan ölümüne kadar süren kişiliğini kazanma ve gelişimi konusunda etkisinde kaldığı olaylar bütünüdür diye tanımlamıştır (İnal, 2006). Büyükkaragöz'e göre eğitim, insanların diğer insanlarla yani çevreleriyle etkileşimlerinin maddi ve manevi ürünlerine kültür denildiği dikkate alınırsa, insanın çevresiyle etkileşimi yani kültür edindiği savunulabilir. Çevresiyle etkileşimle öğrendiklerini başka insanlara aktaran veya aktarmaya çalışan kültürlenmeye çalışıyor demektir, insanların diğer insanlarla kasıtlı kültürlenme sürecine eğitim denmektedir (Büyükkaragöz, 1999).

Eğitimle ilgili birçok tarif yapılabilir. Eğitim, bireyde davranış değiştirme sürecidir. Diğer bir deyişle, eğitim sürecinden geçen kişinin davranışlarında kalıcı bir değişme

olması beklenmektedir (Fidan, 1996). Demirel eğitim yoluyla kişinin amaçları, bilgileri, davranışları, tavırları ve ahlak ölçülerinin değiştiğini ifade etmektedir. Eğitim sürecine giren kişilerde bu değişimin istendik yönde olması beklenir. (Demirel, 2007).

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere eğitim kişinin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak, istendik değişim meydana getirme sürecidir ve bu sürecin uzun süreli olması gerekmektedir.

2.2. Sporun Tanımı

Spor kavramı karşımıza çeşitli tanımlarla gelmektedir. Bu tanımlara şu şekilde sıralayabiliriz:

Spor, kişinin doğal çevresini, beşeri çevre haline getirirken, elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında amaçlı veya amaçsız, bireysel ya da toplu olarak, boş zaman faaliyetleri içerisinde veya tüm zamanını alacak şekilde meslek haline getirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumu bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştirici, rekabetçi, dayanışmacı özellikleriyle beraber aynı zamanda sosyo-kültürel bir olgu olarak ifade edilebilir (Erkal M. , 1992).

Spor, resmi kurallara bağlı ve birbiriyle rekabet eden bireyler tarafından yapılan fiziksel aktiviteler bütünüdür (Yamaner, 2001). Yetim'e göre ise spor, resmi ve gayri resmi organize olmuş durumlar altında ortaya çıkan yarışmalar biçimidir ve spor, fiziksel bir aktivite yarışını içerir (Yetim, 2000). Aracı ise sporu şu şekilde tanımlamıştır: Beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaşmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik, teknik özellikleri gerekli kılan yarışmaya dayalı ve katı kurallarla çevrili bir etkinliktir (Aracı, 2004).

Spor çağımızda çok yönlü çok amaçlı ve çok çeşitli boyutlar kazanmış ve evrenselleşmiştir. Spor ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmek, benliğinin oluşumunu, kişilik özelliklerinin gelişimini sağlamak, bilgi, beceri ve yetenek kazandırarak dış çevreye uyumu kolaylaştırmak, kişiler, toplumlar ve uluslararası dayanışma, kaynaşma ve barışı sağlamak, kişinin mücadele gücünü arttırmak yanında belirli kurallar bütününe göre, rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetler olarak tanımlanabilir (Yetim, 2005).

Spor, insan ruhundaki mücadele ve başarıma azminin tabiat ve sosyal yapı ile karşılıklı ilişki kurmak suretiyle, sistemli ve adil, belirli kurallar içinde, fizik, moral, toplumsal ve karakter kişiliğinin yarışmaya dönüşmesidir (Karaküçük & Karakuş, 1999). Bir başka deyişle spor kişinin beden ve ruh sağlığını sağlayıcı ve fiziksel yapının dengeli olarak geliştirilmesiyle ilgili olan faaliyetlerin başarıya ve yarışmaya dönüşmüş şekli olarak da tanımlanmaktadır.

Spor, bireyin beden ve ruh sağlığının yanında, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme amacını içerir. Bunun içinde bedensel açıdan daha yetenekli olanların seçilmesi ve seçilenlerin sürekli ve yoğun bir eğitimle yetiştirmeleri gerekir. Spor, gerçek anlamda başarı için artırılması ve kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun çabadır. Özetle spor, tesis, öğretim, eğitim, malzeme ve spor organizasyonlarından ibaret olan temel faktörlerin bir arada bulunduğu ortamda vardır ve bu ortamda gelişir (Aracı & Aracı, 2014).

Görüldüğü gibi sporun birçok tanımı bulunmaktadır. Tüm bunları özetleyecek olursak spor fiziksel, psikolojik ve sosyal birimleri de içerisine alan büyük bir toplumsal yapıdır. Bu yüzden spor giderek daha çok kişi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak ilgi görmeye başlamış, daha organize hale gelmiş ve ülkelerin uluslararası bir saygınlık kazanma konumunu alarak bazen ulusal sevince bazen de ulusal üzüntüye neden olmaya başlamıştır. Aynı zamanda spor günümüzde insanın toplumsal yaşamına derinlemesine girmiş ve toplumsal yapıya göre biçimlenmiş bir olgudur.

2.3. Beden Eğitiminin Tanımı ve Amacı

Beden eğitimi; Milli eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır. İnsanın, toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbiriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması, zeki, ruhsal ve bedensel yapı itibarıyla sağlıklı olması ile bağlantılıdır. Beden eğitimi, insanın sosyalleşmesinde ve kişiliğini bulup doğru bir çizgi üzerinde yol almasında da rol oynar. Beden eğitimi bireyin büyüme,

gelişme ve davranışlarının oluşmasında etkili olan güçlü bir eğitim alanıdır (Aracı, 2004).

Açak'a göre beden eğitimi; vücudun yapı ve fonksiyonunun geliştirilebilmesi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmelerini sağlayan, boş zamanları değerlendirmeyi, fizik gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmeyi öğreten bir faaliyet sistemidir (Açak, 2005).

Beden Eğitimi daha geniş bir ifadeyle; beden etkinliği, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi, eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve sosyal faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısı ile organların kontrolü ile metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet olarak da tanımlanabilir (Bilici, 2005).

İnal'a göre, beden eğitimi ve sporun temel amaçları; her kesimden çalışan insanların verim gücünü yükseltirken, beden ve ruh sağlıklarını korumalarını sağlamak, genç ve orta yaşlı ya da yaşlı çalışmayan insanların boş zamanlarının değerlendirilmesi ve eğitimini sağlayarak toplum için sorunlu insan olmalarını önlemek, korunmaya muhtaç, özürlü ve suçlu insanları topluma kazandırmaktır (İnal, 2003).

Beden eğitiminin genel amacı ise; Atatürk İlkeleri ve İnkılapları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda birey yetiştirmektir. Bu yönden bakacak olursak öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri beden eğitiminin genel amacıdır. Beden eğitiminin genel amacının yanında biraz daha özele indirirsek kişisel toplumsal ve ekonomik yönden amaçları vardır (Çöndü, 1999).

Çağımızda bütün alanlarda görülen hızlı değişim ve gelişmeler beden eğitimi ve spor alanında da gözlemlenmektedir. Öğrencilerin zihin ve bedenlerinin gelişim göstermesi için beden eğitimi derslerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Beden eğitimi ve spor dersleri, öğrencilerin olgunlaşma dönemindeki bütün ihtiyaçlarını göre

düzenlenmelidir. Böylece beden eğitimi derslerinde öğrenciler bedenlerini en verimli ve en etkili biçimde nasıl kullanabileceklerini öğreneceklerdir (Gökalp & Şahenk, 2011).

2.3.1. Beden Eğitimi Dersinin Önemi

İnsan hareket eden bir varlıktır ve hareket edebildiği sürece yasar insan için hareket birincil ihtiyaçtır. İnsan için, hareketsiz bir yaşamın hiçbir anlamı yoktur (Bilici, 2005). Bireylerin değer yargıları ve alışkanlıkları çok erken yaşlardan itibaren yerleşmeye baslar. Çocukluk çağı, hareket etme ve oyun oynamanın en doğal olduğu bir dönemdir. Bu dönemde birey yaşamın değerini anlamaya başladığı, hayatın tadına baktığı ve kendini gerçekleştirme yolunda kişilik gelişiminin yoğun olduğu bir dönemdir. Çocuk kendisini ve çevresini tanımaya bilinçli amaca dönük hareketlerle baslar. Bu açıdan beden eğitimine, çocuğun hareket ve oyuna en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda, özellikle ilkokul döneminde başlanmalıdır. Çünkü kritik dönemlerde kazanılmayan bir hareket, beceriyi, sonradan edinilmek oldukça güçtür.

Beden eğitimi dersinin çocukların psikomor, psikolojik ve fiziksel açıdan rolü büyüktür (Taşkın, Tekin, & Çamlıca, 2004). Çocukların ve gençlerin beden eğitimi ve spora yönelmeleri, onların psikolojik yönden rahatlamalarını ve dengeli bir kişiliğe kavuşmalarını sağlar. Çünkü beden eğitimi ve spor, bireylerin ve toplumun sağlığı ile mutluluğunun bir amacı değil araçtır. Psikomotor olarak çocuk vücudunu kontrol eder, vücut koordinasyonu sağlar, koşar oynar tırmanır yani sinir-kas sistemlerinin kendi denetiminde çalıştırabilmelidir.

2.3.2. Fiziksel Aktivite

Fiziksel aktivitenin birçok tanımı bulunmaktadır. Özer'e göre fiziksel aktivite iskelet kaslarının kasılması sonucunda üretilen, bazal düzeyin üzerinde enerji harcamayı gerektiren bedensel hareketler olarak tanımlanmaktadır (Özer, 2006). Başka bir tanımla fiziksel aktivite, iskelet kaslarının yardımıyla yapılan ve enerji harcamasına neden olan vücut hareketi olarak tanımlanmaktadır (Caspersen, Pereira, & Curran, 2000). Petrella'ya göre de fiziksel aktivite, iskelet kaslarının kasılması ve enerji harcanmasıyla

sonuçlanan vücut hareketleridir (Petrella, Lattanzio, & Nelson, 1997). Zorba' ya göre; fiziksel uygunluk kişinin çalışma kapasitesidir ve bu kapasite kişinin kuvvetine, dayanıklılığına, koordinasyonuna, çabukluğuna ve bu unsurların birlikte alışmasına bağlıdır (Zorba, 2001). Fiziksel aktivite hayatı değiştirebilen güçlü bir ilaçtır ve enerji tüketimiyle sonuçlanan, iskelet kasıyla yapılan herhangi bir vücut hareketidir demiştir. Etkili bir fiziksel aktivite programıyla kuvvet, sürat, dayanıklılık, denge, fiziksel ve zihinsel fonksiyon ve yaşam kalitesi geliştirilebilir (Baydemir, 2012). Bek ise fiziksel aktivite olabilecek şeyleri şöyle sıralamıştır; “yürümek, koşmak, sıçramak, yüzmek, bisiklete binmek, çömelmek – kalkmak, kol ve bacak hareketleri gibi temel vücut hareketlerinin tamamını ya da bir kısmını içeren çeşitli spor dalları, dans, egzersiz, oyun ve gün içerisindeki aktivitelerdir” (Bek, 2012).

2.3.3. Beden Eğitimi Dersinde Fiziksel Aktivite

Tüm dünyada olduğu gibi çocuklar ve gençler zamanlarının büyük çoğunu okullarda geçirmektedirler. Teknolojinin ilerlemesiyle ilkokuldan itibaren çocuklar okullarına taşıtlarla gidip dönmektedir. Teknoloji, yürüyüş veya bisiklet kullanmanın önüne geçtiği için çocuk ve ergenlerin fiziksel aktivite düzeyleri de geçmiş yıllara oranla azalmıştır. Öğrencilerin ihtiyaçları olan, fakat dışarıda kısıtlanan fiziksel aktivitelerin, okullarda uygulanan beden eğitimi derslerinde ve uygun programlar düzenlenerek karşılanması gereklidir (Memiş, 2007). İlköğretim çağlarından itibaren beden eğitimi dersleri, çocuk ve ergenlerin fiziksel aktivite düzeylerini artırmak için en etkili yollardan biridir (Tappe & Burgeson, 2004). Bunun yanı sıra oyun ve teneffüs zamanları ile ders programı dışındaki fiziksel aktiviteler yoluyla da gelişimlerine katkı sağlanabilir (Daley, 2002).

Beden eğitimi derslerine bakıldığında, çocuk ve ergenlerin fiziksel aktivite ihtiyaçlarının giderildiğini söylemek güçtür. Çocuklar ve ergenler beden eğitimi dersinin büyük bir çoğunluğunda pasif kalmaktadır veya kalp atım sayıları yeterince yükselmemektedir.

Türkiye’de yapılan bir çalışmada, beden eğitimi derslerinin olduğu günlerde, çocukların kalp atım hızları diğer günlere oranla daha yüksek bulunmuştur. Ancak aynı çalışmada, beden eğitimi derslerinde fiziksel aktivite yoğunluğunun çocuklarda orta şiddetle sınırlı kaldığı ve yeterli düzeyde olmadığı da ifade edilmiştir (Şahin Z. , 2002).

2.3.4. Düzenli Fiziksel Aktivite ve Sağlık

Yaşam, genelde hareket ile tanımlanır. Her geçen gün, insanın rahatlığı için yeni bir alet geliştirilmektedir. Bulaşık yıkamaktan çamaşır yıkamaya hatta ekmek doğramaya kadar pek çok şey, aletlerle yapılmaktadır. Bu yüzden insanlar üretimde veya günlük yaşantıda her dakika daha az aktif olmaktadır (Yaşam Boyu Spor, 2014). Her geçen gün, düzenli yapılan bedensel egzersizlerin sağlığımız için ne kadar önemli olduğu daha da belirginleşmektedir. Yaptığımız egzersizler; kasların, kemiklerin, eklemlerin, kalp-damar sistemi ve fonksiyonlarının en iyi şekilde çalışmasını sağlamaktadır (Yan, 2007). Düzenli ve orta şiddetteki fiziksel aktivite ile kronik hastalıkların ve düzensizliklerin oluşması riski azalmakta ve bağışıklık sistemi de bundan olumlu yönde etkilenmektedir (Yıldırım Y. , 2012). Sağlıklı bir yaşam için düzenli egzersiz, insanların günlük hayatının küçük bir bölümünden ziyade insanların yaşam tarzı olmalıdır. Düzenli egzersiz ve fiziksel aktivitede bulunan insan daha iyi fiziksel ve zihinsel sağlığa ulaşır, ömrü uzar ve yaşam kalitesi artar (Fişne, 2009).

2.4. Sosyalleşme Kavramı

Bugüne kadar birçok bilim adamı ve düşünür, içinde bulunduğumuz toplum için çok önemli olan sosyalleşme olgusunu tanımlamış ve bir kavram olarak bilim dünyasının hizmetine sunmuştur. Bu kavramlar, zaman içerisinde değişimlere uğrayarak sürekli olarak dile gelmiştir.

Erkal sosyalleşme için insan davranışının sosyal çevrenin yönlendiriciliği ile meydana geldiğini ve çevre tarafından öğretildiğini söylerken (Erkal M. , 1998), Tolan ise sosyalleşmenin, toplum açısından kültürün kuşaktan kuşağa devrini ve bireyin örgütlenmiş bir toplumsal yaşam içerisinde belirlenmiş normlara uymasını sağladığından bahsetmektedir (Tolan, 1987). Gezer ise; sosyalleşmeye çocuğun kendi benliğini denetleyerek çevresindeki başka insanların varlığını, onların da bazı haklarının ve isteklerinin olduğunu öğrenmesidir, demiştir (Gezer, 2010).

2.4.1. Sosyalleşme Süreci

Sosyalleşme çocuğun amaca dönük hareketleri kullanma ile hızlanarak devam eder. Çocuk ilk olarak sosyalleşme sürecine ailede başlar sosyalleşme sürecini başarıyla atlatan çocuk aileye güven duyar ve bu da ileride sosyal gelişimini etkiler. Aileden

sonra oyun çağında arkadaş gruplarıyla devam eder. Çocuk yeni arkadaşlar edinerek iletişim kurar ve iletişim kurdukça sosyal gelişimi artar. Zaman ilerledikçe kişi kitle iletişim araçları ile daha farklı insanlarla iletişime geçerek süreci devam ettirir.

2.4.2. Sosyalleşme ve Spor

Çocukluktan itibaren temel gelişim alanlarını olumlu yönde etkileyen spor, öncelikle ruhsal, bedensel ve bilişsel gelişimine olumlu katkılar sağlar. Aynı zamanda kişinin, benlik saygısının gelişmesine ve sosyal beceri kazanmasına yardımcı olur. Çocuğun sosyal yasama uyum sağlamasına zemin hazırlar ve sosyal yeterliliğe ulaşmasını kolaylaştırır; çünkü spor etkinliklerinde belirlenmiş kurallar vardır. Çocuğun bu kurallara uygun hareket etmesi, onun yasamı boyunca sosyal kurallara uyum sağlamasına yardımcı olur. Sosyal uyum becerilerinin kazanılması oldukça önemlidir; çünkü insan ruh sağlığının kabul edilir düzeyde olmasının önkoşulu sosyal uyumdur (Yıldırım S. , 2011). Spor faaliyetleri açısından sosyalleşmenin konusu, bir kişiyi sporun içine çeken kişi ya da araçlar, yani bir bireyin spora katılma biçimidir. Sporla sosyalleşme, bireylerin spora katılım yolu ile topluma katılmayı nasıl sağladığını gösterir. Sporun takım çalışmasının, birliktelik ruhu, kazanma ve kaybetme (ya da yarışma) ve adil oynama gibi davranışların düzeltilmesinde çok önemli olduğu düşünülür (Şahan, 2007). Sporun önemli işlevlerini sayacak olursak gruba ait olma duygusunu ortaya çıkarması ve bu duyguyu geliştirmesidir. Gruba aidiyet duygusu sosyal bir varlık olan insanın sosyalleşme sürecinde önemli değerlerden birisi olarak kabul edilmektedir. Aileye, takıma, millete ait olma, kişinin toplumda üstlendiği rolün belirlenmesinde, belirli bir statü kazanmasında önemli bir olgu olarak görülmektedir (Yıldırım S. , 2011).

2.4.3. Sosyal Beceri ve Sporun Etkileri

Sosyal becerilerin ne olduğu ve nelerden oluştuğu hakkında bir uzlaşmaya varılmış değildir. Fakat bu alanda bilim adamları çeşitli açıklamalarla konuya açıklama getirmeye çalışmışlardır (Titrek, 2010). Çubukçu sosyalleşmeyi bireyin gelişiminde en önemli süreçlerden biri olarak görmüş ve sosyalleşmeyi bireylerin özellikle çocukların belirli bir grubun işlevsel üyeleri haline geldikleri ve grubun diğer üyelerinin

değerlerini, davranışlarını ve inançlarını kazandıkları bir süreç olarak tanımlamıştır (Çubukçu, 2006). Hiloğlu ve Cenkseven, ise sosyal beceriyi çevreye uyum sağlama ve uygun iletişim yollarını kullanarak oluşabilecek çatışmalarla başa çıkabilme becerileri olarak tanımlamaktadır (Hiloğlu & Cenkseven, 2010).

Spor sosyal beceri sürecinde önemli bir fonksiyondur. Çocuklukta çağından başlayan oyun ve hareket deneyimiyle kazanılan özellikler yetişkinlik dönemine de yansır. Özellikle sportif oyunlar içerisinde bireylerin hareketleri, değerleri, rolleri ve becerilerinin yetişkinlik çağında da devam edeceği görülmektedir (Bailey, 1977). Akran grupları ve okul ortamında beden eğitimi dersinde oyunun ve sportif aktivitelerin çocuğun topluma alışmasında ve sosyal beceri oluşturmada önemli bir rolü vardır. Çocukların önce akranlarıyla ve daha sonra spor etkinliklerine katılarak yeni sosyal rollere girdikleri görülmüştür. Çocuk hayatında ilk kez yaşlıları arasında sosyal bir pozisyona sahip olduğu sosyal çevreyi oyun veya spor takımının üyesi olarak gerçekleştirir (Yetim, 2005). Beden eğitimi dersinde spor faaliyetlerine katılan bireylerde yapılan aktivitelerle birlikte duygularını ifade etme imkânı bulur. Birey aktivitelerle saldırganlık, kıskançlık, bencillik gibi duygularından arınır. Spor aktiviteleri ile kişi streslerden uzaklaşır ile kendini ifade imkânı bulur, sonuç olarak kendine güven duygusu gelişir (Erkal M. , 1998). Spor yapmayanlara göre spor ile uğraşanların sosyal beceri seviyeleri daha yüksek, daha çalışkan, daha canlı, sosyal ilişkiler geliştirmeye sürekli hazır, azimli, zor koşullarda ortama daha iyi uyum sağlayan kişiler olduğu reddedilemez bir gerçektir. Spor yapanların yapmayanlara göre daha dışa dönük ve duygusal olarak dengeli oldukları belirlenmiştir. Sonuç olarak beden eğitimi dersinde veya ders dışında yapılan sportif faaliyetler, bireyi çeşitli açılardan kontrol altına alan bireyin eksiklerini tamamlayan, fazlalıklarını da olumlu bir şekilde harcamasına ortam oluşturan, sosyal becerilerini gelişmesine önemli katkılar sağlayan bir araçtır (Tiryaki, 2000).

2.5. Oyun Tanımı

Oyunun ne olduğu ile ilgili çeşitli tanımlar yapılmış ve her birinde oyunun farklı özellikleri ifade edilmiştir. Oyunun birçok tanımı yapıldığı için oyunu herkesçe kabul edilen ve bütün disiplinleri kapsayacak şekilde ortaya koymak oldukça zordur. Oyunun genel olarak tanımlarını şöyle sıralayabiliriz:

Oyun, çocuğun büyük istekle arzuladığı ve bunun sonucunda çeşitli faydalar sağlayan, kurallı veya kuralsız olarak uygulanabilen, çocuklarda büyük sevinç ve neşe uyandıran etkinlikler olarak tanımlanabilir (Yeşilkaya, 2013). Çay ise oyunu bir çocuğun bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişiminin önemli bir parçası olarak görmüştür. Çocuk oyun içerisinde kendisini ve kendi dünyasını öğrenir ve çocuk için oyun, kendine özgü kimliğinin ve hayal gücünün keşfi için yapıcı bir güç olan bağımsız olarak hareket etme yeteneğini arttıran bir fırsattır demiştir (Çay, 2006). Altun'a göre ise oyun, basit kurallara dayanan, sonunda kazanmanın ve kaybetmenin çok da önemli olmadığı, katılımcıların keyif aldığı ve mutlu vakit geçirmek ya da bir etkinliğe dâhil olmak adına içinde buldukları, fiziksel ya da zihinsel bir eylem bütünlüğüdür (Altun, 2013). Bedirhanoglu ise oyunu, çocuğun fiziksel ve zihinsel yapısını geliştiren, nesnelere dünyasıyla ilişki kurmasını, özgürlük ve bireysellik kazanmasını sağlayan ve sonra da toplumsallaşmasına büyük ölçüde yardımcı olan çok önemli bir etkinlik olarak tanımlamıştır (Bedirhanoglu, 2011). Tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere oyun tanımlarının bu kadar çok olması oyunun önemini açıkça ortaya koymaktadır.

2.5.1. Oyunun Etkileri

Oyun çocuk gelişimine birçok etkisi bulunmaktadır. Bunları Bloom'un göre sınıflayacak olursak bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olarak üç ana başlıkta toplayabiliriz. Oyunun etkilerini biraz daha açacak olursak çocuğun fiziksel, duygusal, psikomotor, zihinsel, sosyal ve dil gelişimi olarak bir bütün halinde gelişmesini sağlar.

2.5.1.1. Oyunların Psikomotor Gelişime Etkileri

Beden eğitimi dersinde veya ders dışında çocuk Oyun oynarken koşar zıplar, atlar, yakalar, tutma vb. bedensel hareketler yapar. Çocuğun bu hareketleri yapması çocuk için bir nevi spordur. Çocuk hareket ettikçe vücut kasları harekete geçer ve bu durum zihin kas sisteminin gelişmesini koordineli bir şekilde hareketler yapmasını sağlar.

Çay ise fiziksel etkiler için şöyle demiştir; çocuklar oyun oynarken vücutlarını iyice çalıştırdıkları için bu faaliyetler organların daha çok çalışmasına sebep olur ve kan dolaşımı daha serbest olduğundan artık maddeler vücuttan daha çabuk atılır. Aktif olarak oyun oynayan çocukların hastalıklara karşı direnci, pasif çocuklara oranla daha

fazladır demiştir (Çay, 2006). Keskin oyunun fiziksel etkileri için vücutta fazla yağın yakılması, kasların güçlenmesi, iç salgı bezlerinin düzenli çalışması çocukta vücudun hareket ihtiyacını karşılayan oyunlarla sağlanır. Hareketli oyunlarla, çocuk çevresini, yaşadığı dünyayı keşfeder. Algısal gelişimde oyunla geliştirilebilen özelliklerdir. Çocuklar hareketli bir oyun için gerekli olan hareketleri, oyun içinde daha kolay yaparlar. Bu rahatlık kasları güçlendirir ve gelişimini hızlandırır. Açık havada oynanan oyunlarla çocuk bedensel gelişimi için gerekli için geçerli olan temiz hava ve “D” vitamini de farkında olmadan alır. Çocuklar bu nedenle açık havada daha neşeli oynarlar” (Keskin, 2009).

2.5.1.2. Oyunun Duygusal Gelişime Etkisi

Çocuklar oyun yoluyla mutluluk, sevinç, acıma, korku, kaygı, dostluk, düşmanlık, kin, nefret, sevgi, sevilme, sevme, güven duyma, bağımlılık, ayrılık, gibi birçok duygusal tepkiyi öğrenirler. Zaman ilerledikçe çocuklar bu duygusal tepkileri denetim altına almayı da öğrenir.

Çocuk, oyununda sevdiği hayvanların seslerini çıkartır, yürüme ve koşmalarını taklit eder, onlarla dostluk kurmayı candan arzular. O halde bizler, hayvanlarla ilgili oyunları seçerek, çocuğa bu duygusal hava içinde onlara bakmayı, korumayı, sevmeyi kolaylıkla aşılayabiliriz. Çocuk oyunda yeni deneyimler kazanır, fikirlerini savunur, eğlenir, kızar, şaşırır. Çocuk oyun dünyasında özgür ve son derece bağımsız hareket ederek duygusal yönden rahatlar (Akınbay, 2014).

2.5.1.3. Oyunun Zihinsel Gelişimine Etkisi

Çocuk oyun sırasında birçok şeyi tanır, öğrenir, tecrübe kazanır, oyun sayesinde zihnini çalıştırır geliştirir. Oyun oynarken çeşitli eşyalarla temas eder ve oyun sayesinde çevresiyle olan ilişkilerini geliştirir.

Tören zihinsel gelişime etkiyi şöyle açıklamıştır; çocuk oyun ortamında kavramlar, nesnelere, sayılar, yeni kelimeler vb. pek çok şey öğrenir ve bu da onun zihinsel gelişimini olumlu yönde etkiler. Oyun ile birlikte öğrenme de gerçekleşir. Oyunun bilişsel gelişime en başta gelen etkisi, öğrenmedir. Çocuk oyunda her çeşit

kavramı ve nesneyi tanıyarak, kullanma özelliklerini, görevlerini öğrenir. Bu öğrenme, zihinde bilgi birikimi ve çalışma açısından önemli gelişmedir (Tören, 2011).

2.5.2. Oyun Beden Eğitimi ve Spor İlişkisi

Beden eğitimine, çocuğun hareket ve oyuna en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda, özellikle okul öncesi ve ilköğretim çağında başlamak esastır. Çocuğun hayal dünyasını öldüren ve daralan oyun alanları, tek tip spor tesisleri, çocuğun hareket dürtülerini çok erken yaşta azaltmaktadır (Tortop & Ocak, 2010). Eğitimde istenilen hedeflere ulaşabilmek için bireyin yetenekleri ve eğilimleri doğrultusunda en iyi olduğu alana yönlendirilmesi bireyin kendisini gerçekleştirebilmesi bakımından oldukça önemlidir. Eğitimciler oyun ve sporu, temel eğitimin tüm dallarında hem öğretim metodu hem de öğretim aracı olarak kullanabilmektedir. Oyun; çocuğun algılama, karar verme, hedef belirleme, zekâ, strateji kullanma, dikkat ve yoğunlaşma gibi bilişsel süreçleri üzerinde etkili olduğu gibi, kendine güven, isteklendirme, gevşeme, rahatlama, stresle başa çıkma ve heyecanını kontrol etme gibi duygusal becerileri üzerinde etkilidir (Karabulut, 2010). Oyunlarla ve sporla eğitim, doğal bir öğrenme ortamı sunması bakımından çocuğun eğitimine katkı sağlar. Beden eğitimi dersinde, dikkati dağıtmadan öğrencilerin dikkatini uzun süre bir noktaya toplamak oldukça zor bir durumdur. Derste zaman ilerledikçe dikkat başka yerlere kayar ve öğrenme oranı azalır. Yaş gurubu düştükçe özellikle oyun çağında olan ilköğretim öğrencileri için bu durum daha da artmaktadır. Dersin belirli evrelerinde öğrenciyi aktif duruma geçiren oyun ve spor etkinlikleri öğrencilere sunulan eğitim ortamının kalitesini artırmaktadır.

Öğretmen amacına ulaşabilmesi için; oyun oynarken öğrencilerin kapasitesini anlayabilmeli öğretilmek istenen şeylerin ne derece alınabildiğini gözlemleyebilmelidir. Böylece öğrencilerin, hataları, zayıf yanları, başarılı yönleri, yeteneklerini ve eğilimleri görüp dönüt verip yönlendirme imkânı olur. Dolayısıyla eğitimci, çocuğun kapasitesini anlayabilir, verilmek istenenlerin, ne kadarının alınabildiğini değerlendirebilecektir (Güven, 2006). Grineski oyun eğitiminin şu ihtiyaçlara cevap vermesi gerektiğini söylemiştir; motor beceriler edinip fiziksel sağlığı geliştirmesi, olumlu sosyal

davranışlar geliştirmesi, sorun çözüme ve yaratıcılık yeteneklerini güçlendirmesi, eğlence ve heyecan fırsatı vermesi ve sözlü becerileri desteklemesi gerekmektedir (Grineski, 1996).

2.5.2.1. Oyunların Sınıflandırılması

Oyunların diğer anlamları ve kullanım alanları (kâğıt, sahne vb.) göz ardı edildiğinde genel olarak sporsal alanda eğitsel oyunlar ve sportif oyunlara hazırlayıcı alıştırmalar olarak ayırabiliriz.

2.5.2.2. Eğitsel oyunlar

Eğitsel oyunlar öğrenilen bilginin pekiştirilmesini ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesini sağlayan bir öğretim tekniğidir. Eğitsel oyunlar özellikle bir öğrenmeye yönelik olmalı ve bir amaç için uygulanmalıdır (Aslan, 2008).

2.5.2.3. Sportif oyunlar

Sportif oyun; oyunun belirli kural ve aletlerle başka bir gruba karşı yenme ve üstün gelme amacıyla oynanmasıdır (Tortop, 2005). Sportif oyunlar eğitsel oyunlardan geliştirilmiştir. Eğitsel oyunlardan oyun aracı, takım arkadaşı, rakip oyuncularla ilgili farklılık gösterirler. Bu farklılıkları sayacak olursak; oyun alanı saptanır, oyun kuralları belirlenir ve bu kurallara uygun oyun oynanması için hakem belirlenir (Okan, 2011). Beden eğitimi öğretmenleri uzun zamandır, spor ve oyunları öğrencilere en iyi şekilde öğretme yollarıyla ilgilenmektedirler. Spor eğitiminin esas amacı, öğrencilerin katılımdan zevk almalarını sağlamak, motivasyonlarının artması ve katılımdan fayda sağlamaları için oyunu oldukça iyi oynamalarını sağlamalıdır (Tuzcuoğlu, 2006). İlköğretimin özellikle birinci kademesin beden eğitimi dersinde, çocukların öğrenmeleri çoğunlukla düşünmeden ziyade, deneyimlerle gerçekleştiğinden çocukların çeşitli deneyimlerle öğrenmelerini sağlamakta sportif oyunlar kullanılabilir (Yeşilkaya, 2013).

Beden eğitimi dersi içinde önemli bir yere sahip olan oyunların seçiminde birçok noktaya dikkat edilmelidir. Çocuğun çok yönlü gelişimini destekleyecek oyunlarda

çocukların yaş ve özellikleri, cinsiyeti, katılım sayısı, sınıfın veya salonun büyüklüğü, çevresel koşullar, çalışmanın amacı, gerekli araç, gereç ve malzeme durumu gibi hususlar daima göz önünde bulundurulmalıdır (Karaca, 2008). Beden eğitimi dersleri genelde açık alanlarda ve salonlarda yapıldığından derste sportif oyunları şu şekilde kullanabilmektedir (Altun, 2013).

- Sportif uygulamalara hazırlayıcı oyunlar
- Beden eğitimi dersinde dinlendirici oyunlar
- Sportif oyunlara hazırlayan teknik-taktik geliştirici oyunlar
- Koşu oyunları (Stafet yarışları)
- Araçta ve araçla oynanan oyunlar
- Atiklik, çeviklik ve denge oyunları

2.6. Adil Oyun

Ahlak, insanların toplumdaki yaşantılarını davranışlarını, kişiler arası ilişkilerini düzenlemek amacı ile konulmuş, herkes tarafından kabul edilmiş kurallar bütünü olarak tanımlanabilir. Bu kurallar genellikle yazılı değildir. Bu kuralları hukuk düzeninden bu yönüyle de ayırmak mümkündür. Fakat ahlak kuralları ve hukuk kuralları gene de zaman zaman özdeşleşen, toplumun uyduğu kurallardır. Bu bakımdan, sporcuların da uyması gereken kuralların başında ahlak kuralları, dürüstlük ve adil oyun vardır. (Efe, 2006) Ahlak kuralları, bugün özellikle yarışmalarda ve sporda sık sık görülen ve uluslararası arenada “fair play” (adil oyun) kavramı ile dile getirilmektedir. Bu kavramın kapsamını; yarışma şartlarının eşitliği, fırsat eşitliği, kurallara uyma, rakibe saygı duyma, haksız kazanç elde etmekten kaçınma ve rakibin haksız dezavantajlarından yararlanmaya çalışma gibi prensipler belirlemektedir. Fair Play; dürüst oyun, dürüst davranış olarak ifade edilmekle birlikte gerçek anlamı etik üstü davranıştır. Etik davranış, kuralları her konuda dürüstlikle ve saygıyla uygulamak demektir. Adil oyun ise tüm bunların üstünde kişisel çıkarları ve hırsırları bastırarak yaşamda üstün insan ruhunu ortaya koymaktır (TMOK, 2013).

Sonuç olarak fair play; sporcuların yarışmalar esnasında, zorlaşan şartlar altında dahi kurallara sabırla, tutarlı ve bilinçli olarak uymaları, fırsat eşitliğini bozmamak

amacıyla haksız kazanç sağlamamaları, rakibin haksız dezavantajlarından yararlanmaya kalkışmamaları, rakibi düşman değil, aksine oyunun gerçekleşmesini sağlayan, eş değer haklara sahip birey ve eş olarak görmeleri ve değer vermeleri çabalarında kendini göstermektedir (Sezen-Balçıkanlı, 2009).

2.6.1. Formal Adil Oyun

Kuralları kesindir sporcu oyun kurallarına kesinlikle uyma taraftarıdır anlayışını kapsamaktadır (Kaya, 2011).

2.6.2. İnfomal Adil Oyun

Yaptırımlarla zorunlu tutulmayan, aksine sporda kuralların dışında, sporcunun rakibi ile eşit şartlarda yarışma arzusunu, rakibin düştüğü haksız durumları gidermek için çaba gösterme, bütün durumlarda hakeme ve hakemin verdiği kararlarına saygı göstermeyi, aleyhine de olsa hakemlerin doğru kararları alacağını ve bu kararlara saygılı olmayı, galip geldiğinde de mağlup olduğunda ölçülü ve anlayışlı davranmayı esas almaktadır (Kaya, 2011).

2.6.3. Okul Sporlarında Adil Oyun

Eğitimin her şeyin temeli olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Bu temel düşünceden hareketle, sadece beden eğitimi derslerinde öğrencilere istenilen davranışların kazandırılması mümkün olmadığından, eğitim programlarının; ders dışındaki etkinlikleri de kapsayacak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Ders dışı etkinlikleri dersin devamı biçiminde organize etmek ve yürütmek ise esas ilkedir. Bu etkinlikleri gönüllü olarak katılan öğrenci istenilen yönde eğitmek daha kolay olacağından, program yapımcıları, öğretmen ve yöneticilerin bu fırsatı yerinde ve doğru değerlendirmeleri gerekir. Okullarda verilecek olan eğitimin, adil oyun kavramını gerçekleştirecek türde olmasına özen gösterilmesi; toplumda hoşgörünün daha kolay yerleşmesini, kurallara uyma ve saygılı olmayı sağlamada en temel işlevi görecektir (Pehlivan Z. , 2004).

Adil oyun, spor eğitiminin birbirleriyle sıkı ilişki içindeki önemli yanları olarak değinilen kendine egemen olma, öz-ben bilinci ve spor ahlakının doruk noktasında bulur. Spor eğitiminde sportif beceri ve güç geliştirmenin yanında ve o çalışmalara ilişkin olarak genç insanlar kazandırılmalıdır (Erdemli, 2008).

Okullarda beden eğitimi dersleri ve okul spor karşılaşmaları, adil oyun' a uygun davranışların kazandırılması ve bu davranışların sergilenmesinde uygun bir ortamdır. 19. yy. İngiltere'si örneğinde olduğu gibi, okullarda beden eğitimi dersleri ve yapılan spor etkinlikleri, öğrencilerin karakter eğitimleri için bir araç konumuna getirilmelidir (Topan, 2011). Öğrencilerin bu davranışları gündelik hayata transfer edebilecekleri uygun ortamlar yaratılmalı ve öğretmenler tarafından kasıtlı olarak uygulanmalı ve pekiştirilmelidir. Bunlar yapıldıktan sonra öğrenciler adil oyun anlayışını kafalarında bilgi olmaktan çok yaşam tarzı haline getirmelidir.

Türkiye'de, ilk ve ortaöğretim okullarında beden eğitim derslerine ilişkin programda, doğrudan adil oyun ile ilgili “Dostça oynama ve yarışma, kazanını takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme” amacı yer almaktadır (MEB, 1997). Bu çerçevede öğretmenlerin öğrencilere kazandırması gerekli olan davranışlar şöyle sıralanabilir: “Grupla oynamaya istekli olma”, “Oyun içerisinde kendi ve rakip takım oyuncularına saygılı olma”, “Yöneticilerin uyarılarına ve hakem kararlarına saygılı olma”, “Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme”, “Oyun ve yarışmalarda, başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşlarıyla paylaşma”, olarak belirlenmiştir (Yıldırım, 2004).

2.6.4. Beden Eğitimi Dersinde Fair Play Eğitimi Uygulamaları

Yıldırım beden eğitimi dersinde Fair Play eğitimi uygulamaları alt başlıklarda incelenmektedir (Yıldırım, 2005):

- Fair Play'i Konuşma/Konuşturma,
- İkilem Örnekleri
- Duygudaşlık Geliştirme: Empati
- Kendi Duygularını Kabullenme
- Beden Eğitimi Dersinde Yaşantı Öğrenme

- Fair Play Oyunları

Okul beden eğitimi dersleri ve okullar arası karşılaşmalar, Fair Play'e uygun davranışlar kazandırılması ve sergilenmesinde uygun bir ortam olarak kullanılmalıdır. Beden eğitimi dersi, değer problemleriyle bilişsel ve duyuşsal alanlarda bilinçli bir yüzleşmeyi sağlayacak yeterli öğrenme/öğretme fırsatları sunmaktadır. Bu bağlamda, beden eğitimi dersinde öğretmen ve öğrencilerin adil oyun üzerine konuşmaları oldukça önemlidir ve ders uygulamalarında buna uygun ortamı sağlayacak çok çeşitli ve somut durumlar ortaya çıkmaktadır bunlar (TOPAN, 2011):

- Uygun pozisyondaki rakip oyuncunun kurallara aykırı olarak durdurulması (itme, tutma, elle oynama, düşürme vs. yoluyla),
- Kendi ya da rakip takım oyuncularının oyun esnasında veya sonrasında suçlanması,
- Kazanılan başarının, rakip kışkırtılarak ve aşağılanarak kutlanması,
- Başkalarının başarısının küçümsenmesi,
- Hakem kararlarının kabul edilmemesi,
- Hakem kararlarına veya rakip oyuncularının şikâyetlerine karşı, “sert olmakla birlikte kurallara uygun oynandığı” gerekçesiyle savunmaya geçilmesi,
- Grup ya da takım oluşturulurken bazı öğrencilerin sürekli kuvvetlilerden yana olmak istemesi.

Beden eğitimi dersinde karar veya ikilem durumlarının çeşitli biçimlerde konutlaştırılması mümkündür. Öğrencinin önüne çeşitli öyküler konularak bu öykülerle ilgili nasıl davranacağı ve karar vereceği sorulur. Öykünün sunulmasından sonra öğrenciler kendi görüşlerini yazılı olarak açıklarlar. Ancak bu durum beden eğitimi dersinde sözlü ifadelerle de olabilir. Değişik karar gerekçeleri ve olası çözüm olanakları değerlendirilir ve tartışılır (Yıldırım, 2005).

2.7. Beslenme Tanımı

Beslenmenin birçok tanımı bulunmaktadır. Güneş beslenme, hayati fonksiyonları yerine getirebilmek için büyüme gelişme üreme, fiziksel aktivitede bulunabilme,

sağlığın koruna bilmesi ve kısaca yaşamın sürdürülmesi için dışarıdan besinlerin alınıp tüketilmesidir demiştir (Güneş, 2005). Mendeş'se beslenmeye sağlığı korumak, geliştirmek ve yaşam kalitesini yükseltmek için vücudun gereksinimi olan besin öğelerini yeterli miktarlarda ve uygun zamanlarda almak için bilinçli yapılması gereken bir eylemdir. Beslenme anne karnında başlayıp, yaşamın sonlanmasına kadar geçen her süreçte yaşamımızın vazgeçilmez bir parçasıdır demiştir (Mendeş, 2011). Kuşgöz de beslenme, insanın büyüme ve gelişme, sağlıklı ve üretken olarak uzun süre yaşaması için gerekli olan besin öğelerini yeterli miktarda alıp vücudunda kullanmasıdır. Bu öğelerin herhangi biri alınmadığında veya gerektiğinden az ya da çok alındığında, büyüme ve gelişmenin engellendiği ve sağlığın bozulduğu bilimsel olarak ortaya konduğunu söylemiştir (Kuşgöz, 2005).

2.7.1. Sporda Yeterli ve Dengeli Beslenmenin Önemi

Vücudun büyümesi, dokuların yenilenmesi ve çalışması için gerekli besin öğelerinin her birinin yeterli miktarda alınması ve vücutta uygun şekilde kullanılması yeterli ve dengeli beslenme deyimi ile açıklanır. Besin öğeleri vücudun gereksinmesi düzeyinde alınamazsa, yeterli enerji oluşmayacağı ve vücut dokuları yapılamayacağından “yetersiz beslenme” durumu oluşur (Yıldız H. , 2011). Dengeli beslenme, anne karnından başlayarak insan sağlığının korunmasında ve iyileştirilmesinde en önemli faktörlerden biridir. Sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenme herkes için özellikle de spor yapan çocuklar için gereklidir. Çünkü bu dönemde kazanılacak beslenme alışkanlıkları yaşam boyu sürdürülmektedir (Karaağaoğlu, 2008). Spor yapan çocuklarımızın sağlıklı beslenmeleri hem fiziksel hem de zihinsel gelişimleri açısından son derece önemlidir. Bu gelişmeler için gerekli olan protein, fosfolipid, karbonhidrat ve benzerleri gibi besinlerin öngörülen miktarlarda alınmaları gerekmektedir (Seçken & Morgil, 2000). Sportif bağlamda dengeli beslenme ise gerek antrenman, gerekse yarışma periyodunda, sporcunun gerek duyduğu besin öğelerinin, gerek duyduğu zaman diliminde alınmasıdır. Burada denge kavramı, sporcunun antrenman ve yarışmada harcayacağı besin öğelerinin sağlıklı bir biçimde alınması ve harcanmasının ardından yerine konulmasıdır (Şirin, 2011). İyi bir beslenme tek başına iyi bir verim için yeterli değildir. Buna karşın kötü bir beslenmede verim düzeyi düşer. Bu açıdan sporcular kendi besinlerini tanımalıdırlar ve kendi gereksinimlerini bilmelidirler (Akıl & Gürbüz, 2004). Sporcular dengeli beslenirken

şunlara dikkat etmelidir; günlük enerji ve protein gereksinimlerini karşılamalı, temel besin öğelerini kullanmalı, kas glikojen depolarını doldurmak için yeterince karbonhidrat almalı ve günde 3 ana 2 ara öğün şeklinde beslenmelidir (Güneş, 2005). Özet olarak, sporcuların yeterli ve dengeli beslenme için gerekli besin öğeleri, besin grupları ve bunlardan ne zaman ne kadar alacağı konusunda temel bilgileri bilmesi gereklidir.

2.7.2. Yetersiz ve Dengesiz Beslenmenin Zararları

Toplumdaki bireylerin yeterli ve dengeli beslenip beslenmediklerine sadece dış görünüşüne bakarak hüküm vermek doğru değildir. Toplumdaki bireylerin gerçek beslenme durumları bilimsel yöntemlerle tespit edilmektedir. Yapılan çeşitli araştırmalar toplumumuzun önemli bir kısmının dengesiz beslenmekte olduğunu ortaya koymaktadır (Toprak, 2002). Sağlığın temeli olan yeterli ve dengeli beslenmenin önemini daha iyi kavrayabilmek için yetersiz beslenmenin zararlarını iyi bilmek gerekir. Yetersiz ve dengesiz beslenme durumunda, vücudun büyümesinin durması, zihinsel faaliyetlerde azalma, bağışıklık sisteminin zayıflaması, zor iyileşme süreci, vücut çalışmasında aksamalar meydana gelmektedir (Yıldız H. , 2011). Garipağaoğlu ise yetersiz ve dengesiz beslenen öğrencilerin büyüme-gelişmelerinin aksadığı, dikkat sürelerinin kısaldığı, algılamalarının azaldığı ve öğrenmede güçlük çektikleri söylemiştir (Garipağaoğlu, 2008).

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve çalışma planı üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinde yapılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ya da günümüzde halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Genel tarama modelleri ise, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2009).

3.2. Evren ve Örneklem

- Araştırmanın evrenini 2014 – 2015 eğitim – öğretim yılında İstanbul ili Avrupa yakasında 751 ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 91446 öğrenci oluşturmaktadır.
- Örneklem ise, 2014 – 2015 Eğitim - Öğretim yılında İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan tesadüfi yöntemle seçilmiş 10 ilçede bunların 5'i merkeze yakın olan ilçe (Beyoğlu, Beşiktaş, Şişli, Fatih, Kâğıthane) 5'i ise merkeze uzak olan (Küçükçekmece, Esenyurt, Beylikdüzü, Büyükçekmece, Çatalca) ilçelerinde 903 öğrenciye uygulama yapılmıştır. İlçe içinde uygulama yapılırken her grup orta öğretim kurumundan (okuldan) birer tane okul tesadüfi yöntemle seçilmiştir. Okullarda yapılan uygulamada özel okul, anadolu lisesi ve meslek liselerinde okuyan 12. sınıf öğrencilerinden tesadüfi yöntemle seçilmiş birer şube oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma aşamasında kullanılan veri toplama aracının geliştirilmesinden önce konu ile ilgili yerli ve yabancı literatürden tez, makale, bildiri, kitap ve İnternet üzerinden veri tabanları incelenmiş, edinilen bilgiler doğrultusunda araştırmanın kavramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Literatür taraması neticesinde ortaöğretim 12. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersi beklenti düzeyini genel olarak ölçen benzer bir çalışmanın yapılmadığı, dolayısıyla araştırmada örnek alınacak bir ölçme aracının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşabilmek için anket tekniği uygulanmıştır. Araştırma iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci aşamada ölçme aracı geliştirme prosedürü uygulanarak, ihtiyaç duyulan araç, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Ölçek geliştirme süreci sonucunda, ortaöğretim 12. sınıf öğrencilerinin beklenti düzeyini ölçen 41 maddeden oluşan “Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeği” ölçeği elde edilmiştir. Ölçeğin sonunda öğrencilerin öğrenim gördükleri okulların fiziki durumlarını ölçen 10 maddeden oluşan bir liste uygulanmıştır. Ayrıca bir kişisel bilgi formu ile de demografik verilerin elde edilmesine çalışılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Anket formunun kişisel bilgileri içeren birinci bölümü, okul türü, okulun bulunduğu bölge (Merkeze yakınlık,uzaklık), öğrencilerin cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi, anne öğrenim durumu, baba öğrenim durumu, bir kulüpte spor yapıp yapmadığı, yaptıysa kaç yıl yaptığı, yaptığı spor branşı ve hangi cinsiyette beden eğitimi öğretmeni istediği ile ilgili bilgileri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Kişisel bilgi formunda yer alan değişkenler aynı zamanda araştırmanın bağımsız değişkenlerini oluşturmaktadır.

3.3.2. Beden Eğitimi Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeğinin Hazırlanması

Beden eğitimi dersi beklenti karşılama düzeyini ölçmeye yönelik hazırlanan ölçme aracı beklenti karşılama düzeyleri, sosyalleşme düzeyleri, düzenli egzersiz yapma düzeyleri, oyun kuralları bilgi düzeyleri, adil oyun davranışları, beslenme bilgi düzeyleri, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri olmak üzere 7 alt boyuttan

oluşmaktadır. Ölçme aracında beklenti karşılama düzeyleri 5 madde, sosyalleşme düzeyleri 9 madde, düzenli egzersiz yapma düzeyleri 3 madde, oyun kuralları bilgi düzeyleri 12 madde, adil oyun davranışları 4 madde, beslenme bilgi düzeyleri 5 madde, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri 3 madde olmak üzere toplam 41 madde bulunmaktadır. Her bir maddenin değerlendirilmesinde beşli likert ölçeği kullanılmış ve boyutlardaki madde sayıları farklı olduğu için boyut puanlarının oluşturulmasında boyutu oluşturan maddelerin ortalaması alınmıştır.

3.3.2.1. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Beden eğitimi dersi beklenti karşılama düzeyini değerlendirilmesinde beden eğitimi ve spor dersi öğretim programlarındaki kazanımlar incelenerek ve uzman görüşleri alınarak kararlaştırılmıştır.

Veri toplama aracının geliştirilmesi aşamasında ilk olarak çalışmasına esas teşkil edebilecek ders beklentilerine yönelik ölçekler araştırılmış ve ölçekteki sorular beden eğitimi ve spor dersi beklenti düzeylerine uygun şekilde oluşturulmuştur. Bu ölçeklerin içerik analizleri yapılarak 87 soruluk madde havuzu oluşturulmuştur. Bu madde havuzu uzman görüşleri alınarak beklenti karşılama düzeyleri 7 madde, sosyalleşme düzeyleri 9 madde, düzenli egzersiz yapma düzeyleri 7 madde, oyun kuralları bilgi düzeyleri 14 madde, adil oyun davranışları 6 madde, beslenme bilgi düzeyleri 5 madde, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri 3 toplamda 51 maddeye düşürülmüştür. Geliştirilen anket formu taslağında beşli likert tipi dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Maddelere verilecek cevap kodları beklenti alt boyutunda 1,00 ile 5,00 arasında; 1= Hiç Karşılama, 2= Az Karşılama, 3= Kısmen Karşılama, 4= Karşılama, 5= Tamamen Karşılama şeklinde değişmektedir. Aşağıda bu aşamanın devamında yapılan sayısal analizler ve ölçeğin geliştirilmesinin ikinci aşamasını içeren bilgiler yer almaktadır.

3.3.2.2. Ölçeğin Geçerlik Çalışması

Ölçmede geçerlik, ölçülmek istenen şeyin ölçülebilmiş olma derecesidir; ölçülmek istenenin, başka şeylerle karıştırılmadan ölçülebilmesidir (Karasar, 2009). Diğer bir tanımla, bir test veya ölçeğin ölçülmek istenen şeyi ölçme derecesidir (Aslan, 2008). Geçerlik teknikleri için değişik sınıflandırmalardan bahsedilebilir. Bu sınıflandırmalar içinde daha çok tercih edilenleri; kapsam (içerik) geçerliği, ölçüt-

bağımlı geçerlik ve yapı geçerliğidir (Alpar, 2006). Bu çalışmada geliştirilen ölçeğin geçerliği için ölçeğin kapsam geçerliğine ve yapı geçerliğine bakılmıştır.

3.3.2.3. Kapsam Geçerliliği

Kapsam geçerliği, ölçme aracında bulunan maddelerin ölçme amacına uygun olup olmadığı, ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediği sorunu ile ilgili olup, uzman görüşüne göre belirlenir (Karasar, 2009).

Kapsam geçerliğinin sağlanabilmesi için uzman görüş ve önerilerine başvurulmuştur. Uzmanların dördü beden eğitimi ve spor yüksekokulları öğretim üyelerinden, ikisi ise uzman beden eğitimi öğretmenidir. Uzman görüşleri doğrultusunda 87 soruluk madde havuzu 51 maddeye düşürülmüş, Türkçe öğretmenleri tarafından imla ve ifade hataları düzeltilerek ölçek taslağı oluşturulmuştur.

3.3.2.4. Yapı Geçerliliği

Yapı geçerliliği bir testin veya ölçme işleminin teorik bir özelliği ölçüp ölçmemesinin değerlendirilmesidir. Anlaşılacağı üzere yapı geçerliliği çalışması genel olarak hem teori oluşturmada hem de teori test etmede kullanılabilir. Bu teorik yapıdan kastedilen yaratıcılık, zekâ, kişilik gibi bireylerin doğasında olan özelliklerdir (Tan, 2009). Yapı geçerliği için ölçek taslağının ölçeğin uygulanacağı evrenden alınan bir örnekleme uygulanması gerekmektedir. Maddelere ilişkin geçerli ve anlamlı veri toplanması için, örneklem büyüklüğü madde sayısının birkaç katı büyüklükte olmalıdır (Balcı, 2004).

Bu nedenle 51 sorudan oluşan ölçek taslağı, Büyükçekmece merkezinde bulunan 3 farklı türdeki ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören 645 öğrenciye uygulanmış, uygulama sonucunda hatalı ve eksik doldurulan 88 anket ölçekten çıkartılarak 557 anket değerlendirilmeye alınmıştır. Değerlendirilmeye alınan anket sayısı yapı geçerliliği için yeterli sayılmaktadır. Bu çalışmada ölçeğin yapı geçerliği için faktör analizi ve madde analizi yapılmıştır.

3.3.2.5. Faktör Analizi

Faktör analizi, birbirleriyle ilişkili çok sayıdaki değişkeni az sayıda, anlamlı ve birbirinden bağımsız faktörler haline getiren ve yaygın olarak kullanılan çok değişkenli istatistik tekniklerinden biridir. Faktör analizi, sosyal bilimlerde sıklıkla ölçek geliştirmede ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla kullanılır (Büyüköztürk, 2012). Faktörlerin elde edilmesi aşamasında faktör analizi yöntemlerinden en yaygın olarak kullanılan Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis) ve döndürme işlemi olarak dik döndürme (varimax) tekniği uygulanmıştır.

Faktör analizi işlemi yapılmadan önce elde edilen verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığına Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) örneklem yeterliği testi ile bakılmıştır. Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) örneklem yeterliği testi, gözlenen korelasyon katsayıları büyüklüğü ile kısmi korelasyon katsayılarının büyüklüğünü karşılaştıran bir indekstir. KMO oranının 0.500’in üzerinde olması gerekmektedir. Oran ne kadar yüksek olursa veri seti faktör analizi yapmak için o kadar iyidir denilebilir (Eroğlu, 2010).

Bu çalışmada KMO değeri 0.911 olarak bulunmuş (Tablo 1), dolayısıyla bu değer 0.900’lerde olduğundan veri setinin faktör analizi için mükemmel olduğu söylenebilir.

Tablo 1. Faktör Analizi KMO ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Yeterliliği Testi.		.911
Bartlett Testi		16504,200
	Sd	820
	P	,000

Faktör analizinden önce yapılması gereken bir başka analiz “Bartlett Testi”dir. Bartlett Testi, korelasyon matrisinde değişkenlerin en azından bir kısmı arasında yüksek oranlı korelasyonlar olduğu olasılığını test eder (Eroğlu, 2010). Yapılan Bartlett Testi sonucunda ($p=0,000$) veri setinin faktör analizine uygun olduğu bulunmuştur.

Daha sonra anti-image korelasyon matrisi incelenerek her bir değişkenin çözüm üzerinde bozucu etkiye sahip olup olmadığı incelenmiş bozucu etkiye sahip bir maddeler gözlenmemiştir.

Faktör analizinde aralarında yüksek korelasyon olan değişkenler setinin bir araya getirilmesi suretiyle faktör adı verilen genel değişkenlerin (faktörler) oluşturması söz konusudur. Burada amaç değişken sayısını azaltmak, değişkenler arası yapıyı ortaya çıkarmak başka bir deyişle verileri sınıflamaktır (Eroğlu, 2010).

Döndürme işleminin amacı, yorumlanabilir, az sayıda anlamlı faktörler elde etmektir. Eksenlerin döndürülmesi sonrasında maddelerin bir faktördeki yükü artarken diğer faktörlerdeki yükleri azalır. Böylece faktörler, kendileri ile yüksek ilişki veren maddeleri bulurlar ve faktörler daha kolay yorumlanabilir. Dik döndürme de faktörler eksenlerin konumu değiştirilmeksizin aynı açıyla döndürülür. Faktör yük değerinin, 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür. Çok faktörlü bir yapıda birden çok faktörde yüksek yük değeri veren maddelerin ölçekten çıkartılması düşünülebilir. Yüksek iki yük değeri arasındaki farkın en az 0,10 olması önerilir temsil edecek şekilde küçültülerek daha anlaşılır bir hale getirilmesi amaçlanmaktadır (Büyüköztürk, 2012).

Bu araştırmada, daha çok tercih edilen varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Az sayıda yorumlanabilir faktör elde etmek amacıyla faktör yük değeri 0,45'den küçük olan, birden çok faktörde yüksek yük değerine sahip olan ve bir faktörde tek kalan maddeler faktör analizi verileri neticesinde anketten çıkarılarak faktör analizi yeniden uygulanmıştır.

Birinci faktör analizi sonucunda KMO örneklem yeterliği ölçütü (KMO= 0,920), Bartlett Testi (p=0,000) anlamlı çıkmıştır. Maddeleri 7 faktörde toplayıp, açıklanan toplam varyans değeri yaklaşık olarak %61 olarak belirlenmiştir. Faktör sayısını azaltmak amacıyla faktör yük değeri 0,45'den küçük olan 6 madde elenerek 47 maddenin ikinci analize alınması uygun görülmüştür.

İkinci faktör analizi sonucunda KMO örneklem yeterliği ölçütü (KMO= 0,921), Bartlett Testi (p=0,000) anlamlı çıkmıştır. Maddeleri 7 faktörde toplayıp, açıklanan toplam varyans değeri yaklaşık olarak %64 olarak belirlenmiştir. Faktör yük değeri 0,45'den küçük olan 3 madde elenerek 44 maddenin üçüncü analize alınması uygun görülmüştür.

Üçüncü faktör analizi sonucunda KMO örneklem yeterliği ölçütü (KMO=0,911), Bartlett Testi (p=0,000) anlamlı çıkmıştır. Maddeleri 7 faktörde toplayıp, açıklanan toplam varyans değeri yaklaşık olarak %65 olarak belirlenmiştir. Faktör yük değeri 0,45'den küçük olan 3 madde elenerek 41 maddenin üçüncü analize alınması uygun görülmüştür.

Dördüncü faktör analizi sonucunda KMO örneklem yeterliği ölçütü (KMO=0,911), Bartlett Testi (p=0,000) anlamlı çıkmış, geriye kalan 41 madde 7 faktörde toplanmış, açıklanan toplam varyans değeri yaklaşık olarak %66 olarak belirlenmiştir.

Elde edilen 7 faktör, oluşturulacak olan ölçeğin problem cümlesine çözüm bulabilecek şekilde, anlaşılabilir ve kolay çözümlenebilir olması amacıyla beklenti karşılama düzeyleri, sosyalleşme düzeyleri, düzenli egzersiz yapma düzeyleri, oyun kuralları bilgi düzeyleri, adil oyun davranışları, beslenme bilgi düzeyleri, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri olmak üzere olmak üzere 7 boyut altında toplanarak isimlendirilmiştir.

3.3.2.6. Madde Analizi

Madde analizi istendik bazı niteliklere sahip nihai bir test geliştirmek amacıyla kullanılabilmesi gibi, test geliştirmeyip kullanılan maddelerin kalitesiyle ilgili bazı teknik bilgilerin elde edilmesinde de kullanılabilir (Tan, 2009). Madde analizi ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin ipucu vermektedir. Çünkü madde analizi işlemleri, ölçekteki maddelerin, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı bir özelliği başka özelliklerle karıştırmadan ölçüp ölçmediğini belirleyerek, bu belirleme sonucunda bu tür maddeleri seçerek kendi içinde tutarlı bir ölçek oluşturmak için yapılmaktadır (Eski, 2010).

Yetenek testleri, başarı testleri gibi bilgi ve becerilerin ölçüldüğü testlerde yer alan maddelerin doğru cevaplanma oranını gösteren madde güçlüğü, testin son formu için madde seçiminde de bir ölçüt olarak kullanılır. Madde güçlüklerinin 0,50 civarında olması beklenir. Madde ayırt edicilik indeks değerlerinin 0,40'dan büyük olması durumunda çok iyi madde, 0,30 – 0,39 arasında ise iyi madde olarak değerlendirilmektedir (Aslan, 2008).

Tablo 2. Boyutlara Göre Madde – Toplam Korelasyon Değerleri

	Beklenti Karşılama Düzeyleri Alt Boyutu ($\alpha =853$)	Madde Toplam Korelasyonları	Madde Silindiğin de Alfa
1	Beden eğitimi dersinde spor Branşımında uzmanlaşabileceğim ortam olabileceğini düşündüm.	,671	,821
2	Spor branşımında uzman beden eğitimi öğretmeni olabileceğini düşündüm.	,567	,848
3	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim kendime güvenimi arttırdı	,744	,801
4	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim insanlarla kolay iletişim kurmama yardımcı oldu.	,700	,813
5	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim iyi bir fiziki görünüme kavuşmamı sağladı.	,647	,827
Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu ($\alpha =943$)			
6	Beden eğitimi dersinde bir gruba katılmayı öğrendim	,721	,939
7	Beden eğitimi dersinde işbirliği yapmayı öğrendim	,818	,934
8	Beden eğitimi dersinde ekip çalışmasında etkin olmayı başardım.	,820	,934
9	Beden eğitimi dersinde grup sorumluluğunu yerine getirme davranışım arttı(gelişti).	,797	,935
10	Beden eğitimi dersinde başkasının görüşlerini daha fazla anlamaya çalıştım.	,767	,937
11	Beden eğitimi dersinde gruba güven verme ve inandırıcı olmayı öğrendim.	,794	,935
12	Beden eğitimi dersinde başkalarının konuşmalarını dinlemeyi öğrendim.	,759	,937
13	Beden eğitimi dersinde iletişim başlatma becerisini öğrendim.	,769	,936
14	Beden eğitimi dersinde Teşekkür etme becerisini öğrendim.	,765	,937
Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri alt Boyutu($\alpha =782$)			
15	Spora başlamadan önce ısınma için en az 15dk egzersiz yapmayı öğrendim.	,629	,621
16	Isınma hareketlerinden sonra açma ve germe egzersizleri yapmayı öğrendim.	,641	,595
17	Spor yapmayı bitirdikten sonra soğuma egzersizleri yapmayı öğrendim.	,219	,882
Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu($\alpha =897$)			
18	Voleybol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	,510	,894
19	Voleybol manşet, parmak pas, servis çeşitleri vb. teknik öğretimini öğrendim.	,498	,895
20	Hentbol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	,674	,886

21	Hentbol pas çeşitleri şut çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	,675	,885
22	Basketbol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	,660	,886
23	Basketbol pas çeşitleri şut çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	,640	,887
24	Badminton oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	,628	,888
25	Badminton vuruş çeşitleri servis çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	,634	,888
26	Cimnastik hareketlerinin isimleri nasıl yapıldıkları vb. öğrendim	,594	,890
27	Cimnastik branşının teknik olarak nasıl öğretildiğini öğrendim.	,564	,891
28	Masatenisi oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	,630	,888
29	Masatenisi vuruş çeşitleri servis çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	,644	,887
Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu ($\alpha = 773$)			
30	En önemli amacın kazanmak değil, dostça oynamak olduğunun bilincindeyimdir.	,502	,759
31	Derste Fair play'e (centilmenliğe) aykırı davranışlarda bulunan takım arkadaşlarımı uyarmayı öğrendim.	,524	,746
32	Oyun oynarken yere düşürdüğüm arkadaşımı yerden kaldırmayı öğrendim.	,700	,657
33	Oyun oynarken haksız kazanç elde etmeye çalışmaktan kaçınmayı öğrendim.	,591	,711
Beslenme Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu ($\alpha = 864$)			
34	Günlük öğünlerimizde nelere dikkat etmeliyiz öğrendim.	,568	,864
35	Bazal metabolizmayı ne olduğunu öğrendim.	,714	,829
36	Beden-Kitle indeksinin nasıl hesaplandığını öğrendim.	,651	,845
37	Günlük kaç kalori almam gerektiğini öğrendim.	,780	,812
38	Antrenman öncesinde nasıl beslenmek gerektiğini öğrendim.	,717	,828
Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgileri Alt Boyutu($\alpha = 926$)			
39	Spor yaparken burkulmalarda ilk olarak nasıl müdahale edileceğini öğrendim.	,858	,886
40	Spor yaparken burkulmalarda nasıl tedavi yapılabileceğini öğrendim.	,893	,858
41	Yaralanmalarda ilk müdahale hakkında ne yapılabileceğini öğrendim.	,798	,934
Genel		$\alpha = 950$	

3.3.2.7. Güvenilirlik

Güvenilirlik, aynı şeyin bağımsız ölçümleri arasındaki kararlılıktır. Ölçülmek istenen belli bir şeyin, sürekli olarak aynı sembolleri almasıdır. Aynı süreçlerin izlenmesi ve aynı ölçütlerin kullanılması ile aynı sonuçların alınmasıdır. Ölçmenin tesadüfi yanlışlardan arınık olmasıdır (Karasar, 2009). Güvenilirlik kavramı yapılan her ölçüm için gereklidir, çünkü güvenilirlik bir test yada ankette yer alan soruların birbiri ile tutarlılığını kullanılan ölçeğin ilgilenilen sorunu ne derece yansıttığını ifade eder. Güvenilirlik elde edilen ölçümler üzerindeki yorumlar ve daha sonra ortaya çıkabilecek analizler için temel teşkil eder (Kayış, 2010).

Bu amaçla ölçeğin güvenilirliği için farklı modeller kullanılmakla beraber çalışmada Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısına bakılmıştır. Ölçeğin 547 öğrenciye uygulanması sonucu elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı $\alpha=,950$ olarak bulunmuştur. Ayrıca, alt boyutlar için elde edilen alfa değerleri de beklenti karşılama düzeyleri $\alpha=,853$, sosyalleşme düzeyleri $\alpha=,943$, düzenli egzersiz yapma düzeyleri $\alpha=,782$, oyun kuralları bilgi düzeyleri $\alpha=,897$, adil oyun davranışları $\alpha=,773$, beslenme bilgi düzeyleri $\alpha=,864$, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri $\alpha=,926$ olmak üzere olarak hesaplanmıştır (Tablo 2).

Alfa katsayısına bağlı olarak ölçeğin güvenilirliği alfa katsayısı (α) 0,60 ile 0,80 arasında ise ölçek oldukça güvenilir, 0,80 ile 1 arasında ise ölçek yüksek derecede güvenilirliğe sahiptir (Kayış, 2010).

Tablo 3. Boyutların İç Tutarlılık Kat Sayıları

	Madde Sayısı	İç Tutarlılık Kat Sayısı Cronbach (α)
Beklenti Karşılama Düzeyleri	5	$\alpha=,853$
Sosyalleşme Düzeyleri	9	$\alpha=,943$
Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri	3	$\alpha=,782$
Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri	12	$\alpha=,897$
Adil Oyun Davranışları	4	$\alpha=,773$
Beslenme Bilgi Düzeyleri	5	$\alpha=,864$
Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgileri	3	$\alpha=,926$
Genel	41	$\alpha=,950$

3.3.3. Ölçek Geliştirmeye Yönelik Bulgular

Tekrarlanan faktör analizi sonucunda; KMO örneklem yeterliği ölçütü (KMO=0,913), Bartlett Testi (p=0,000) anlamlı çıkmıştır.

KMO: Gözlenen korelasyon katsayıları büyüklüğü ile kısmi korelasyon katsayılarının büyüklüğünü karşılaştıran bir indekstir. KMO oranını 0,5' üzerinde olması gerekir. Oran ne kadar yüksekse veri seti faktör analizi yapmak için o kadar iyidir denebilir (Kalaycı, 2010).

Tablo 4. KMO Değeri Yorumu (KALAYCI, 2010)

KMO Değeri	Yorum
0,90	Mükemmel
0,80	Çok iyi
0,70	İyi
0,60	Orta
0,50	Zayıf
0,50'nin altı	Kabul edilemez

Açıklanan toplam varyans seviyesinin teorik olarak %70'in altında olmaması uygun görülmesine rağmen, %60'ın üzerinde olması arzu edilmekte, bazı araştırmacılara göre ise %50 ve yukarısı geçerli bir seviye olarak kabul edilmektedir (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu, & Yıldırım, 2007).

Yedi faktörde açıklanan toplam varyans değeri %65,248 olarak belirlenmiştir. Bu faktörlerden birinci faktör toplam varyansın %16,896'ini ikinci faktör %13,535'ini, üçüncü faktör %8,615'ini, dördüncü faktör %7,259'unu, beşinci faktör %6,955'ini, altıncı faktör %6,391'ini ve yedinci faktör %5,595'ini açıklamaktadır.

Tablo 5. Toplam Varyans Değerleri

Faktörler	İlk Öz değerler			Faktörlerin Açıkladığı Varyans Değerleri		
	Toplam	Varyans Yüzdeleri	Birikimli Varyans Yüzdeleri	Toplam	Varyans Yüzdeleri	Birikimli Varyans Yüzdeleri
1	14,311	34,073	34,073	7,096	16,896	16,896
2	4,015	9,558	43,632	5,686	13,537	30,433
3	2,816	6,706	50,338	3,618	8,615	39,048
4	2,068	4,924	55,262	3,049	7,259	46,307
5	1,522	3,625	58,886	2,921	6,955	53,262
6	1,404	3,344	62,230	2,684	6,391	59,653
7	1,267	3,018	65,248	2,350	5,595	65,248

Belirleme Metodu: Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis).

Elde edilen 41 maddeyi oluşturan 7 faktör; 1 beklenti karşılama düzeyleri alt boyutunda, 1 sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda 1 düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda, 1 oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda, 1 adil oyun davranışları alt boyutunda, 1 beslenme bilgi düzeyleri alt boyutunda, 1 spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri alt boyutunda olmak üzere 7 boyut altında toplanmıştır.

1.faktör sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda faktörün yük değerleri 803 ile 708 arasında, 2. faktör oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda faktörün yük değerleri 746 ile 522 arasında, 3. faktör beslenme bilgi düzeyleri alt boyutunda faktörün yük değerleri 798 ile 475 arasında, 4. faktör adil oyun davranışları alt boyutunda faktörün yük değerleri 739 ile 625 arasında 5. faktör spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgileri alt boyutunda faktörün yük değerleri 770 ile 773 arasında, 6. faktör beklenti karşılama düzeyleri alt boyutunda faktörün yük değerleri 631 ile 539 arasında 7. faktör düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda faktörün yük değerleri 857 ile 500 arasında değişmektedir.

Tablo 6. Döndürülmüş Bileşenler Matrisi

Boyutlar ölçek maddeleri	Bileşenler (Faktörler)						
	1	2	3	4	5	6	7
Sosyalleşme 2	,803	,113	,147	,166	,004	,107	,220
Sosyalleşme 7	,802	,080	,059	,152	,115	,089	-,059
Sosyalleşme 3	,783	,137	,151	,179	,105	,072	,209
Sosyalleşme 8	,774	,119	,111	,103	,122	,185	,030
Sosyalleşme 9	,774	,091	,036	,161	,220	,160	-,003
Sosyalleşme 5	,756	,141	,128	,130	,136	,145	,072
Sosyalleşme 4	,753	,150	,088	,134	,206	,122	,145
Sosyalleşme 6	,752	,143	,146	,153	,131	,207	,085
Sosyalleşme 1	,708	,051	,179	,178	-,110	,164	,281
Oyun 4	,146	,746	,156	-,067	,119	,047	-,033
Oyun 3	,120	,739	,144	-,061	,112	,093	,015
Oyun 7	,151	,705	,334	-,164	-,082	,095	-,044
Oyun 8	,196	,688	,350	-,165	-,099	,052	,046
Oyun 5	,106	,660	-,069	,289	,200	,297	,053
Oyun 14	-,030	,630	,246	,256	,080	,261	,043
Oyun 6	,139	,629	-,054	,257	,176	,292	,121
Oyun 13	-,032	,610	,244	,200	,088	,257	,090
Oyun 9	,274	,537	,352	-,234	,265	-,124	,154
Oyun 2	,110	,528	-,219	,281	,239	-,015	,333
Oyun 10	,281	,524	,350	-,220	,242	-,224	,146
Oyun 1	,147	,522	-,198	,368	,245	,036	,270
Beslenme 2	,112	,197	,798	,073	,067	,142	,011
Beslenme 4	,158	,219	,773	,090	,226	,148	-,030
Beslenme 5	,238	,253	,616	,092	,349	,196	,046
Beslenme 3	,224	,146	,592	,190	,170	,147	,030
Beslenme 1	,227	,175	,475	,376	,180	,211	,175
Adil oyun 5	,222	,021	-,001	,739	,116	-,063	,156
Adil oyun 1	,132	,002	,092	,670	-,032	,176	,138
Adil oyun 4	,222	,105	,136	,641	,137	-,050	,040
Adil oyun 6	,262	-,043	,157	,625	,069	-,107	,129
İlkyardım 2	,229	,244	,354	,093	,770	,133	,097
İlkyardım 1	,254	,222	,263	,189	,756	,113	,127
İlkyardım 3	,263	,185	,233	,148	,753	,145	,135
Beklenti 3	,200	,233	,139	,082	,044	,631	,030
Beklenti 5	,493	,054	,191	-,046	,121	,621	,014
Beklenti 4	,469	,194	,164	-,008	,172	,594	,128
Beklenti 2	,394	,214	,214	-,056	,026	,565	,091
Beklenti 6	,359	,219	,205	-,116	,181	,539	,190
Egzersiz 2	,188	,078	,032	,224	,110	,043	,857
Egzersiz 1	,190	,080	-,022	,213	,069	,084	,842
Egzersiz 3	,217	,169	,347	,065	,171	,268	,500

Belirleme Metodu: Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis).

Döndürme Metodu: Varimax

3.4. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı uygulanmadan önce çalışmalar İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğüne bir yazı ile sunulmuş ve araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen ölçüm aracının uygulanması için gerekli resmi izin alınmıştır.

Gerekli resmi izin alındıktan sonra ölçüm aracı çoğaltılarak araştırmacı tarafından örnekleme bulunan İstanbul ili içerisindeki tesadüfi olarak seçilen 10 ilçedeki özel okul, anadolu lisesi ve meslek liselerinde okuyan 903 öğrenciye bizzat okullara giderek öğrencilerden anket formlarını doldurmaları istenmiştir ve veriler bu yolla toplanmıştır.

Yanlış ve eksik doldurulan anketler çıkarıldıktan sonra geçerli sayılan 718 anket değerlendirmeye alınmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde araştırma kapsamında cevapları aranan alt problemlere yönelik olarak toplam veriler, bilgisayar ortamında girilmiş ve istatistiki çözümler SPSS programından yapılmıştır. Araştırmada öğrencilerin demografik verilerini değerlendirmek amacıyla frekans (f) ve yüzde (%) dağılımlarından faydalanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde normallik sınamasına göre, normal dağılım gösteren veriler için parametrik testlerden ikili karşılaştırmalarda farklılık arandığında (cinsiyet değişkeni gibi) t testi, karşılaştırılacak olan grup sayısı ikiden fazla ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Bu test sonucunda anlamlı bir farklılık bulundu ise farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirleyebilmek amacı ile varyansın homojen olduğu durumlarda Post-Hoc Scheffe Testi, homojen olmadığı durumlarda Tamhane's T2 testi uygulanmıştır. Ayrıca bağımsız değişkenler için frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. Anket formlarının cevaplanmasıyla elde edilen veriler SPSS 17,0 paket programında istatistiksel işlem olarak uygulanmıştır. Bu çalışmada anlamlılık düzeyi $p < 0,05$, $0,01$ ve $0,001$ olarak alınmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

Bu bölümde, ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin dersle ilgili beklentilerini karşılamasına düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler ile bulgular ve yorum yer almaktadır. Birinci bölümde alt problemlerin daha anlaşılır olabilmesi için araştırma grubu ve geliştirilen ölçek ile ilgili betimsel istatistiklere yer verilmiş, ikinci bölümde ise “Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Karşılama Düzeyi Ölçeği” (BESDBKÖ)’nin uygulanması sonucu elde edilen bulgular ve yorum ortaya konmaya çalışılmıştır.

4.1. Örneklem Grubunun Demografik Durumuna ilişkin Bulgular

Tablo 7. Cinsiyete Göre Dağılım Tablosu

Gruplar	f	%	% gec	% yığ
Kız	337	46,9	46,9	46,9
Erkek	381	53,1	53,1	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 7’ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin %46,9’ unu kızlar oluştururken %53,1’ ini erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 8. Öğrencilerin Yaşına Göre Dağılım Tablosu

Yaş	f	%	% gec	% yığ
17	497	69,3	69,3	69,3
18	210	29,2	29,2	98,5
19	11	1,5	1,5	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 8’e göre araştırmaya katılan öğrencilerin %3,9’ u 15 yaşında, %13’ü 16 yaşında, %52,4’ü 17 yaşında, %29,2’i 18 yaşında ve %1,5’i 19 yaşındadır.

Tablo 9. Öğrencilerin Okuduğu Okulların Bulunduğu Bölgeye (Merkeze yakınlık, uzaklık) Göre Dağılım Tablosu

Okulun bulunduğu bölge	f	%	% gec	% yığ
Çevre okul	454	63,2	63,2	63,2
Merkezi okul	264	36,8	36,8	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 9'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin %63,2' si çevre okullarda öğrenim görürken %36,8'i merkezi okullarda öğrenim görmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin Okuduğu Okul Türüne Göre Dağılım Tablosu

Okul Türleri	f	%	% gec	% yığ
Özel Okul	210	29,2	29,2	29,2
Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	48,2	48,2	77,4
Meslek lisesi ve dengi okul	162	22,6	22,6	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 10'daki verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %29,2'si özel okulda okumakta, %48,2'si anadolu lisesi ve dengi okulda, %22,6'sı meslek lisesi ve dengi okulda öğrenimlerine devam etmektedirler.

Tablo 11. Öğrencilerin Aylık Gelir Düzeylerine Göre Dağılım Tablosu

Ailenin Aylık Gelir Durumu	f	%	% geç	% yığ
0-1000 TL arası	57	7,9	7,9	7,9
1001-1500 TL arası	128	17,8	17,8	25,8
1501-2000 TL arası	166	23,1	23,1	48,9
2001-2500 TL arası	80	11,1	11,1	60,0
2501 TL üzeri	287	40,0	40,0	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 11'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin aylık olarak aile gelirlerine bakıldığında %7,9'u 0-1000 TL arasında, %17,8'i 1001-1500 TL arasında, %23,1'i 1501-2000 TL arasında, %11,1'i 2001-2500 TL arasında, %40'ı 2501 TL üzeri aylık gelir elde ettikleri görülmüştür.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Anne Öğrenim Düzeylerine İlişkin Tablo

Annenin Öğrenim Düzeyi	f	%	% geç	% yığı
Okuma yazması yok	23	3,2	3,2	3,2
İlkokul mezunu	203	28,3	28,3	31,5
Ortaokul mezunu	134	18,7	18,7	50,1
Lise ve dengi okul mezunu	214	29,8	29,8	79,9
Üniversite veya yüksekokul mezunu	144	20,1	20,1	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 12'ye göre öğrencilerin anne öğrenim durumu incelendiğinde %3,2'sinin okuma yazması olmadığı, %28,3'ü ilkokul mezunu olduğu, %18,7'si ortaokul mezunu, %29,8'i lise ve dengi okul mezunu, %20,1'i üniversite veya yüksekokul mezunu olduğu görülmüştür.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Baba Öğrenim Düzeylerine İlişkin Tablo

Baba Öğrenim Düzeyi	f	%	% geç	% yığı
Okuma yazması yok	5	,7	,7	,7
İlkokul mezunu	148	20,6	20,6	21,3
Ortaokul mezunu	132	18,4	18,4	39,7
Lise ve dengi okul mezunu	216	30,1	30,1	69,8
Üniversite veya yüksekokul mezunu	217	30,2	30,2	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 13'e göre öğrencilerin baba öğrenim durumu incelendiğinde %0,7'sinin okuma yazması olmadığı, %20,6'sı ilkokul mezunu olduğu, %18,4'ü ortaokul mezunu, %30,1'i lise ve dengi okul mezunu, %30,2'i üniversite veya yüksekokul mezunu olduğu görülmüştür.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Spor Kulübünde Spor Yapıyor Olma Durumunu Açıklayan Tablo

Bir kulüpte spor yapıyor musunuz?	f	%	% geç	% yığ
Evet	164	22,8	22,8	22,8
Hayır	554	77,2	77,2	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 14'e göre araştırmaya katılan öğrencilerden %22,8'i bir kulüpte spor yaparken %77,2'si herhangi bir spor kulübünde spor yapmamaktadır.

Tablo 15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Kulüpte Kaç Yıl Spor Yaptıklarını Belirten Tablo

Kulüpte kaç yıldır yapıyorsunuz?	f	%	% geç	% yığ
1 yıl	45	6,3	6,3	6,3
2 yıl	25	3,5	3,5	9,7
3 yıl	20	2,8	2,8	12,5
4 yıl	15	2,1	2,1	14,6
5 yıl	18	2,5	2,5	17,1
6 yıl	6	,8	,8	18,0
7 yıl	15	2,1	2,1	20,1
8 yıl	6	,8	,8	20,9
9 yıl	3	,4	,4	21,3
10 yıl	5	,7	,7	22,0
11 yıl	1	,1	,1	22,1
12 yıl	4	,6	,6	22,7
Yapmıyorum	555	77,3	77,3	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 15'e göre %77,3'ü herhangi bir kulüpte spor yapmamakta, %6,3'ü 1 yıl, %3,5'i 2 yıl, %2,8'i 3 yıl, %2,1'i 4 yıl, %2,5'i 5 yıl, %0,8'i 6 yıl, %2,1'i 7 yıl, %0,8'i 8 yıl, %0,4'ü 9 yıl, %0,7'si 10 yıl, %0,1'i 11 yıl, %0,6'sı 12 yıl herhangi bir kulüpte spor yapmıştır.

Tablo 16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Spor Branşlarını Gösteren Tablo

Spor Branşımız?	f	%	% geç	% yığ
Uzakdoğu sporları	13	1,8	1,8	1,8
Basketbol	28	3,9	3,9	5,7
Bale	1	,1	,1	5,8
Beysbol	1	,1	,1	6,0
Boks	4	,6	,6	6,5
Dans	1	,1	,1	6,7
Fitness	14	1,9	1,9	8,6
Eskirim	1	,1	,1	8,8
Futbol	52	7,2	7,2	16,0
Kürek	1	,1	,1	16,2
Masa Tenisi	2	,3	,3	16,4
Okçuluk	1	,1	,1	16,6
Plates	3	,4	,4	17,0
Sörf	2	,3	,3	17,3
Tenis	5	,7	,7	18,0
Voleybol	18	2,5	2,5	20,5
Yelken	2	,3	,3	20,8
Yüzme	10	1,4	1,4	22,1
Branşım yok	559	77,9	77,9	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 16'ya göre araştırmaya katılan öğrencilerin %1,8'i Uzakdoğu sporları yapmaktadır, %3,9' u basketbol, %0,1' i bale, %0,1' i beysbol, %0,6'sı boks, %0,1' i dans, %1,9' u Fitness, %0,1' i eskirim, %7,2' i futbol, %0,1' i kürek, %0,3' ü masa tenisi, %0,1' i okçuluk, %0,4' ü Plates, %0,3' ü sörf, %0,7' si tenis, %2,5' i voleybol, %0,3' ü yelken ve %1,4' ü yüzme sporu yapmaktadır.

Tablo 17. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Hangi Cinsiyette Beden Eğitimi Öğretmeni İstediklerini Gösterir Tablo

Hangi cinsiyette beden eğitimi öğretmeniniz olsun istersiniz?	f	%	% geç	% yığ
Erkek	334	46,5	46,5	46,5
Kadın	384	53,5	53,5	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 17'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin %46,5' i erkek beden eğitimi öğretmeni olmasını, %53,5' i bayan beden eğitimi öğretmeni olmasını istemiştir.

4.2. Örneklem Grubunun Buldukları Okullardaki Fiziki İmkân ve Sportif Malzemelerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerin buldukları okulların fiziki durumları açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 18. Okulların Spor Salonu Tablosu

Okulunuzda spor salonu var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	526	73,3	73,3	73,3
Hayır	192	26,7	26,7	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 18'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin %73,3' ünün okuduğu okulda spor salonu bulunurken %26,7' sinin bulunduğu okulda spor salonu bulunmamaktadır.

Tablo 19. Okulların Çok Amaçlı Spor Salonu Tablosu

Okulunuzda çok amaçlı salon var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	420	58,5	58,5	58,5
Hayır	298	41,5	41,5	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 19'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin %58,5' inin okuduğu okulda çok amaçlı spor salonu bulunurken %41,5' inin bulunduğu okulda çok amaçlı spor salonu bulunmamaktadır.

Tablo 20. Okulların Okul Bahçesi, Okul Sahası Bilgisi Tablosu

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	605	84,3	84,3	84,3
Hayır	113	15,7	15,7	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 20'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır sorusuna %84,3' evet, %15,7' sinin hayır demiştir.

Tablo 21. Okullardaki Basketbol Sahası Ve Basketbol Potası Bilgisi Tablosu

Okulunuzda basketbol sahası veya potası var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	637	88,7	88,7	88,7
Hayır	81	11,3	11,3	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 21'e göre Okulunuzda basketbol sahası veya potası var mıdır sorusuna öğrencilerin %88,7' si evet cevabını verirken, %11,3' ü hayır cevabını vermiştir.

Tablo 22. Okullardaki Voleybol Sahası Bilgisi Tablosu

Okulunuzda voleybol oynayacak saha var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	584	81,3	81,3	81,3
Hayır	134	18,7	18,7	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 22'ye göre okulunuzda voleybol oynayacak saha var mıdır sorusuna öğrencilerin %81,3' ü evet cevabını verirken %18,7' si hayır cevabını vermiştir.

Tablo 23. Okullarda Bulunan Futbol Malzemesi Bilgisi Tablosu

Okulunuzda yeterince futbol topu vb. malzeme var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	521	72,6	72,6	72,6
Hayır	197	27,4	27,4	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 23'e göre okulunuzda yeterince futbol topu vb. malzeme var mıdır sorusuna öğrencilerin %72,6'sı evet cevabını verirken %27,4' ü hayır cevabını vermiştir.

Tablo 24. Okullarda Bulunan Basketbol Malzemesi Bilgisi Tablosu

Okulunuzda yeterince basketbol topu vb. malzeme var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	545	75,9	75,9	75,9
Hayır	173	24,1	24,1	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 24'e göre okulunuzda yeterince basketbol topu vb. malzeme var mıdır sorusuna öğrencilerin %75,9' u evet cevabını verirken %24,1' i hayır cevabını vermiştir.

Tablo 25. Okullarda Bulunan Voleybol Malzemesi Bilgisi Tablosu

Okulunuzda yeterince voleybol topu filesi vb. malzeme var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	76,9	76,9	76,9	76,9
Hayır	23,1	23,1	100,0	23,1
Toplam	100,0	100,0		100,0

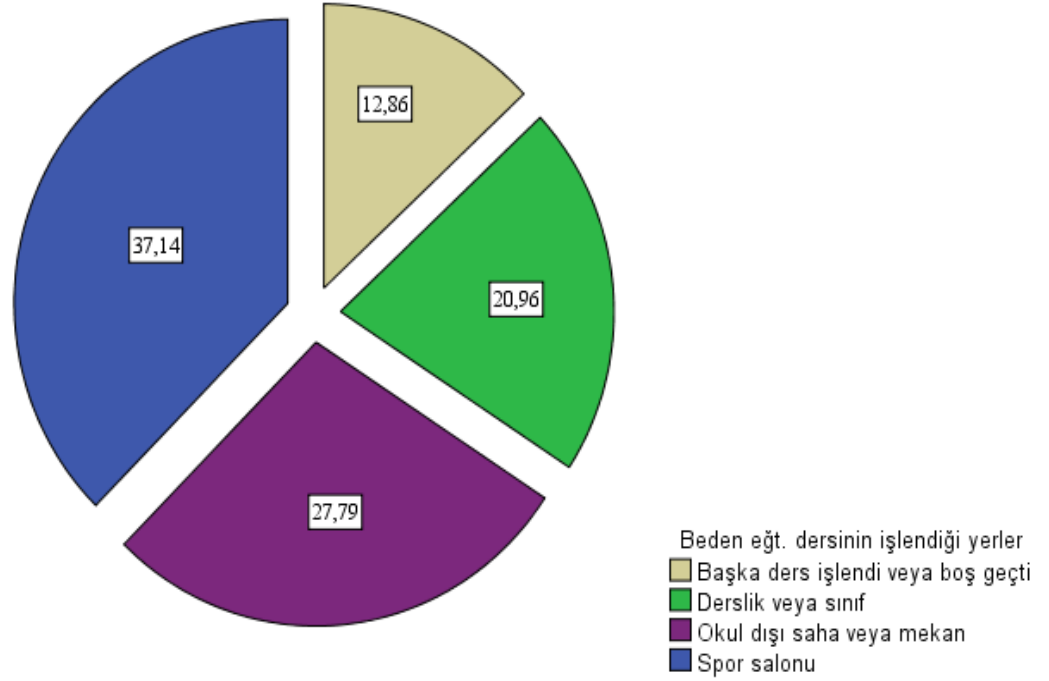
Tablo 25'e göre okulunuzda yeterince voleybol topu vb. malzeme var mıdır sorusuna öğrencilerin %76,9' u evet cevabını verirken %23,1' i hayır cevabını vermiştir.

Tablo 26. Okullarda Bulunan Atletizm Malzemesi Bilgisi Tablosu

Okulunuzda yeterince atletizm malzemesi engel huni vb. malzeme var mıdır?	f	%	% geç	% yığ
Evet	359	50,0	50,0	50,0
Hayır	359	50,0	50,0	100,0
Toplam	718	100,0	100,0	

Tablo 26'e göre okulunuzda yeterince atletizm malzemesi engel huni vb. malzeme var mıdır sorusuna öğrencilerin %50'si evet cevabını verirken %50'si hayır cevabını vermiştir.

Şekil 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İlkokuldan Bu Yana Kadar Beden Eğitimi Derslerinin İşlendiği Yerler

Şekil 1'ye göre araştırmaya katılan 12. Sınıf öğrencilerinin ilkokuldan bu yana kadar beden eğitimi dersinin işlendiği yerleri pasta grafiği üzerinde göstermeleri istenmiş ve verdikleri cevaplar pasta grafiğinde toplanmıştır. Şekil 2'de belirtildiği üzere araştırmaya katılan öğrencilerin %12,86'sı beden eğitimi derslerinde başka dersler işlendiği veya boş geçtiği cevabını verirken %20,96'sı beden eğitimi derslerinin derslikte veya sınıfta işlendiğini, %27,79'u ise beden eğitimi derslerinin okul dışı sahada veya mekânda işlendiğini ve %37,14 ise derslerin spor salonunda işlendiğini söylemiş bulunmaktadır.

Tablo 27. Araştırma Gurubunun Beklenti Düzeyi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç karşılamadı		Az karşıladı		Kısmen karşıladı		Karşıladı		Tamamen karşıladı		Aritmetik Ort.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		\bar{x}
Beklenti Düzeyi Alt boyutu	Madde 1	265	36,9	158	22,0	184	25,6	74	10,3	37	5,2	2,2479
	Madde 2	256	35,7	147	20,5	165	23,0	101	14,1	49	6,8	2,3593
	Madde 3	230	32,0	173	24,1	159	22,1	104	14,5	52	7,2	2,4081
	Madde 4	268	37,3	142	19,8	152	21,2	105	14,6	51	7,1	2,3440
	Madde 5	351	48,9	138	19,2	119	16,6	69	9,6	41	5,7	2,0444
Maddelerin genel ortalaması %											2,2799	

Tablo 27’de beklenti düzeyleri boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 5) İncelendiğinde “Hiç Karşılamadı” seçeneğinde Madde 5’in (Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim iyi bir fiziki görünüme kavuşmamı sağladı.) en yüksek frekans (N= 351) ve yüzde olarak (%48,9) sahip olduğu, “Hiç Karşılamadı” seçeneğinde ise Madde 3’ün (Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim kendime güvenimi arttırdı) en yüksek frekans (N= 230) ve yüzdeye (%32) sahip olduğu görülmektedir. Beklenti düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 3’te (\bar{X} = 2,40), en düşük değer Madde 5’te (\bar{X} = 2,04) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 28. Araştırma Gurubunun Sosyalleşme Düzeyi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç öğrenmedim		Az öğrendim		Kısmen öğrendim		Öğrendim		Tamamen öğrendim		Aritmetik Ort.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		\bar{x}
Sosyalleşme düzeyi alt boyutu	Madde 1	173	24,1	142	19,8	154	21,4	153	21,3	96	13,4	2,8008
	Madde 2	132	18,4	134	18,7	189	26,3	153	21,3	110	15,3	2,9652
	Madde 3	139	19,4	116	16,2	158	22,0	183	25,5	122	17,0	3,0460
	Madde 4	141	19,6	118	16,4	168	23,4	165	23,0	126	17,5	3,0237
	Madde 5	170	23,7	121	16,9	192	26,7	140	19,5	95	13,2	2,8175
	Madde 6	151	21,0	110	15,3	177	24,7	149	20,8	131	18,2	2,9986
	Madde 7	156	21,7	116	16,2	179	24,9	139	19,4	128	17,8	2,9540
	Madde 8	156	21,7	116	16,2	179	24,9	139	19,4	128	17,8	2,8343
	Madde 9	189	26,3	105	14,6	160	22,3	131	18,2	133	18,5	2,8802
Maddelerin genel ortalaması %											2,9245	

Tablo 28’de sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 9)

İncelendiğinde “Öğrendim” seçeneğinde Madde 3’ün (Beden eğitimi dersinde ekip çalışmasında etkin olmayı başardım) en yüksek frekans (N= 183) ve yüzde olarak (%25,5) sahip olduğu görülmüştür. “Hiç Öğrenmedim” seçeneğinde ise Madde 1’in (Beden eğitimi dersinde bir gruba katılmayı öğrendim) en yüksek frekans (N= 173) ve yüzde olarak (%24,1) sahip olduğu görülmektedir. Sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 3’te ($\bar{X}= 3,0460$), en düşük değer Madde 1’de ($\bar{X}= 2,8008$) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 29. Araştırma Gurubunun Düzenli Egzersiz Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç öğrenmedim		Az öğrendim		Kısmen öğrendim		Öğrendim		Tamamen öğrendim		Aritmetik Ort.
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	\bar{x}
Düzenli egzersiz Madde 1	107	14,9	93	13,0	122	17,0	179	24,9	217	30,2	3,4262
Madde 2	96	13,4	85	11,8	139	19,4	179	24,9	219	30,5	3,4735
Madde 3	262	36,5	108	15,0	135	18,8	96	13,4	117	16,3	2,5794
Maddelerin genel ortalaması %											3,1597

Tablo 29’da düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 3) İncelendiğinde “Hiç Öğrenmedim” seçeneğinde Madde 3’ün (Spor yapmayı bitirdikten sonra soğuma egzersizleri yapmayı öğrendim) en yüksek frekans (N= 262) ve yüzde olarak (%36,5) sahip olduğu görülmüştür. “Tamamen Öğrendim” seçeneğinde ise Madde 2’nin (Isınma hareketlerinden sonra açma ve germe egzersizleri yapmayı öğrendim) en yüksek frekans (N= 219) ve yüzde olarak (%30,5) sahip olduğu görülmektedir. Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 2’de ($\bar{X}= 3,4735$), en düşük değer Madde 3’te ($\bar{X}= 2,5794$) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 30. Araştırma Gurubunun Oyun Kuralları Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç		Kısmen				Tamamen		Aritmetik		
	Öğrenmedim		Az Öğrendim		Öğrendim		Öğrendim		Ort.		
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	\bar{x}
Madde 1	153	21,3	122	17,0	139	19,4	157	21,9	147	20,5	3,0320
Madde 2	110	15,3	117	16,3	142	19,8	157	21,9	192	26,7	3,2841
Madde 3	355	49,4	108	15,0	104	14,5	83	11,6	67	9,3	2,1618
Madde 4	363	50,6	101	14,1	106	14,8	88	12,3	60	8,4	2,1379
Madde 5	108	15,0	117	16,3	141	19,6	160	22,3	192	26,7	3,2939
Madde 6	119	16,6	123	17,1	134	18,7	151	21,0	191	26,6	3,2396
Madde 7	356	49,6	122	17,0	101	14,1	59	8,2	80	11,1	2,1435
Madde 8	384	53,5	112	15,6	98	13,6	58	8,1	66	9,2	2,0390
Madde 9	296	41,2	158	22,0	113	15,7	75	10,4	76	10,6	2,2716
Madde 10	317	44,2	139	19,4	111	15,5	77	10,7	74	10,3	2,2368
Madde 11	223	31,1	129	18,0	118	16,4	106	14,8	142	19,8	2,7423
Madde 12	245	34,1	107	14,9	130	18,1	100	13,9	136	18,9	2,6866
Maddelerin genel ortalaması %											2,6058

Tablo 30’da oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 12) İncelendiğinde “Hiç Öğrenmedim” seçeneğinde Madde 8’in (Badminton vuruş çeşitleri servis çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim) en yüksek frekans (N= 384) ve yüzde olarak (%53,5) sahip olduğu görülmüştür. “Tamamen Öğrendim” seçeneğinde ise Madde 2’nin (Voleybol manşet, parmak pas, servis çeşitleri vb. teknik öğretimini öğrendim) en yüksek frekans (N= 192) ve yüzde olarak (%26,7) sahip olduğu görülmektedir. Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 8’de (\bar{X} =2,0390), en düşük değer Madde 2’ de (\bar{X} =3,2841) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 31. Araştırma Grubunun Adil Oyun Davranışları Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç öğrenmedim		Az öğrendim		Kısmen öğrendim				Tamamen öğrendim		Aritmetik Ort.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
Adil Oyun alt boyutu	Madde 1	80	11,1	79	11,0	115	16,0	181	25,2	263	36,6	3,6518
	Madde 2	82	11,4	84	11,7	135	18,8	164	22,8	253	35,2	3,5877
	Madde 3	52	7,2	58	8,1	102	14,2	163	22,7	343	47,8	3,9568
	Madde 4	85	11,8	68	9,5	96	13,4	158	22,0	311	43,3	3,7549
Maddelerin genel ortalaması %											3,7378	

Tablo 31’de adil oyun davranışları alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 4) incelendiğinde “Tamamen Öğrendim” seçeneğinde Madde 2’nin (Derste adil oynamayan (centilmenliğe) aykırı davranışlarda bulunan takım arkadaşlarımı uyarmayı öğrendim) en yüksek frekans (N= 253) ve yüzde olarak (%35,2) sahip olduğu görülmüştür. “Tamamen Öğrendim” seçeneğinde ise Madde 3’ün (Oyun oynarken yere düşürdüğüm arkadaşımı yerden kaldırmayı öğrendim) en yüksek frekans (N= 343) ve yüzde olarak (%47,8) sahip olduğu görülmektedir. Adil oyun davranışları alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 3’te ($\bar{X}= 3,9568$), en düşük değer Madde 2’de ($\bar{X}= 3,5877$) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 32. Araştırma Grubunun Beslenme Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç öğrenmedim		Az öğrendim		Kısmen öğrendim				Tamamen öğrendim		Aritmetik Ort.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
Beslenme bilgisi alt boyutu	Madde 1	236	32,9	124	17,3	151	21,0	119	16,6	88	12,3	2,5808
	Madde 2	332	46,2	115	16,0	110	15,3	86	12,0	75	10,4	2,2137
	Madde 3	292	40,7	103	14,3	146	20,3	79	11,0	98	13,6	2,4262
	Madde 4	329	45,8	118	16,4	122	17,0	85	11,8	64	8,9	2,2159
	Madde 5	306	42,6	113	15,7	119	16,6	86	12,0	94	13,1	2,3719
Maddelerin genel ortalaması %											2,3617	

Tablo 32’de beslenme bilgileri alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 5) incelendiğinde “Hiç Öğrenmedim” seçeneğinde Madde 2’nin (Bazal

metabolizmayı ne olduğunu öğrendim) en yüksek frekans (N= 332) ve yüzde olarak (%46,2) sahip olduğu görülmüştür. Madde 1'in (Günlük öğünlerimizde nelere dikkat etmeliyiz öğrendim) "Hiç Öğrenmedim" seçeneğinde ise en yüksek frekans (N= 236) ve yüzde olarak (%32,9) sahip olduğu görülmektedir. Beslenme bilgileri alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 1'de ($\bar{X}= 2,5808$), en düşük değer Madde 2' de ($\bar{X}= 2,2137$) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 33. Araştırma Gurubunun Spor Sakatlıklarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutuna İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ölçekte yer alan maddeler	Hiç öğrenmedim		Az öğrendim		Kısmen Öğrendim				Tamamen öğrendim		Aritmetik Ort.
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	\bar{x}
	Madde 1	290	40,4	122	17,0	134	18,7	95	13,2	77	10,7
Madde 2	307	42,8	129	18,0	127	17,7	86	12,0	69	9,6	2,2772
Madde 3	273	38,0	120	16,7	155	21,6	91	12,7	79	11,0	2,4192
Maddelerin genel ortalaması %											2,3552

*** Ölçekte yer alan maddelerin açılımlarına Tablo 2'den bakılabilir.

Tablo 33'te spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda yer alan maddelere ilişkin bulgular (Madde 1 – 3) İncelendiğinde "Hiç Öğrenmedim" seçeneğinde Madde 2'nin (Spor yaparken burkulmalarda nasıl tedavi yapılabileceğini öğrendim) en yüksek frekans (N= 307) ve yüzde olarak (%42,8) sahip olduğu görülmüştür. "Hiç Öğrenmedim" seçeneğinde ise Madde 3'ün Yaralanmalarda ilk müdahale hakkında ne yapılabileceğini öğrendim en yüksek frekans (N= 273) ve yüzde olarak (%38) sahip olduğu görülmektedir. Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda yer alan maddelerin aritmetik ortalamaları incelendiğinde; en yüksek değer Madde 3'te ($\bar{X}= 2,4192$), en düşük değer Madde 2' de ($\bar{X}= 2,2772$) yer aldığı görülmektedir.

Tablo 34. Genel Beklenti Düzeylerini Karşılama İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Alt Boyutlar	\bar{x}	B. Karşılama düzeyi	ss
Beklenti karşılama düzeyleri boyutunda	2,2799	Az Düzeyde	,97552
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda	2,9245	Orta Düzeyde	1,13523
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda	3,1597	Orta Düzeyde	1,23179
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda	2,6058	Orta Düzeyde	,95353
Adil oyun davranışları alt boyutunda	3,7378	İyi Düzeyde	1,11010
Beslenme bilgileri alt boyutunda	2,3617	Az Düzeyde	1,1829
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda	2,3552	Az Düzeyde	1,29978
Genel Beklenti karşılama düzeyleri	2,8655	Orta Düzeyde	,70719

Tablo 34'te araştırmaya katılan öğrencilerinin beklenti karşılama düzeyleri incelendiğinde aritmetik ortalamaları beklenti karşılama alt boyutu için $\bar{x} = 2,61$ (az düzeyde), sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda $\bar{x} = 2,92$ (Orta Düzeyde), düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda $\bar{x} = 3,15$ (orta düzeyde), oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda $\bar{x} = 2,60$ (Orta Düzeyde), adil oyun davranışları alt boyutunda $\bar{x} = 3,73$ (iyi düzeyde), beslenme bilgileri alt boyutunda $\bar{x} = 2,72$ (az düzeyde), spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda $\bar{x} = 2,35$ (az düzeyde), genel beklenti karşılama düzeyleri $\bar{x} = 2,86$ (Orta Düzeyde) bulunmuştur.

Tablo 35. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Beklenti Düzeylerine İlişkin Boyutlara Göre Grupların Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi

Değişkenler	Beklenti düzeyleri alt boyutu		Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu		Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu		Oyun kuralları bilgisi düzeyleri alt boyutu		Adil oyun davranışları alt boyutu		Beslenme bilgileri alt boyutu		Spor sakatlanmal arında ilk yardım bilgisi alt boyutu		Genel beklenti düzeyi		
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
Cinsiyet	K.S	,110	,088	,084	,047	,116	,098	,081	,062	,161	,114	,133	,125	,203	,162	,052	,066
	Df	337	381	337	381	337	381	337	381	337	381	337	381	337	381	337	381
	P	,000	,000	,000	,042	,000	,000	,000	,001	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,028
Okulun bulunduğu bölge	K.S	,107	,099	,063	,060	,115	,092	,075	,065	,150	,130	,133	,118	,193	,162	,062	,066
	Df	454	264	454	264	454	264	454	264	454	264	454	264	454	264	454	264
	P	,000	,000	,000	,022	,000	,000	,000	,008	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Spor salonu var mı?	K.S	,100	,102	,061	,057	,105	,111	,060	,086	,143	,123	,121	,133	,179	,187	,047	,098
	Df	526	192	526	192	526	192	526	192	526	192	526	192	526	192	526	192
	P	,000	,000	,000	,200*	,000	,000	,000	,002	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,007
Okul bahçesi, okul sahası var mıdır?	K.S	,094	,125	,067	,064	,112	,114	,071	,083	,144	,105	,124	,173	,183	,174	,054	,106
	Df	605	113	605	113	605	113	605	113	605	113	605	113	605	113	605	113
	P	,000	,000	,000	,200*	,000	,001	,000	,053	,000	,004	,000	,000	,000	,000	,000	,000

*** Tüm testlerde anlamlı farklılık çıktığı için veriler normal dağılıma sahip değildir ve nonparametrik testler uygulanmıştır.

4.4. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Tablo 36. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu	Kız	337	343,16	115643,50	58690,500	-1,991	,046
	Erkek	381	373,96	142477,50			

Tablo 36'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin beklenti karşılama düzeyi kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($U = 58690,500$; $p=,046 < 0,05$). Öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyleri açısından erkek öğrencilerin beklenti düzeyleri ortalamaları daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 37. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	Kız	337	358,32	120754,50	63801,500	-,143	,886
	Erkek	381	360,54	137366,50			

Tablo 37'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri alt boyutu kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 63801,500$) ($p=,886 > 0,05$).

Tablo 38. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Kız	337	374,96	126362,00	58988,000	-1,888	,059
	Erkek	381	345,82	131759,00			

Tablo 38'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 58988,000$) ($p=,059>0,05$).

Tablo 39. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Kız	337	337,32	113676,00	56723,000	-2,696	,007
	Erkek	381	379,12	144445,00			

Tablo 39'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($U = 56723,000$) ($p=,007<0,01$).

Tablo 40. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Adil oyun davranışları alt boyutu	Kız	337	388,13	130801,00	54549,000	-3,506	,000
	Erkek	381	334,17	127320,00			

Tablo 40'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin adil oyun davranışları alt boyutunda kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U = 54549,000$) ($p=,000<0,001$).

Tablo 41. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Beslenme bilgileri alt boyutu	Kız	337	358,01	120649,50	63696,500	-,182	,856
	Erkek	381	360,82	137471,50			

Tablo 41'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin beslenme bilgileri alt boyutunda kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 63696,500$) ($p=,856>0,05$).

Tablo 42. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Kız	337	340,74	114830,00	57877,000	-2,327	,020
	Erkek	381	376,09	143291,00			

Tablo 42'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($U = 57877,000$) ($p=,020<0,05$).

Tablo 43. Genel Beklenti Karşılama Düzeylerinin Cinsiyete Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Genel beklenti karşılama düzeyi	Kız	337	358,63	120857,00	63904,000	-,106	,915
	Erkek	381	360,27	137264,00			

Tablo 43'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeylerinin kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 63904,000$) ($p=,915>0,05$).

4.5. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okulun bulunduğu bölge (Merkeze yakınlık, uzaklık) açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Tablo 44. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Okulun Bulunduğu Bölgeye (merkeze yakınlık, uzaklık) Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

	<i>Okul bölgesi</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>																																																																																
Beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	367,89	167023,00	56118,000	-1,426	,154																																																																																
	Merkez	264	345,07	91098,00				Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	363,10	164845,50	58295,500	-,610	,542	Merkez	264	353,32	93275,50	Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	369,08	167562,50	55578,500	-1,631	,103	Merkez	264	343,02	90558,50	Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	361,74	164231,00	58910,000	-,380	,704	Merkez	264	355,64	93890,00	Adil oyun davranışları alt boyutu	Çevre	454	363,96	165237,50	57903,500	-,761	,446	Merkez	264	351,83	92883,50	Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836	Merkez	264	361,59	95459,50	Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	363,10	164845,50	58295,500	-,610	,542																																																																																
	Merkez	264	353,32	93275,50				Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	369,08	167562,50	55578,500	-1,631	,103	Merkez	264	343,02	90558,50	Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	361,74	164231,00	58910,000	-,380	,704	Merkez	264	355,64	93890,00	Adil oyun davranışları alt boyutu	Çevre	454	363,96	165237,50	57903,500	-,761	,446	Merkez	264	351,83	92883,50	Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836	Merkez	264	361,59	95459,50	Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00								
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	369,08	167562,50	55578,500	-1,631	,103																																																																																
	Merkez	264	343,02	90558,50				Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	361,74	164231,00	58910,000	-,380	,704	Merkez	264	355,64	93890,00	Adil oyun davranışları alt boyutu	Çevre	454	363,96	165237,50	57903,500	-,761	,446	Merkez	264	351,83	92883,50	Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836	Merkez	264	361,59	95459,50	Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00																				
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Çevre	454	361,74	164231,00	58910,000	-,380	,704																																																																																
	Merkez	264	355,64	93890,00				Adil oyun davranışları alt boyutu	Çevre	454	363,96	165237,50	57903,500	-,761	,446	Merkez	264	351,83	92883,50	Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836	Merkez	264	361,59	95459,50	Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00																																
Adil oyun davranışları alt boyutu	Çevre	454	363,96	165237,50	57903,500	-,761	,446																																																																																
	Merkez	264	351,83	92883,50				Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836	Merkez	264	361,59	95459,50	Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00																																												
Beslenme bilgileri alt boyutu	Çevre	454	358,29	162661,50	59376,500	-,207	,836																																																																																
	Merkez	264	361,59	95459,50				Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117	Merkez	264	375,07	Merkez	Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00																																																								
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Çevre	454	350,45	Çevre	55818,500	-1,566	,117																																																																																
	Merkez	264	375,07	Merkez				Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468	Merkez	264	352,14	92964,00																																																																				
Genel beklenti karşılama düzeyi	Çevre	454	363,78	165157,00	57984,000	-,725	,468																																																																																
	Merkez	264	352,14	92964,00																																																																																			

Tablo 44'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeylerinin okulun bulunduğu bölge (merkeze yakınlık, uzaklık) baz alındığında çevre ve merkez okullarda öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 57984,000$)

($p=,468>0,05$). alt boyutlar olarak bakıldığında beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu (U = 56118,000) ($p=,154>0,05$), sosyalleşme düzeyleri alt boyutu (U = 58295,500) ($p=,542>0,05$), düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu (U = 55578,500) ($p=,103>0,05$), oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu (U = 58910,000) ($p=,704>0,05$), adil oyun davranışları alt boyutu (U = 57903,500) ($p=,446>0,05$), beslenme bilgileri alt boyutu (U = 59376,500) ($p=,836>0,05$), spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu (U = 55818,500) ($p=,117>0,05$).

4.6. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri ile okullarda spor salonu bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Tablo 45. Beklenti Karşılama Alt Boyutunun Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Okulunuzda spor salonu var mıdır?</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu	Evet 526	374,16	196810,50	42782,500	-3,144	,002
	Hayır 192	319,33	61310,50			

Tablo 45'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyleri alt boyutunda okulunda spor salonu bulun öğrenciler ile bulunmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. (U = 42782,500) ($p=,002<0,01$).

Tablo 46. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutunun Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Okulunuzda spor salonu var mıdır?</i>	<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Evet 526	372,01	195676,00	43917,000	-2,676	,007
	Hayır 192	325,23	62445,00			

Tablo 46'ya göre araştırmaya katılan öğrencilerin oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda okulunda spor salonu bulun öğrenciler ile bulunmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($u = 43917,000$) ($p=,007<0,01$).

Tablo 47. Genel Beklenti Karşılama Düzeyinin Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Okulunuzda spor salonu var mıdır?</i>		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Genel beklenti	Evet	526	370,55	194908,00	44685,000	-2,362	,018
karşılama düzeyi	Hayır	192	329,23	63213,00			

Tablo 47'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeyleri boyutunda okulunda spor salonu bulun öğrenciler ile bulunmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($U = 44685,000$) ($p=,018<0,05$).

Tablo 48. Diğer Alt Boyutlara Açısından Okullarda Spor Salonu Var Olma Durumuna Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Okulunuzda spor salonu var mıdır?</i>		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	Evet	526	367,02	193054,00	46539,000	-1,610	,107
	Hayır	192	338,89	65067,00			
	Toplam	718					
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Evet	526	363,33	191111,50	48481,500	-,823	,411
	Hayır	192	349,01	67009,50			
	Toplam	718					
Adil oyun davranışları alt boyutu	Evet	526	365,99	192510,00	47083,000	-1,398	,162
	Hayır	192	341,72	65611,00			
	Toplam	718					
Beslenme bilgileri alt boyutu	Evet	526	363,02	190948,50	48644,500	-,757	,449
	Hayır	192	349,86	67172,50			
	Toplam	718					
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Evet	526	365,23	192111,50	47481,500	-1,251	,211
	Hayır	192	343,80	66009,50			
	Toplam	718					

Tablo 48'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeylerinin okulunda spor salonu var olup olmama durumları baz alındığında okulunda spor salonu bulunan ve olmayan öğrenciler arasında sosyalleşme düzeyleri alt boyutu anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 46539,000$) ($p=,107>0,05$), düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu ($U = 48481,500$) ($p=,411>0,05$), adil oyun davranışları alt boyutu ($U = 47083,000$) ($p=,162>0,05$), beslenme bilgileri alt boyutu ($U = 48644,500$) ($p=,449>0,05$), spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu ($U = 47481,500$) ($p=,211>0,05$).

4.7. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okullarda okul bahçesi ve sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Tablo 49. Beklenti Karşılama Düzeyinin Okulunuzda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu	Evet	605	363,90	220158,50	31521,500	-1,318	,187
	Hayır	113	335,95	37962,50			

Tablo 49'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin beklenti karşılama düzeylerinin okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 31521,500$) ($p=,187>0,05$).

Tablo 50. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	Evet	605	367,14	222121,00	29559,000	-2,286	,022
	Hayır	113	318,58	36000,00			

Tablo 50'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U = 29559,000$) ($p=,022<0,05$).

Tablo 51. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	Evet	605	364,33	220422,50	31257,500	-1,452	,146
	Hayır	113	333,62	37698,50			

Tablo 51'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 31257,500$) ($p=,146>0,05$).

Tablo 52. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	Evet	605	366,59	221785,00	29895,000	-2,119	,034
	Hayır	113	321,56	36336,00			

Tablo 52'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U = 29895,000$) ($p=,034<0,05$).

Tablo 53. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Adil oyun davranışları alt boyutu	Evet	605	364,44	220484,50	31195,500	-1,487	,137
	Hayır	113	333,07	37636,50			

Tablo 53'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin adil oyun davranışları alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 31195,500$) ($p=,137>0,05$).

Tablo 54. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Beslenme bilgileri alt boyutu	Evet	605	360,27	217961,50	33718,500	-,231	,818
	Hayır	113	355,39	40159,50			

Tablo 54'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin beslenme bilgileri alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 33718,500$) ($p=,818>0,05$).

Tablo 55. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu İle Okullarda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	Evet	605	362,19	219124,00	32556,000	-,820	,412
	Hayır	113	345,11	38997,00			

Tablo 55'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U = 32556,000$) ($p=,412>0,05$).

Tablo 56. Genel Beklenti Karşılama Düzeyinin Okulunuzda Okul Bahçesi, Okul Sahası Var Olma Durumuna Göre Dağılımı ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?		<i>N</i>	<i>Sıralamalar Ortalaması</i>	<i>Sıralamalar Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>Z</i>	<i>P</i>
Genel beklenti karşılama düzeyi	Evet	605	366,88	221960,00	29720,000	-2,205	,027
	Hayır	113	320,01	36161,00			

Tablo 56'ya göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeyi ile okullarda okul bahçesi veya sahası bulunma durumu açısından bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U = 29720,000$) ($p=,027<0,05$).

4.8. Beden Eğitimi Ve Spor Dersinin Beklentileri Karşılama Düzeyleri İle Okudukları Okul Türü Açısından Anlamlı Bir Farklılık Bulunmaktadır mıdır?

Tablo 57. Beklenti Karşılama Düzeylerinin Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

Boyut	Okul türü	N	S. Ort.	Kruskal Wallis			Mann Whitney U	
				χ^2	Sd	P	Gruplar	P
Beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu	1. Özel Okul	210	394,10				1-2	,018
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	350,79	9,094	2	,011	1-3	,004
	3. Meslek Lisesi ve dengi okul	162	333,26				2-3	,392
	Toplam	718						

Tablo 57'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre beklenti karşılama düzeyleri incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 394,10), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 350,79) ve Meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 333,26) özel okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları diğer okulda okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 57'e göre okul türü düzeyine göre beklenti karşılama düzeyleri incelendiğinde anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=9,094$; sd 2; $p=,011<,05$). Veriler, beklenti karşılama düzeyleri ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 57'den elde edilen test sonuçlarına göre özel okul ile anadolu lisesi dengi okul (U= 31999,500; $p=0,018<0,05$) özel okul ve meslek lisesi dengi okul arasında (U= 14075,000; $p=0,004<0,01$) öğrencilerin beklenti karşılama düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık özel okul öğrencilerinin lehinedir. Anadolu lisesi ve dengi okullarda okuyan öğrencileri ile meslek lisesi dengi okullarda okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (U= 26710,500; $p=0,392>0,05$). Özel okulda okuyan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinden daha fazla beklenti içine girdikleri söylenebilir.

Tablo 58. Sosyalleşme Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis		
				<i>X²</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Sosyalleşme düzeyleri alt boyutu	1. Özel Okul	210	371,14	3,773	2	,152
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	365,28			
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	332,05			
	Toplam	718				

Tablo 58'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre sosyalleşme alt boyutu düzeyleri incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 371,14), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 365,28) ve meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 332,05) şeklinde bulunmuştur. Özel okul, anadolu lisesi ve dengi okul ve meslek lisesinde okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($\chi^2=3,773$; sd 2; $p=,152>,05$)

Tablo 59. Düzenli Egzersiz Yapma Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis		
				<i>X²</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu	1. Özel Okul	210	384,30	4,338	2	,114
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	347,80			
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	352,34			
	Toplam	718				

Tablo 59'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre düzenli egzersiz yapma alt boyutu incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 384,30), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 347,80) ve meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 352,34) şeklinde bulunmuştur. Özel okul, anadolu lisesi ve dengi okul ve meslek lisesinde okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($\chi^2=4,338$; sd=2; $p=,114>,05$)

Tablo 60. Oyun Kuralları Bilgi Düzeyleri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis			Mann Whitney U	
				<i>X²</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>	<i>Gruplar</i>	<i>P</i>
Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu	1. Özel Okul	210	408,05				1-2	,015
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	365,06	32,855	2	,000	1-3	,000
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	284,70				2-3	,000
	Toplam	718						

Tablo 60'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 408,05), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 365,06) ve Meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 284,70) özel okulda ve anadolu lisesi dengi okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları meslek lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 60'a göre okul türü düzeyine göre oyun kuralları bilgi düzeyleri incelendiğinde anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=32,855$; sd 2; **p=,000<,001**). Veriler, oyun kuralları bilgi düzeyleri ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 60'tan elde edilen test sonuçlarına göre özel okul ile anadolu lisesi dengi okul (U= 31857,000; **p=0,015<0,05**) özel okul ve meslek lisesi dengi okul arasında (U= 11288,000; **p=0,000<0,001**) ve anadolu lisesi ve dengi okullarda okuyan öğrencileri ile meslek lisesi dengi okullarda okuyan öğrenciler arasında (U= 21630,000; **p=0,000<0,001**) öğrencilerin oyun kuralları bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılıkta en yüksek ortalamaya sahip özel okul öğrencilerinin ve en düşük ortalama sahip grup meslek lisesi ve dengi okuldur. Özel okulda ve anadolu lisesinde okuyan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinden daha fazla oyun kuralları bilgisine sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 61. Adil Oyun Davranışları Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis			Mann Whitney U	
				<i>X²</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>	<i>Gruplar</i>	<i>P</i>
Adil oyun davranışları alt boyutu	1. Özel Okul	210	350,49				1-2	,120
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	378,26	6,356	2	,042	1-3	,362
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	331,13				2-3	,017
	Toplam	718						

Tablo 61'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre adil oyun davranışları alt boyutu incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 350,49), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 378,26) ve Meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 331,13) anadolu lisesi ve dengi okulda öğrencilerin ortalamaları diğer okulda okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur en düşük ortalama ise meslek lisesinde okuyan öğrencilerde bulunmuştur.

Tablo 61'e göre okul türü düzeyine göre adil oyun davranışları incelendiğinde anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=6,356$; sd 2; $p=,042<,05$). Veriler adil oyun davranışları ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 61'den elde edilen test sonuçlarına göre özel okul ile anadolu lisesi dengi okul (U= 33504,500; $p=0,120>0,05$) özel okul ve meslek lisesi dengi okul arasında (U= 16077,500; $p=0,362>0,05$) çıkmış ve özel okulda ve anadolu lisesinde okuyan öğrencilerle özel okulda ve meslek lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin adil oyun davranışları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerle meslek lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin adil oyun davranışları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur (U= 24362,000; $p=0,017<0,05$). Bu farklılık anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerinin lehinedir. Anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinde daha fazla adil oyun davranışları sergiledikleri söylenebilir.

Tablo 62. Beslenme Bilgileri Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis		
				χ^2	<i>Sd</i>	<i>P</i>
Beslenme bilgileri alt boyutu	1. Özel Okul	210	371,94	1,631	2	,442
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	359,00			
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	344,44			
	Toplam	718				

Tablo 62'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre beslenme bilgileri alt boyutu incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 371,94), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 359,00) ve meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 344,44) şeklinde bulunmuştur. Özel okul, anadolu lisesi ve dengi okul ve meslek lisesinde okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($\chi^2=1,631$; sd 2; $p=,442>,05$)

Tablo 63. Spor Sakatlanmalarında İlk Yardım Bilgisi Alt Boyutu Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	Kruskal Wallis			Mann Whitney U	
				χ^2	<i>Sd</i>	<i>P</i>	<i>Gruplar</i>	<i>P</i>
Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu	1. Özel Okul	210	390,60	11,362	2	,003	1-2	,076
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	359,59				1-3	,001
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	318,99				2-3	,032
	Toplam	718						

Tablo 63'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları (S.ort = 390,60), anadolu lisesi ve dengi okul (S.ort = 359,59) ve Meslek lisesi ve dengi okul (S.ort = 318,99) özel okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları diğer okulda okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur en düşük ortalama ise meslek lisesinde okuyan öğrencilerde bulunmuştur.

Tablo 63'e göre okul türü düzeyine göre spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu incelendiğinde anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=11,362$; sd 2;

$p=,003<,01$). Veriler spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 63'ten elde edilen test sonuçlarına göre özel okul ile anadolu lisesi dengi okul ($U= 33128,500$; $p=0,076>0,05$) çıkmış ve özel okulda ve anadolu lisesinde okuyan öğrencilerin spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Özel okul ve meslek lisesi dengi okul spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($U= 13680,000$; $p=0,001<0,01$). Ayrıca anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerle meslek lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U= 24794,000$; $p=0,032<0,05$). Bu farklılık özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerinin lehinedir. Özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersindeki spor sakatlanmalarında daha fazla bilgiye sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 64. Genel Beklenti Karşılama Düzeyi Okul Türü Düzeyine Göre Dağılımı, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi Sonuçları

<i>Boyut</i>	<i>Okul türü</i>	<i>N</i>	<i>S. Ort.</i>	<i>Kruskal Wallis</i>		<i>Mann Whitney U</i>		
				<i>X²</i>	<i>Sd</i>	<i>P</i>	<i>Gruplar</i>	<i>P</i>
Genel beklenti karşılama düzeyi	1. Özel Okul	210	391,40				1-2	,090
	2. Anadolu Lisesi ve dengi okul	346	361,38	12,745	2	,002	1-3	,000
	3. Meslek lisesi ve dengi okul	162	314,14				2-3	
	Toplam	718						,015

Tablo 64'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü düzeyine göre genel beklenti karşılama düzeyi incelendiğinde özel okul sıralı ortalamaları ($S.ort = 391,40$), anadolu lisesi ve dengi okul ($S.ort = 361,38$) ve Meslek lisesi ve dengi okul ($S.ort = 314,14$) özel okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları diğer okulda okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur en düşük ortalama ise meslek lisesinde okuyan öğrencilerde bulunmuştur.

Tablo 64'e göre okul türü düzeyine göre genel beklenti karşılama düzeyi boyutu incelendiğinde anlamlı bir farklılık göstermektedir ($\chi^2=12,745$; $sd 2$; $p=,002<,01$). Veriler genel beklenti karşılama düzeyi ile okul türü değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 64'ten elde edilen test sonuçlarına göre özel okul ile anadolu lisesi dengi okul ($U= 33215,500$; $p=0,090>0,05$) çıkmış ve özel okulda ve anadolu lisesinde okuyan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Özel okul ve meslek lisesi dengi okul genel beklenti karşılama düzeyi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($U= 13425,500$; $p=0,000<0,001$). Ayrıca anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerle meslek lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin genel beklenti karşılama düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($U= 24261,500$; $p=,015<0,05$). Bu farklılık özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerinin lehinedir. Özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersindeki genel olarak beklenti düzeyleri daha fazla olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

5. Tartışma ve Sonuç

Yapılan bu araştırma, 12. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin beklenti düzeylerini karşılama durumunu araştırma amaçlı yapılmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersindeki beklenti karşılama düzeyleri incelendiğinde genel beklenti düzeyleri, sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda, oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda orta derecede çıkmış. Adil oyun davranışları alt boyutunda beklenti karşılama düzeyleri iyi düzeyde çıkmıştır. Beslenme bilgileri alt boyutunda, spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda ve beklenti karşılama düzeyleri boyutunda beklentileri az düzeyde karşılanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %22,8'i bir kulüpte aktif olarak spor yaparken %77,2'si aktif olarak spor yapmamaktadır. Spor yapmayanların oranının düşük olması son sınıf olmaları nedeniyle sınava hazırlanıyor olmalarından veya okul dersleri, dersane derslerinden zaman kalmamasından kaynaklı olabilir. Bir kulüpte aktif olarak spor yapan öğrencilerin en çok katılım sağladıkları spor branşı futbol olarak bulunmuştur.

5.1. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve beden eğitimi dersinden beklentileri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Bu farklılıkta erkeklerin beklenti düzeyleri kızlara oranla daha fazla bulunmuştur yani erkekler beden eğitimi dersi için daha fazla beklentiye sahiptir denebilir.

Dalkıran ve Tuncel (2007) ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi çalışmasında öğrenciler beden eğitimi dersinin fiziksel ve duygusal yönden olumlu katkı sağladığı görüşündedir. Farklı cinsiyetteki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri

üzerine yapılan araştırmada, beden eğitimi dersi ile geliştirilen fiziksel görünüme ilişkin amaçların ortaöğretim öğrencileri için oldukça önemli olduğu tespit etmişlerdir. Bu fiziksel görünümün önemli olmasının kişilerin ergenlik döneminde etkili olan sahnede olma etkisi veya kişisel efsane etkisinden kaynaklı olabilir.

Taşkın, Tekin, & Çamlıca'nın (2004) ticaret lisesinde ve anadolu lisesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmalarda beden eğitimi derslerinde fiziksel gelişimle ilgili, vücudun düzgün duruş alışkanlığı kazanması ile ilgili, düzenli spor yapma alışkanlığı ile ilgili, herhangi bir spor dalıyla ilgili yeteneklerinin ortaya çıkacağı ile ilgili, kişiliğinin gelişmesiyle ilgili, kendi bedenlerinin, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyıp kendi fiziksel kapasitelerinin sınırlarını keşfetme konusu ile ilgili, belli bir branşta spor yapmaya yönlendirmesi ile ilgili, beklenti düzeylerinin çok yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgular Yalçınkaya, Saraçoğlu ve Varol.(1993) "üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri" isimli çalışmanın sonucuyla paralellik göstermektedir.

Hem erkek hem de bayan öğrenciler, beden eğitimi dersinde fiziksel gelişimini sağlama ile ilgili, vücudun düzgün duruş alışkanlığı kazanması ile ilgili, beklenti düzeylerinin çok yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgular Yıldırım, Yetim, şenel (1996) "farklı cinsiyetlerdeki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri" isimli çalışmanın sonucuyla paralellik göstermektedir. Düzenli spor yapma alışkanlığını elde etme ile ilgili sağlıklarının korunması ile ilgili, beklenti düzeylerinin çok yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Pepe ve arkadaşları bu bulgu desteklemektedir. Sunay.(1995) "Ankara ilinde lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentilerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşleri isimli çalışmanın sonucuyla paralellik göstermektedir. Kişiliğinin gelişmesiyle ilgili, beden, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyıp kendi fiziksel kapasitelerinin sınırlarını keşfetme konusu ile ilgili, beklenti düzeylerinin çok yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

İleli'nin (2007) yaptığı çalışmaya göre cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersindeki beklentilere bakıldığında beklentilerin erkeklerde ve kızlarda eşit olduğu belirlenmiştir. Erkekler ve kızların beklentilerinin aynı olmasının nedeni ortaöğretim çağlarındaki gençlerin cinsiyet ayrımı olmaksızın aynı kaygıları, sevinçleri ve beklentileri hissetmeleri oranların aynı olma nedeni olabilir.

Çelik'in farklı değişkenler açısından ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuldan beklentilerinin karşılanma düzeyinin belirlenmesi ile ilgili araştırmasına göre öğretmen, öğrenme ve öğretim sürecine ilişkin kız öğrencilerin beklentilerinin karşılanma düzeyi erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır (Çelik, 2010). Bu bulgular bizim bulgularımızla paralellik göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin oyun kuralları bilgi düzeylerine baktığımızda cinsiyet olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<005$). Bu farklılıkta araştırmaya katılan erkek öğrencilerin ortalama değerleri yüksektir. Farklılığın oluşmasında erkek öğrencilerin daha fazla sporla ilgilenmeleri, kişisel gelişim çağları, algı farklılıkları, sosyal medya ve medya üzerinden sporu takip etmelerinden kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin adil oyun davranışları alt boyutu incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<001$). Bu farklılaşmada kız öğrencilerin beden eğitimi dersinde sergiledikleri veya öğrendikleri adil oyun davranışları ortalamaları erkek öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Sezen ve Yıldırım (2007)'in beden eğitimi öğretmenlerinin futbolda fair play'e ilişkin olumlu ve olumsuz davranışlara yaklaşımlarının incelenmesi adlı çalışma bizim çalışmamızda çıkan sonuçlarla paralellik göstermektedir. Tapan'ın (2011) ortaöğretim kurumlarında okullar arası futbol müsabakalarına katılan öğrencilerin fair play anlayışlarının kulüp deneyimlerine göre incelenmesi, adli çalışmasında bayan öğrencilerin sosyal normlara uyum ve kurallara ve yönetime saygı davranışlarını sergilemede erkek öğrencilerden daha ilerde oldukları belirlenmiştir bu çalışma bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Kotan'ın 2004 de profesyonel futbol takımı taraftarlarının fair play anlayışları üzerine bir araştırma, çalışmasına göre erkeklerle bayanların rakip takıma ilişkin fair play tutumları arasında da anlamlı farklılıklar bulmuştur. Bu farklılık erkeklerin rakip takıma ilişkin fair play tutumları ile ilgili puanların bayanların puanlarından daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durumda erkekler rakip takıma ilişkin fair play tutumları daha yüksektir. Farkın bu şekilde çıkması araştırma yapılan takımların profesyonel olmasından ve yaş grupları farkından kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin spor sakatlıklarında ilk yardım bilgileri alt boyutu incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < 0.001$). Bu farklılaşmada erkek öğrencilerin beden eğitimi dersinde sergiledikleri veya öğrendikleri spor sakatlıklarında ilk yardım bilgileri ortalamaları kız öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Bu farklılık erkek öğrencilerin daha fazla sakatlanmasından veya daha fazla mücadele sporlarıyla ilgilenmesinden kaynaklı olabilir. İmren, (2010) Kahramanmaraş bölgesindeki ortaöğretim düzeyindeki sporcuların spor yaralanmalarında ilk yardım, fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarındaki görüşlerinin incelenmesi, çalışmasında sporcuların spor esnasında maçta veya antrenmanda sakatlık geçirmelerinde, kızların erkeklere nazaran daha az sakatlandığı (%38,5'e karşın %58,8) sonucuna ulaşmıştır.

Yılmaz, (2011) orta öğretim kurumlarındaki öğrencilerin (14-17yaş) spor yaralanma sıklıkları, risk faktörleri ve oluşum şekillerinin incelenmesi, çalışmasında Kendi kendini tedavi etme oranlarına bakıldığında % 53,2'lik oranla kızların kendi kendini daha çok tedavi ettiğini bulmuştur. Bununla beraber kendi kendini tedavi etme ile cinsiyet arası ilişkide anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu çalışmada anlamlı fark bulunamamasının nedeni öğrencilerin yaş gruplarının farklı olmasından veya daha az spor yapıyor olmasından kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri alt boyutu incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p > 0.05$). Filiz, (2010) üniversite öğrencilerinin sosyalleşmesinde spora katılımın değerlendirilmesi, çalışmasında cinsiyet ayrımına göre, bayanların erkeklere göre sosyalleşme ve spor düzeyinin hemen hemen eşit olduğunu ve aralarında anlamlı farklılık bulunmadığını bulmuştur. Tunçalp, (2011) seçilmiş ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde beden eğitimi ve spor aktivitelerinin rolü ve önemi, çalışmasında hem erkeklerin hem de bayanların spor ile kendilerini daha özgür ifade ettikleri ve çalışmasında sosyalleşme düzeylerinin birbirine yakın olduğu görülmüştür. Bu bulgu bizim bulgularımızla paralellik göstermektedir.

Yapılan literatür taramasında elde edilen bulguyla paralellik göstermeyen çalışmalarda bulunmaktadır. Balyan, (2009) ilköğretim 2. kademe ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, sosyal beceri ve öz yeterlik

düzeylerinin karşılaştırılması, çalışmasında öğrencilerin olumlu sosyal becerisi cinsiyet ve cinsiyetin ikili etkileşimine göre farklılık bulmuş. Kızların olumlu sosyal beceri düzeyleri erkeklerden daha fazla çıkmıştır. Duran ve arkadaşları (2013) ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi, çalışmasında ortaokul öğrencilerinde sosyal beceri düzeyleri ve cinsiyetlerine göre anlamlı fark bulmuştur ve bu farklılıkta kız öğrenciler erkeklere göre daha fazla sosyal beceriye sahiptirler. Çalışmaların bu şekilde çıkması toplumumuzun genel kültür yapısından kaynaklanıyor olabilir. Ergenlik döneminde kızlara olan bakış açımız, kızların tutum ve davranışlarına göstermiş olduğumuz özenin erkeklere gösterdiğimiz özenden çok daha fazla olması olabilir.

Akıncı, (2007) ortaöğretim kurumlarında, beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, sosyalleşme süreci ve şahsiyetin oluşmasında katkısı, çalışmasında kişilerin beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımı ile sosyal ve kişilik yönünden gelişimleri arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Özdiç (2005)'te yapmış olduğu çalışmada ise spor vesilesiyle, Türk erkeğinin sosyalleşme sürecinin bayanlara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu çalışma bulguları arasında fark olmasının nedenleri arasında grubun yaş seviyelerinin farklı olmasından kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>005$). Öztürk , Çelik , & Yancı (2003) İstanbul üniversitesinde beden eğitimi dersi alan ve almayan öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin karşılaştırılması, çalışmasında deneklerin öğrenimleri süresince beden eğitimi dersi alıp almamalarına göre hesaplanan fiziksel aktivite puanları arasında sayısal olarak belirgin farklar bulunmamıştır. Bu bulgular bizim bulgularımızı desteklemektedir.

Öztürk M (2005) Üniversitede eğitim-öğretim gören öğrencilerde uluslararası fiziksel aktivite anketinin geçerliliği ve güvenilirliği ve fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesi, çalışmasında orta ve şiddetli fiziksel aktivite ve yürüme puanlarını kadınlardan daha yüksek bulmuştur. Genç, Şener, Karabacak, & Üçok (2011) kadın ve erkek genç erişkinler arasında fiziksel aktivite ve yaşam kalitesi farklılıklarının araştırılması, çalışmasında yukarıdaki çalışmalara benzer şekilde erkeklerin toplam, orta

ve şiddetli fiziksel aktivite değerleri kadınlardan yüksek bulunmuştur. Sonuçların bu şekilde farklı çıkmasında eğitim seviyesinden kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beslenme bilgileri alt boyutu incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>005$).

Benzer çalışmalar incelendiğinde Bozkurt (2001) Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan ve halen aktif spor yapan öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi, çalışmada bireysel spor takım sporu ile uğraşan sporcuların aralarında önemli bir farklılığa rastlanmamıştır. Bulunan bulgular bizim bulgularımızı desteklemektedir.

Süel (2000)Üniversite düzeyindeki bayan ve erkek basketbolcuların beslenme bilgileri ve alışkanlıklarının belirlenmesi, çalışmada deneklere yöneltilen sorulara erkeklerden daha olumlu cevaplar alınmıştır ve anlamlı farklılık bulunmuştur. Yine aynı çalışmada erkekler bayan basketbolculara göre daha bilgili oldukları görülmüştür. Bu çalışmanın bizim çalışmamızla paralellik göstermemesinin nedeni eğitim düzeyinden ve okul türünden kaynaklı olabilir. Beden eğitimi spor yüksekokullarında beslenme dersi daha fazla olmasından kaynaklı olabilir. Deneklerin aktif olarak sporun içinde olmalarından kaynaklı olabilir.

5.2. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okulun bulunduğu bölge (merkeze yakınlık, uzaklık) açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin bulunduğu (merkeze yakınlık, uzaklık) baz alındığında genel beklenti karşılama düzeylerinin, alt boyutlar olarak bakıldığında; beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu, sosyalleşme düzeyleri alt boyutu, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu, oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutu, adil oyun davranışları alt boyutu, beslenme bilgileri alt boyutu ve spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda okulun çevre ve merkez okullarda öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>005$). Okulun İstanbul merkezine yakın veya uzak olması değişkenine bakıldığında anlamlı farklılık çıkmamasının nedeni İstanbul'da ulaşım imkânlarının fazla olmasından kaynaklı olabilir. Öğrencilerin okulları farklı

ilçelerde bulunmasından dolayı servislerle farklı ilçelere gidiyor olmaları bu durumu etkilemiş olabilir. Küçük veya farklı şehirlerde bu çalışma uygulanırsa farklı sonuçlar çıkabilir.

5.3. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentilerini karşılama düzeyleri ile okullarda spor salonu bulunması açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında spor salonu bulunması ve beden eğitimi dersinden beklentileri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Bu farklılıkta spor salonu olan okullardaki öğrencilerin beklenti düzeyleri spor salonu olmayan okullara oranla daha fazla bulunmuştur yani spor salonu olan okullarda öğrenciler beden eğitimi dersinden daha fazla beklenti içine girmiştir denebilir. Spor salonu olan okullarda öğrenciler spor salonu olmayan okullara göre beden eğitimi dersinden beklentileri yüksektir denebilir. Beklentinin bu yüksek olması derslerin tam anlamıyla işlenebileceğinden ve amaca dönük spor yapılacağından kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında spor salonu bulunması ve oyun kuralları bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Bu farklılığın nedeni spor salonu olan okullarda daha fazla beden eğitimi dersi işlendiğinden daha fazla branşa özgü kuralları görmesinden kaynaklı olabilir. Yine spor salonu olan okullarda daha fazla branşta müsabaka yapılıyor olması spor salonu olan okullarda oyun kuralları bilgisinin fazla olmasını etki etmiş olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları okulda spor salonu bulunup bulunmama durumuna göre incelendiğinde alt boyutlar olarak bakıldığında, sosyalleşme düzeyleri alt boyutu, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu, adil oyun davranışları alt boyutu, beslenme bilgileri alt boyutu ve spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Bu alt boyutlarda anlamlı fark bulunamamasının nedeni öğrencilerin farklı kültürlerden gelmesinden veya spor kültüründen yoksun olmasından kaynaklı olabilir.

5.4. Beden eğitimi ve spor dersinin beklentileri karşılama düzeyleri ile okullarda okul bahçesi ve sahası bulunma durumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmakta mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında okul bahçesi veya sahası bulunması ve beden eğitimi dersinden genel beklentileri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Bu farklılıkta okul bahçesi veya sahası olan okullardaki öğrencilerin genel beklenti düzeyleri okul bahçesi veya sahası okullara oranla daha fazla bulunmuştur. Okul bahçesi veya sahası olan okullarda öğrenciler beden eğitimi dersinden daha fazla genel beklenti düzeyleri yüksektir denebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında okul bahçesi veya sahası bulunması ve sosyalleşme düzeyleri alt boyutu karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Tunçalp (2011) çalışmasında sosyalleşme süreci bazı insanların fiziksel aktivite ve beden eğitimi ve spor içinde nasıl ilgili olduğunu anlaması için uygun bir yer iken, bazıları için böyle değildir. Fiziksel aktivite ve beden eğitimi ve sporla ilgili olma sürecine spor ile sosyalleşme denir. Elde edilen bulgular bu eğilimi desteklemektedir

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında okul bahçesi veya sahası bulunması ve oyun kuralları bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Bu farklılığın nedeni okul bahçesi veya sahası olan okullarda daha fazla beden eğitimi dersi işlendiğinden daha fazla branşa özgü kuralları görmesinden kaynaklı olabilir. Bahçesi veya sahası olan okullarda daha fazla branşta sınıflar arası müsabaka yapılıyor olması okul bahçesi veya sahası okullarda oyun kuralları bilgisinin fazla olmasını etki etmiş olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarında okul bahçesi veya sahası var olan ve olmayan okullarla durumuna bakıldığında alt boyutlar olarak; beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu, adil oyun davranışları alt boyutu, beslenme bilgileri alt boyutu ve spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>005$).

5.5. Beden Eğitimi Ve Spor Dersinin Beklentileri Karşılama Düzeyleri İle Okudukları Okul Türü Açısından Anlamlı Bir Farklılık Bulunmakta mıdır?

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü ve beden eğitimi dersinden beklentileri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Özel okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerden ve meslek lisesi dengi okulda okuyan öğrencilerden fazla çıkmıştır. Anadolu lisesi ve dengi okulda okuyan öğrencilerin ortalamaları ise yine meslek lisesinde okuyan öğrencilerden fazla olduğu görülmüştür. Grup olarak bakıldığında özel okulda okuyan öğrencilerle anadolu lisesi ve dengi okulda ve meslek lisesinde okuyan öğrenciler arasında beklenti düzeyi olarak fark bulunmuştur. Diğer gruplara bakıldığında özel okul ve anadolu lisesi arasında anlamlı fark bulunurken anadolu lisesi ve meslek lisesi dengi okullarda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Özel okulların tesislerinin olması ve bu tesislerde öğrencilerin dilediği gibi yararlanması oranların bu derece yüksek olmasının nedeni olabilir.

İleli (2007) nin orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri ve doyum düzeyleri adlı çalışmasında okul değişkenine göre okullar arasında anlamlı farklılık bulunmuş bununla beraber en çok beklenti içine giren öğrenciler sırasıyla özel okullar, anadolu liseleri ve meslek liseleri olmuştur. Taşkın, Tekin, & Çamlıca'nın ticaret lisesinde ve anadolu lisesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmalarda okul türüne göre öğrencilerin spor etkinliklerini kulüplerde, salonlarda vb. yerler de sürdürmeye maddi olanaksızlıklar yüzünden sahip değilseniz bu etkinliklerinizi beden eğitimi dersinde gerçekleştirme beklentileri sorulduğunda ticaret meslek lisesinde okuyan öğrenciler ile anadolu lisesinde okuyan öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu bulgular bizim bulgularımızla eşleşmektedir ve bulgularımızı desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü ve oyun kuralları bilgileri alt boyutu karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Gruplar arasında farklılığa bakıldığında özel okul ve anadolu lisesi arasında $p<0,05$ bulunmuş. Diğer gruplar incelendiğinde özel okul meslek lisesi ve anadolu lisesi meslek lisesi arasında yüksek derecede anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,01$. Bu farklılıkta en yüksek ortalamaya sahip özel okul öğrencilerinin ve en düşük ortalama sahip grup

meslek lisesi ve dengi okul olarak bulunmuştur. Özel okulda ve anadolu lisesinde okuyan öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinden daha fazla oyun kuralları bilgisine sahip oldukları söylenebilir. Bu farklılığın oluşmasında ailenin sosyo-ekonomik yapısı etken olabilir. Sosyo- ekonomik düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha fazla kurs almalarından veya spor okullarına gitmelerinden kaynaklı olabilir.

Spor, bir başkasıyla mücadele veya belli kurallar çerçevesinde yapılan, bireysel ya da kolektif olarak yapılan, hem yapana hem de izleyene haz veren fiziksel ve zihinsel aktiviteler bütünüdür. Spor asıl itibariyle bir oyun ve spor için yapılması gereken bir aktivite iken günümüzde daha çok kazanç sağlama, rekorlar kırma, şampiyonluklar kazanma, popüler olma, vb. amaçlar için yapılan bir aktivite haline dönüşmüştür. Bu da sportif etkinliklerde ahlaki ve insani değerlerin ikinci plana itilmesine, şiddet içerikli eylemlerin artmasına neden olmuştur. Bu kişiler sportif mücadelelerde kazanmak kadar kaybetmenin de doğal bir sonuç olduğunu bilmiyormuş gibi davranmaktadırlar. Fakat başkasına kasıtlı olarak zarar vermeme, onlara saygı duyma, adil ve şefkatli davranma gibi prensipler çerçevesinde icra edilen aktivitelerin ahlak kurallarına uygun olduğunu söylenebilir (Tanrıverdi, 2012). İnsanlar arası ilişkiler karşılıklı saygı temelenide dayanmaktadır. Spor yaparken amaç değerlerini kaybetmeden evrensel ahlak ilkelerine ulaşmaktır. Bu bakımdan adil oyun kavramı bir nezaket kuralı değil, yaşamın her anında uyulması gereken bir kavramdır. Çünkü insanlar özünde iyi varlıklardır. Bu açıdan, adil oyun kavramının sadece spor kavramı içerisinde görülmesi yetersizdir. İnsanlar bu kavramı kuraldan ziyade yaşam tarzı haline getirmelidir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü ve adil oyun davranışları alt boyutu karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Farklığın hangi gruptan kaynaklı olduğuna bakıldığında anadolu lisesi ve meslek lisesi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Diğer gruplara bakıldığında özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okuldalar da anlamlı farklılık bulunamamıştır. Özel okul ve meslek lisesi dengi okullarda da anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Çolakoğlu (2014)'nun ortaöğretim öğrencilerinin okul türüne göre saldırganlık düzeyleri ile empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi, çalışmasında da anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bununla birlikte fen lisesi, anadolu öğretmen ve anadolu lisesi öğrencilerinin, meslek lisesi ve genel lise öğrencilerinden daha fazla empati eğilime

sahip oldukları tespit edilmiştir. Empati kurabilme konusunda bulgular bizim bulgularımızı destekler niteliktedir fakat anlamlı farklılığın bulunmaması çocukların farklı sınıflarda olmalarından kaynaklı olabilir. Yeğen (2008)'in ortaöğretim öğrencilerinin sosyal uyumları ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, adli çalışmasında da anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü ve spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutu karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Farklığın hangi gruptan kaynaklı olduğuna bakıldığında özel okul ve meslek lisesi arasında; anadolu lisesi ve meslek lisesi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur $p<0,05$. Fakat özel okul ve anadolu lisesi ve dengi okuldalar da anlamlı farklılık bulunamamıştır $p>0,05$. Bu farklılığın nedeni özel okul ve anadolu liselerinde beden eğitimi dersinin meslek liselerine oranla daha verimli işlenmesinden kaynaklı olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul türü durumuna göre incelendiğinde alt boyutlar olarak bakıldığında, sosyalleşme düzeyleri alt boyutu, düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutu ve beslenme bilgileri alt boyutu öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>005$).

SONUÇ

Sonuç olarak bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerinin genel beklenti karşılama düzeyleri orta düzeyde bulunmuştur. Çalışmayı alt boyutlar olarak inceldiğimiz de ise beklenti karşılama düzeyleri alt boyutu öğrencilerin beklentilerinin az düzeyde karşıladığı görülmüştür. Sosyalleşme düzeyleri alt boyutunda ise öğrencilerin beklentilerini orta düzeyde karşıladığı görülmüştür. Düzenli egzersiz yapma düzeyleri alt boyutunda ise öğrencilerin beklentilerinin orta düzeyde karşılandığı görülmektedir. Oyun kuralları bilgi düzeyleri alt boyutunda öğrencilerin beklentilerinin orta düzeyde karşılandığı görülmüştür. Adil oyun davranışları alt boyutunda ise beklentilerinin iyi düzeyde çıktığı görülmektedir. Beslenme bilgileri alt boyutunda incelendiğinde ise öğrencilerin beklentilerin karşılanması az düzeyde çıktığı görülmektedir. Spor sakatlanmalarında ilk yardım bilgisi alt boyutunda ise yine az düzeyde olduğu görülmüştür. Beden eğitimi dersi genel olarak öğrencilerin beklentilerini orta düzeyde karşılamıştır.

ÖNERİLER

Beden eğitimi ve spor derslerinin amaçlarına ulaşması ve öğrencilerin beklentilerini karşılayabilmesi için su önerilerde bulunabiliriz.

Çalışmayı daha küçük şehirlerde tekrar yapılarak sonuçların karşılaştırılabilir.

Çalışma ilkokul ve ortaokulda ve lisede okuyan çocuklara birkaç kez boylamsal model kullanılarak uygulanabilir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlik durumları ve öğretmenlerin dersleri işlerken kullandığı materyaller ve yöntem tekniklerde incelenebilir.

Ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor ders saatleri arttırılmalıdır.

Okulların beden eğitimi ve spor dersi yapabileceği yeterli donanıma sahip saha ve salonlar yapılmalıdır.

Derslerin yapılabilmesi için öğretim materyalleri ve teknoloji açısından yeterli donanım sağlanmalıdır.

Okullara yeteri kadar işinin uzmanı beden eğitimi ve spor öğretmenleri atanmalıdır.

Beden eğitimi ve spor derslerinin önemi, gereği öğrencilere ve velilere anlatılmalıdır.

Spor kültürü oluşturabilmek için öğrencilere, velilere seminerler verilebilir.

Hazır örgütlenmiş halde bulunan okullarda insan sağlığı için beden eğitimi ve spor derslerinin önemi ve gereği bir devlet politikası olarak görülmelidir.

KAYNAKÇA

- Yaşam Boyu Spor.* (2014, 12). Spor Bilim:
<http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber¶m=7> adresinden alınmıştır
- Açak, M. (2005). *Beden eğitimi öğretmeninin el kitabı*. İstanbul: Morpa mmp baskı Tesisleri.
- Akıl, M., & Gürbüz, Ü. (2004). Atletizmin atma branşlarıyla uğraşan sporcuların beslenme bilgi düzeylerinin incelenmesi. 2.
- Akınbay, H. (2014). okul öncesi dönemde oyunun önemi ve çocukların motor gelişimi üzerine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 10-11.
- Akıncı, A. Y. (2007). Ortaöğretim kurumlarında, beden eğitimi ve spor etkinliklerinin, sosyalleşme süreci ve şahsiyetin oluşmasında katkısı. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, s. 142-144.
- Alabacak, F. S. (2009). Grekoromen ve serbest güreşte sakatlanma bölgeleri ve sebeplerinin araştırılması (istanbul ili örneği). *Niğde üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor ana bilim dalı yüksek lisans tezi* , 13-14.
- Alpar, R. (2006). *Spor bilimlerinde uygulamalı istatistik*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Altun, M. (2013). Düzenli eğitsel oyun oynayan 11-12 yaş grubu çocuklarda problem çözme becerisinin incelenmesi yüksek lisans tezi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Yüksek lisans tezi*, 5.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2007). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Anderson, B. (2005). *Strectching*. İstanbul: Morpa.
- Aracı, H. (1998). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Yardımcı Ofset.
- Aracı, H. (2004). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aracı, H., & Aracı, Ş. (2014). *Spor bilimleri öğretimi*. Ankara: Grafiker matbaacılık.
- Asal Ulus, C. (2008). Yıldız güreşçilerde antrenman ve beslenme durumunun irdelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 21-22.
- Aslan, M. (2008). *Eğitim bilimleri*. Ankara: Şafak matbaacılık.

- Bacanlı, H. (1999). *Sosyal beceri eğitimi*. Ankara: Nobel yayınları.
- Bağrıaçık, A., & Açak, M. (2005). *Spor yaralanmaları ve rehabilitasyon*. İstanbul: Morpa Kültür yayınları.
- BAİLEY, I. C. (1977). *Socialization In Play*. Games And Sport Physical Educator.
- Bailey, I. C. (1977). *Socialization in play*. Games And Sport Physical Educator.
- Balcı, A. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Balyan, M. (2009). ilköğretim 2. kademe ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, sosyal beceri ve özyeterlik düzeylerinin karşılaştırılması. *Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sporda Psiko-Sosyal Alanlar Anabilim Dalı Doktora Tezi*, 105-109.
- Baydemir, B. (2012). İlköğretim ikinci kademe çocuklarında fiziksel aktivite düzeyi kendini fiziksel tanımlama ve benlik saygısı . *Yüksek Lisans Tezi*, 24.
- Bedirhanoğlu, I. (2011). İlköğretim I.kademe öğrencilerinin serbest zamanlarında oynadıkları yöresel çocuk oyunları(erzurum ili örneği). *Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 9.
- Bek, N. (2012). Fiziksel aktivite ve sağlığımız. 3-21.
- Bilici, M. (2005, Mart). Okul yöneticilerinin ideal beden eğitimi öğretmenlerinden beklenti ve değerlendirmelerinin araştırılması (Sakarya ili örneği). *Yüksek Lisans Tezi*, 15.
- Bozkurt, İ. (2001). Beden eğitimi ve spor yüksek okullarında okuyan ve halen aktif spor yapan öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*.
- Büyükkaragöz, S. S. (1999). *Genel öğretim metodları öğretimde planlama ve uygulama*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Verianalizi el kitabı*. Ankara: Pegem akademi.
- Caspersen, J. C., Pereira, M. A., & Curran, K. M. (2000). Changes in physical activity patterns in the united states, by sex and cross-sectional age . *Med. Sci. Sports Exerc.*, 32(9), 1601-1609.

- Çay, R. D. (2006). Çocuk oyun alanlarının iç mekan ve yakın çevrede oluşumu. *Haccettepe üniversitesi Sosyal bilimler enstitüsü İç mimarlık ve çevre tasarımı anasanat dalı Yüksek lisans Tezi*, 17.
- Çelik, Y. (2010). Farklı değişkenler açısından ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuldan beklentilerinin karşılanma düzeyinin belirlenmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 62-63.
- Çelikkaya, H. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. İstanbul: Alfa Basım Yayın.
- Çetin, N. H. (2000). *Genel kondisyon antrenmanı ve sporda performans kontrolü*. Niğde: Tekten ofset matbaacılık.
- Çolakoğlu, F. F. (Summer II 2014). Analysis and examination of aggression levels and empathetic tendency levels of secondary school students according to the type of school and gender (case of çorum province) . *The journal of academic social science studies*, 26, s. 57-66.
- Çöndü, A. (1999). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Star ofset, Nobel yayın dağıtım.
- Çubukçu, Z. (2006). İlköğretimde öğrencilere kazandırılması gereken sosyal beceriler. *Bilig türk dünyası sosyal bilimler dergisi*, 37, 155-174.
- Daley, A. J. (2002). School based physical activity in the united kingdom can it create physically active adults? (s. 21-33). *Quest*.
- Dalkıran, O., & Tuncel, F. (2007). Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi. *Spormetre beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 37-42.
- Demirel, Ö. (2007). *Genel öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dereceli, E. (2013). Üniversite tenisçilerinde görülen tenise özgü sakatlıkların araştırılması. *Niğde üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 3.
- Dorak, F., Altıparmak, E., & Talas, İ. (1998). Spor sakatlanmaları ile yaşam olayları arasındaki ilişki. *Spor bilimleri dergisi hacettepe J. of Sport Sciences 9-1*, 30-43.
- Duran, M., Çeliköz, N., & Özdemir Topaloğ, A. (2013, Ağustos). Ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi. *İnönü üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 14(2), s. 121- 137.
- Efe, Z. B. (2006). Okullararası yarışmalara katılan I. ve II. kademe ilköğretim öğrencilerinin fair play davranışlarını sergileme sıklıkları. 71.

- Erdemli, A. (2008). *Spor yapan insan*. İstanbul: E Yayınları.
- Erkal, M. (1992). *Sosyolojik Açıdan Spor*. İstanbul: Kutsun Matbaası ve Reklamcılık Merkezi.
- Erkal, M. (1998). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Der yayınları 3. Baskı.
- Eroğlu, A. (2010). Faktör analizi. E. Ş. Kalaycı içinde, *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (s. 321-331). Ankara: Asil yayın dağıtım.
- Eski, T. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi (kastamonu ili örneği). *Gazi üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretmenliği anabilim dalı doktora tezi*.
- Fidan, N. (1996). *Eğitim psikolojisi Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Filiz, Z. (2010). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşmesinde spora katılımın değerlendirilmesi. *Niğde üniversitesi beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 4(3).
- Fişne, M. (2009). Fiziksel aktivitelere katılım düzeyinin, üniversite öğrencilerinin akademik başarıları, iletişim becerileri ve yaşam tatminleri üzerine etkilerinin incelenmesi . *Erciyes üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü yayımlanmış yüksek lisans tezi*, 11-13.
- Garipağaoğlu, M. (2008). Okullarda beslenme uygulamaları. *Çocuk dergisi*, s. 152-159.
- Genç, A., Şener, Ü., Karabacak, H., & Üçok, K. (Eylül 2011). Afyon kocatepe üniversitesi kadın ve erkek genç erişkinler arasında fiziksel aktivite ve yaşam kalitesi farklılıklarının araştırılması . *Kocatepe tıp dergisi*, 145-150.
- Gezer, E. D. (2010). Farklı spor branşlarındaki sporcuların sosyal beceri düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara üniversitesi Beden eğitimi ve spor anabilim dalı yayınlanmış yüksek lisans tezi*.
- Gökalp, M., & Şahenk, S. S. (2011). Beden eğitimi dersinde çok kültürlü oyun örnekleri. *Spor ve performans araştırmaları dergisi*, 2(1), 24-25.
- Griffith, W. (1987). *Guide to sports injuries*. New York: The putnamberkley group.
- Grineski, S. (1996). *Cooperative learning*. İstanbul: Eren Ofset.
- Gülay, O. (2008). Ortaöğretim 9. sınıf beden eğitimi dersinde, işbirlikli oyunların öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Abant izzet baysal üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü yüksek lisans tezi* .

- Güneş, Z. (2005). *Antrenör ve sporcu el kitabı spor ve beslenme*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Güven, G. (2006). Kütahya'daki okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan oyun ve spor programlarının incelenip değerlendirilmesi. *Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 79.
- Harmandar, İ. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın.
- Hiloğlu, S., & Cenkseven, H. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinde zorbalığı yordamada sosyal beceri ve yaşam doyumunun rolü* . 12 15, 2014 tarihinde İlköğretim Online: [Http://ilkogretim-Online.Org.Tr](http://ilkogretim-Online.Org.Tr) adresinden alındı
- Huizinga, J. (1995). *Oyunun toplumsal işlevi üzerine bir deneme*. Çukurova üniversitesi türkoloji araştırmaları merkezi çeviri: Kılıçbay M.A.
- İleli, A. (2007, HAZİRAN). Orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri ve doyum düzeyleri (sakarya ili örneği). *Sakarya üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü yüksek lisans tezi beden eğitimi ve spor öğretmenliği*.
- İmren, G. A. (2010). Kahramanmaraş bölgesindeki ortaöğretim düzeyindeki sporcuların spor yaralanmalarında ilk yardım, fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarındaki görüşler. *Kahramanmaraş sütçü imam üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 61-64.
- İnal, A. N. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- İnal, A. N. (2006). *Futbolda Eğitim ve Öğretim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İnan, H. (2005). *İlk yardım*. İstanbul: Marmara iletişim basım yayın dağıtım elektronik turizim.
- Kalaycı, Ş. (2010). Faktör analizi. K. Şeref içinde, *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil yayın dağıtım.
- Kale, R. (2007). *İlköğretimde beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Ankara: Pegem yayıncılık.
- Karaağaoğlu, N. (2008). İlköğretim çocukları için sağlıklı beslenme. *Başkent üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi beslenme ve diyetetik bölümü*, Ankara.
- Karabulut, G. (2010). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin oyun tercihlerine ve spora katılımlarına göre kaygı düzeylerinin ve başarı algılarının incelenmesi. *Dokuz Eylül üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü sınıf öğretmenliği anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 3.

- Karaca, F. (2008). Oryantiring uygulamalarının ilköğretim programlarındaki fonksiyonelliği. *Gazi üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor ana bilim dalı yüksek lisans tezi* .
- Karaküçük, S. (1995). *Rekreasyon ve boş zamanları değerlendirme, kavram, kapsam ve bir araştırma*. Ankara: Seren Matbaacılık.
- Karaküçük, S., & Karakuş, V. (1999). Eğitim bütünlüğü içerisinde orta dereceli okullarda beden eğitimi ve spor etkinlikleri . *Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler dergisi*(1), 281-283.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Kaya, S. (2011). İlköğretim okul yöneticilerinin, beden eğitimi öğretmenlerinin ve öğrencilerinin okul spor programlarındaki fair-play anlayışları. *Yüksek lisans tezi*.
- Kayış, A. (2010). Güvenirlilik analizi. Ş. Kalaycı içinde, *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (s. 403- 415). Ankara: Asil yayın dağıtım.
- Keskin, A. (2009). Oyunların çocukların çoklu zekâ alanlarının gelişimine etkisi. *Selçuk üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü ilköğretim anabilim dalı sınıf öğretmenliği bilim dalı yüksek lisans tezi* , 17.
- Kirişçi, İ. (2011). Takım sporu yapan bireylerde görülen sakatlık türleri ve bu sakatlıkların çeşitli değişkenlere göre incelenmesi (bursa örneği). *Sakarya üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretmenliği yüksek lisans tezi* .
- Kotan, R. (2004). Profesyonel futbol takımı taraftarlarının fair play anlayışları üzerine bir araştırma (trabzonspor örneği). *Gazi üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretmenliği anabilim dalı yüksek lisans tezi*.
- Küçük, S. (2012). Elit bayan voleybolcularda görülen yaralanma türleri ve sebeplerinin incelenmesi. *Çanakkale onsekiz mart üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretmenliği yüksek lisans tezi* , 18-20.
- Kuşgöz, A. (2005). Pansiyonlu ve normal devlet ilköğretim ile özel ilköğretim öğrencilerinin beslenme, fiziksel aktivite alışkanlıkları ve fiziksel uygunluklarının karşılaştırılması. *Muğla üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 4.
- MEB. (1997). *İlköğretim Okulları ve Lise Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları*. Ankara: MEB Basımevi.

- Memiş, U. A. (2007). Çocukluk ve ergenlikteki fiziksel aktivite deneyimleri yetişkinlikteki fiziksel aktivite düzeyi arasındaki ilişki . *Yayınlanmış doktora tezi*, 18.
- Mendeş, E. (2011). Puberte (adolesan) dönemi çocuklarda beslenme alışkanlıkları ile fiziksel aktivite ilişkisinin incelenmesi. *Gaziantep üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 8.
- Öğün, E. S. (2012). Türkiye bölgesel bayan basketbol ligi b grubunda oynayan bayan basketbolcuların sakatlanma sıklıkları ve nedenleri. *Afyon kocatepe üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 7-9.
- Okan, İ. (2011). *Eğitsel oyunlara futbol*. Ankara: Spor yayınevi ve kitapevi.
- Özdiñ , Ö. (2005). Çukurova üniversitesi öğrencilerinin sporu ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri . *Spormetre beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 3(2), s. 77-84.
- Özer, K. M. (2006). *Fiziksel uygunluk*. Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Özşaker, M. (2001). İlköğretim okullarında beden eğitimi dersinin amaç ve içeriğine ilişkin sorunlar. *Ege üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretimi bilimleri programı yüksek lisans tezi* .
- Öztürk , M. (2005). Üniversitede eğitim-öğretim gören öğrencilerde uluslararası fiziksel aktivite anketinin geçerliliği ve güvenilirliği ve fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesi. *Hacettepe üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü yüksek lisans tezi*, 66-68.
- Öztürk , M. (2005). Üniversitede eğitim-öğretim gören öğrencilerde Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketinin geçerliliği ve güvenilirliği ve fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, 66-68.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Mine ofset.
- Pehlivan, A. (2005). *Sporda beslenme*. İstanbul: Morpa.
- Pehlivan, Z. (2004). Fair-Play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi. *Spormetre beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 2(2).
- Pepe, K., Kürkçü, R., & Özdağ, S. (tarih yok). Farklı cinsiyetteki lise 2. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri ve beklentilerinin gerçekleştirme düzeyleri. *Mehmet Akif Ersoy üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 81-97.

- Petrella, J. R., Lattanzio, J. P., & Nelson, G. M. (1997). Effect of age and activity on knee joint proprioception. *Phys med rehabil*, 235-241.
- Şahan, H. (2007). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü. *Konya selçuk üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü yüksek lisans tezi*, 81.
- Şahin, Z. (2002). Ergenlerde fiziksel aktivite düzeyinin değerlendirilmesi. *Hacettepe üniversitesi sağlık bilimleri yüksek lisans tezi*.
- Seçken, N., & Morgil, İ. F. (2000). Ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beslenme sorunları ve ders kitaplarında beslenme konusunun incelenmesi. *Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, s. 123-127.
- Sezen, G., & Yıldırım, İ. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin futbolda fair play'e ilişkin olumlu ve olumsuz davranışlara yaklaşımlarının incelenmesi. *Spor yönetimi ve bilgi teknolojileri dergisi issn: 1306-4371 e dergi*, 2(1).
- Sezen-Balçıkkanlı, G. (2009). Profesyonel futbolcuların fair playe yönelik davranışları ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişki. *Gazi üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı doktora tezi*, 8.
- Şirin, T. (2011). Kahramanmaraş ilinde aktif olarak görev yapan amatör futbol antrenörlerinin beslenme bilgi seviyelerinin incelenmesi. *Karamanoğlu mehmetbey üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor öğretmenliği ana bilim dalı yüksek lisans tezi*, 5-6.
- Süel, E. (2000). Üniversite düzeyindeki bayan ve erkek basketbolcuların beslenme bilgileri ve alışkanlıklarının belirlenmesi. *Niğde üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 60-62.
- Sunay, H. (1995). Beden eğitimi ve spor derslerinin ankara üniversitesinde uygulanabilirliği. *Çağdaş eğitim*, s. 220-221.
- Süzen, B. (2005). *İlk yardım*. İstanbul: Marmara basın yayın.
- Tan, Ş. (2009). *Öğretimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem akademi.
- Tanrıverdi, H. (2012, December). Sports ethics and violence. *Academic social science studies*, 5(8), 1071-1093.
- Tappe, M. K., & Burgeson, C. R. (2004). Physical education a cornerstone for physically active lifestyles. *Journal of teaching in physical education* (23), 281-299.
- Tarkan, Ö. (2000). Ankara ili 1. amatör küme futbolcularının sakatlanma sıklıkları ve oranları. *Ankara üniversitesi Sağlık bilimleri enstitüsü Beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 18-20.

- Taşkın, Ö., Tekin, M., & Çamlıca, C. (2004). Orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi dersinden beklentileri. 80-83.
- Taşkın, Ö., Tekin, M., & Çamlıca, C. (tarih yok). Orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi dersinden beklentileri . *Eğitim bilim ve toplum dergisi*, 81-95.
- Tiryaki, Ş. (2000). *Spor psikolojisi*. Ankara: Eylül kitap ve yayınevi.
- Titrek, O. (2010). *Duyguları zekice yönetebilme*. Ankara: Pegem akademi.
- TMOK. (2013). *türkiye milli olimpiyat komitesi*. TMOK: fairplay.olimpiyatkomitesi.org.tr/haber_detay.aspx?id=8 adresinden alınmıştır
- Tolan, B. (1987). *Toplum bilimlerine giriş*. Ankara: Kalite matbaası 2. Baskı.
- Topan, A. (2011). Ortaöğretim kurumlarında okullar arası futbol müsabakalarına katılan öğrencilerin fair play anlayışlarının kulüp deneyimlerine göre incelenmesi. *Gazi üniversitesi yüksek lisans tezi*, 41.
- TOPAN, A. (2011). Ortaöğretim kurumlarında okullar arası futbol müsabakalarına katılan öğrencilerin fair play anlayışlarının kulüp deneyimlerine göre incelenmesi. *Gazi üniversitesi Yüksek Lisans Tezi*, 41.
- Toprak, İ. (2002). *Toplumun beslenmede bilinçlendirilmesi, saha personeli için toplum beslenmesi programı eğitim materyali* . Ankara: Sağlık bakanlığı genel müdürlüğü.
- Tören, A. (2011). Erzincan'dan derlenen çocuk yunlarının çocuk eğitimindeki yeri. *Erzincan üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü türkçe eğitimi anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 34.
- Tortop, Y. (2005). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve eğitsel oyun uygulamaları. *Afyon Kocatepe üniverisitesi Beden eğitimi ve spor anabilim dalı Yüksek lisans tezi*.
- Tortop, Y., & Ocak, Y. (2010). Research on elementary school teachers' perception and ideas about practicing educational games. *Journal of sports and performance researches*, 1(1), 15.
- Tunçalp, Ö. (2011). Seçilmiş ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde beden eğitimi ve spor aktivitelerinin rolü ve önemi. *Selçuk üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü spor yöneticiliği anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 70-78.
- Tuzcuoğlu, S. (2006). Taktik oyun yaklaşımının tenis öğretimi üzerine etkisi. *Abant izzet baysal üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü yüksek lisans tezi*, 8.

- Yalçınkaya , M., Saraçoğlu, A., & Varol, S. (1994). Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri. *Spor bilimleri dergisi*, 4(2).
- Yamaner, F. (2001). *Beden eğitimi ve sporda temel ilkeler*. Bursa: Ekin kitapevi.
- Yan, Y. (2007). 10 - 13 Yaş çocuklarda sosyo-ekonomik yapının fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk düzeyine etkisi. *Marmara üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü yüksek lisans tezi*, 6-7.
- Yeğen, B. (2008). Ortaöğretim öğrencilerinin sosyal uyumları ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: Kadıköy İlçesi Örneği. *Yeditepe üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü*.
- Yeşilkaya, İ. (2013). 7.Sınıf sosyal bilgiler dersi “zaman içinde bilim” ünitesinin eğitsel oyun yöntemi ile öğretimi. *İnönü üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü ilköğretim anabilim dalı sosyal bilgiler öğretmenliği bilim dalı yüksek lisans tezi*, 10.
- Yetim, A. (2000). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Top kar matbaacılık.
- Yetim, A. (2005). *Sosyoloji ve spor*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Yıldıran, İ. (2004). Fair Play eğitiminde beden eğitiminin rolü. *10.ICHPER.sd avrupa kongresi ve 8. uluslar arası spor bilimler kongresine sunulan bildiri*. Antalya.
- Yıldıran, İ. (2005). Fair Play eğitiminde beden eğitiminin rolü 3-16. *Gazi üniversitesi beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 3-16.
- Yıldıran, İ., Yetim, A., & Şenel, Ö. (1996). Farklı cinsiyetlerdeki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri. *G.Ü. Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1).
- Yıldırım, S. (2011). Lisanslı olarak takım sporu ve bireysel spor yapan ile spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması. *Abant izzet baysal üniveristesi sosyal bilimler enstitüsü yüksek lisans tezi* , 22-24.
- Yıldırım, Y. (2012). Farklı sosyo-ekonomik düzeydeki lise öğrencilerinin aktivite düzeylerinin araştırılması. *Sakarya üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü yayımlanmış yüksek lisans tezi*, 8-9.
- Yıldız, H. (2011). 14-18 yas grubu genlerin vucut yağ yuzdeleri, vucut kitle indeksleri, fiziksel aktivite ve beslenme alışkanlıklarının araştırılması. *Dumlupınar üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü beden eğitimi ve spor anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 10-11.

- Yıldız, M. (2009). Afyonkarahisar ili amatör futbol takımlarında oynayan sporcularda görülen sakatlanma sıklıkları ve nedenlerinin araştırılması. *Afyonkarahisar kocatepe üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü veteriner anatomi anabilim dalı yüksek lisans tezi* , 14-15.
- Yılmaz, Ş. E. (2011). Orta öğretim kurumlarındaki öğrencilerin (14-17yaş) spor yaralanma sıklıkları, risk faktörleri ve oluşum şekillerinin incelenmesi. *Süleyman demirel üniversitesi sağlık bilimleri enstitüsü spor bilimleri anabilim dalı yüksek lisans tezi*, 67-71.
- Zorba, E. (2001). *Fiziksel uygunluk*. Ankara: Gazi kitapevi.
- Zorba, E. (2004). *Yaşam boyu spor*. İstanbul: Özal matbaası.

EKLER

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411/44/416562

29/01/2014

Konu: Araştırma (Remzi EŞKİL)

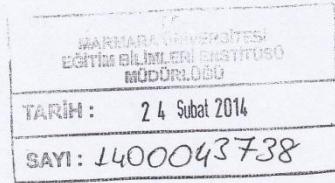
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi: a)06.01.2014 tarih ve 1400002638 sayılı yazınız.

b)Valilik Makamının 28.01.2014 tarih ve 398152 sayılı oluru.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Remzi EŞKİL'in "*Beden Eğitimi ve Spor Dersinin 12. Sınıf Öğrencilerinin beklentilerini Karşılama Düzeylerinin İncelenmesi*" konulu tezine dair araştırma çalışmasını ekli listede bulunan ilimiz okullarında; kişisel bilgi formu ve anket uygulama hakkındaki ilgi (a) yazınız ilgi (b) valilik onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve ilgi (b) Valilik Onayı doğrultusunda gerekli duyurunun araştırmacı tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Nurettin ARAS
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:1- Valilik Onayı
2- Ölçekler
3-Okul Listesi

M. Nurettin Aras

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 61f6-76d4-32d3-8876-71b4 kodu ile yapılabilir.

İ Milli Eğitim Müdürlüğü D/Blok Bab-1 Ali Cad. No:13 Çağaloğlu
E-Posta: Sgb34@meb.gov.tr

A.BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 312)455 06 52

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411/20/398152
Konu: Anket (Remzi EŞKİL)

28/01/2014

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi:a)Marmara Üniversitesinin 06.01.2014 tarih ve 1400002638 sayılı yazısı.
b)MEB. Yen. ve Eğt. Tek. Gn Md. 07.03.2013 tarih ve 316 sayılı 2012/13 nolu genelgesi.
c)Millî Eğitim Araştırma ve Anket Komisyonunun 24.01.2014 tarihli tutanağı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Remzi EŞKİL'in "*Beden Eğitimi ve Spor Dersinin 12. Sınıf Öğrencilerinin beklentilerini Karşılama Düzeylerinin İncelenmesi*" konulu tezine dair araştırma çalışmasını ekli listede bulunan ilimiz okullarında; kişisel bilgi formu ve anket uygulama istemi hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının; söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, veri toplama araçlarının eğitim -öğretimi aksatmayacak şekilde katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarımızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Dr. Muammer YILDIZ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
28/01/2014

Harun KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden dec4-7f08-3b79-aec3-43f2 kodu ile yapılabilir.

İ Millî Eğitim Müdürlüğü D/Blok Bab-1 Ali Cad. No:13 Çağaloğlu
E-Posta: Sgb34@meb.gov.tr

A.BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 312)455 06 52

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sevgili Öğrenci;

Bu çalışma, sizin ilköğretim birinci sınıftan itibaren derslerde oyun, sağlıklı beslenme, adil oyun, sosyal beceri, oyun kuralları, spor sakatlıkları ve ilkyardım bilgisi, sağlıklı yaşam ve düzenli spor alışkanlığı ve beden eğitimi dersinin öğrencilerin beklentilerini karşılama düzeyi konularında neler öğrendiğini incelenmek ve ölçmek için düzenlenmiştir. Bu ölçekte belirteceğiniz görüşler yalnız araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu nedenle, gerçek düşüncelerinizi belirtmeniz büyük bir önem taşımaktadır. Size en yakın gelen şıkkı işaretleyiniz.

Remzi EŞKİL

Öğrencinin:

Cinsiyeti:

1.Kız () 2.Erkek ()

Yaşı : (.....)

Ailenin Aylık Gelir Durumu:

0-1000TL ()

1001-1500TL ()

1501-2000TL ()

2001- 2500TL ()

2501 üzeri ()

Annenin Öğrenim Düzeyi:

1. Okuma-yazması yok () 2. İlkokul mezunu () 3. Ortaokul mezunu ()

4. Lise ve dengi okul mezunu () 5. Üniversite ve yüksekokul mezunu ()

Babanın Öğrenim Düzeyi:

1. Okuma-yazması yok () 2. İlkokul mezunu () 3. Ortaokul mezunu ()

4. Lise ve dengi okul mezunu () 5. Üniversite ve yüksekokul mezunu ()

Kulüp bilgileri

Bir kulüpte spor yapıyor musunuz. Evet () Hayır ()

Yapıyorsanız kaç yıldır yapıyorsunuz. (.....)

Spor Branşınız yazınız (.....)

Hangi cinsiyette beden eğitimi öğretmeniniz olsun istersiniz?

Erkek ()

Kadın ()

Açıklama :

Şimdiye kadar ilkokuldan bu yana girdiğim beden eğitimi dersleri beklentilerimi ne derecede karşıladı.

Hiç karşılamadıysa:1'i Az karşıladıysa:2'yi Kısmen karşıladıysa: 3'ü Karşıladıysa: 4'ü Tamamen karşıladı ise: 5'i işaretleyin

	BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN BEKLENTİLERİMİ KARŞILAMA DÜZEYİ	Hiç Karşılamadı	Az Karşıladı	Kısmen Karşıladı	Karşıladı	Tamamen Karşıladı
1	Beden eğitimi dersinde spor branşında uzmanlaşabileceğim ortam olabileceğini düşündüm.	1	2	3	4	5
2	Spor branşında uzman beden eğitimi öğretmeni olabileceğini düşündüm.	1	2	3	4	5
3	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim kendime güvenimi arttırdı	1	2	3	4	5
4	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim insanlarla kolay iletişim kurmama yardımcı oldu.	1	2	3	4	5
5	Beden eğitimi dersinde aldığım eğitim iyi bir fiziki görünümüne kavuşmamı sağladı.	1	2	3	4	5

	BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN SOSYALLEŞME ADINA BANA KATTIKLARI	Hiç Öğrenmedim	Az öğrendim	Kısmen öğrendim	Öğrendim	Tamamen Öğrendim
1	Beden eğitimi dersinde bir gruba katılmayı öğrendim	1	2	3	4	5
2	Beden eğitimi dersinde işbirliği yapmayı öğrendim	1	2	3	4	5
3	Beden eğitimi dersinde ekip çalışmasında etkin olmayı başardım.	1	2	3	4	5
4	Beden eğitimi dersinde grup sorumluluğunu yerine getirme davranışım arttı(gelişti).	1	2	3	4	5
5	Beden eğitimi dersinde başkasının görüşlerini daha fazla anlamaya çalıştım.	1	2	3	4	5
6	Beden eğitimi dersinde gruba güven verme ve inandırıcı olmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
7	Beden eğitimi dersinde başkalarının konuşmalarını dinlemeyi öğrendim.	1	2	3	4	5
8	Beden eğitimi dersinde iletişim başlatma becerisini öğrendim.	1	2	3	4	5
9	Beden eğitimi dersinde teşekkür etme becerisini öğrendim.	1	2	3	4	5

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN DÜZENLİ EGZERSİZ ADINA BANA KATTIKLARI		Hiç Öğrenmedim	Az öğrendim	Kısmen öğrendim	Öğrendim	Tamamen Öğrendim
1	Spora başlamadan önce ısınma için en az 15dk egzersiz yapmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
2	Isınma hareketlerinden sonra açma ve germe egzersizleri yapmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
3	Spor yapmayı bitirdikten sonra soğuma egzersizleri yapmayı öğrendim.	1	2	3	4	5

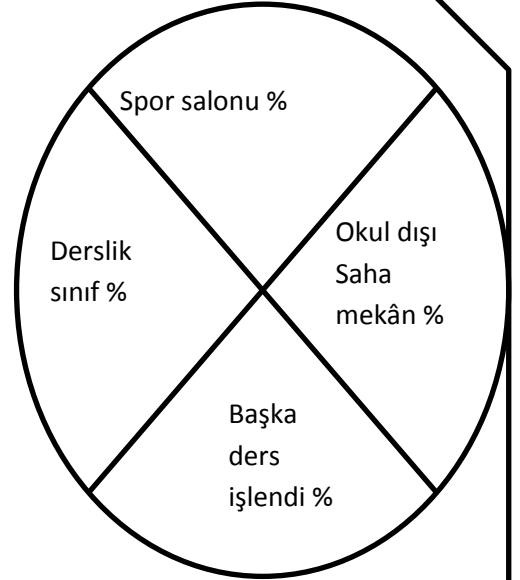
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE ÖĞRENDİĞİM % (YÜZDE) OLARAK OYUN KURALLARI TEKNİK ÖĞRETİMİ BİLGİLERİM		%20 ve daha az	%40'a kadar	%60'a kadar	%80'e kadar	%100
1	Voleybol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	1	2	3	4	5
2	Voleybol manşet, parmak pas, servis çeşitleri vb. teknik öğretimini öğrendim.	1	2	3	4	5
3	Hentbol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	1	2	3	4	5
4	Hentbol pas çeşitleri şut çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	1	2	3	4	5
5	Basketbol oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	1	2	3	4	5
6	Basketbol pas çeşitleri şut çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	1	2	3	4	5
7	Badminton oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	1	2	3	4	5
8	Badminton vuruş çeşitleri servis çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	1	2	3	4	5
9	Jimnastik hareketlerinin isimleri nasıl yapıldıkları vb. öğrendim	1	2	3	4	5
10	Jimnastik branşının teknik olarak nasıl öğretildiğini öğrendim.	1	2	3	4	5
11	Masatenisi oyun kurallarını öğrendim.(kaç kişi kaç set kaç mola oyuncu mevkileri vb.)	1	2	3	4	5
12	Masatenisi vuruş çeşitleri servis çeşitleri hücum savunma vb. teknik öğretimini öğrendim.	1	2	3	4	5

	BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE ÖĞRENDİĞİM ADİL OYUN (FAİR PLAY)DAVRANIŞLARI	Hiç Öğrenmedim	Az öğrendim	Kısmen öğrendim	Öğrendim	Tamamen Öğrendim
1	En önemli amacın kazanmak değil, dostça oynamak olduğunun bilincindeyimdir.	1	2	3	4	5
2	Derste Fair play 'e (centilmenliğe) aykırı davranışlarda bulunan takım arkadaşlarımı uyarmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
3	Oyun oynarken yere düşürdüğüm arkadaşımı yerden kaldırmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
4	Oyun oynarken haksız kazanç elde etmeye çalışmaktan kaçınmayı öğrendim.	1	2	3	4	5
	BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE ÖĞRENDİĞİM BESLENME KONULARI	Hiç Öğrenmedim	Az öğrendim	Kısmen öğrendim	Öğrendim	Tamamen Öğrendim
1	Günlük öğünlerimizde nelere dikkat etmeliyiz öğrendim.	1	2	3	4	5
2	Bazal metabolizmayı ne olduğunu öğrendim.	1	2	3	4	5
3	Beden-Kitle indeksinin nasıl hesaplandığını öğrendim.	1	2	3	4	5
4	Günlük kaç kalori almam gerektiğini öğrendim.	1	2	3	4	5
5	Antrenman öncesinde nasıl beslenmek gerektiğini öğrendim.	1	2	3	4	5
	BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE ÖĞRENDİĞİM SAKATLIKLARDA İLK YARDIM BİLGİLERİM	Hiç Öğrenmedim	Az öğrendim	Kısmen öğrendim	Öğrendim	Tamamen Öğrendim
1	Spor yaparken burkulmalarda ilk olarak nasıl müdahale edileceğini öğrendim.	1	2	3	4	5
2	Spor yaparken burkulmalarda nasıl tedavi yapılabileceğini öğrendim.	1	2	3	4	5
3	Yaralanmalarda ilk müdahale hakkında ne yapılabileceğini öğrendim.	1	2	3	4	5

İlkokuldan şimdiye kadar beden eğitimi dersinin işlendiği Yerleri pasta grafiği üzerinde toplamı % 100 olacak şekilde gösteriniz.

Örnek:

1. Spor salonu %30
2. Derslik sınıf %40
3. Başka ders işlendi veya boş geçti %20
4. Okul dışı saha mekân %10

Okulunuzun Fiziki Şartları

1. Okulunuzda spor salonu var mıdır?
1) Evet.... 2) Hayır.....
2. Okulunuzda çok amaçlı salon var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
3. Okulunuzda okul bahçesi, okul sahası var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
4. Okulunuzda basketbol sahası veya potası var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
5. Okulunuzda voleybol oynayacak saha var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
6. Okulunuzda yeterince futbol topu vb. malzeme var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
7. Okulunuzda yeterince basketbol topu vb. malzeme var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
8. Okulunuzda yeterince voleybol topu filesi vb. malzeme var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....
9. Okulunuzda yeterince atletizm malzemesi engel huni vb. malzeme var mıdır?
1) Evet..... 2) Hayır.....